

Kevser Suresi

Rahman Rahim Allah'ın Adıyla

Şüphesiz biz, sana Kevser'i verdik.

Şu hâlde Rabbin için namaz kıl ve tekbir
alırken, namazda ellerini boğazına kadar kaldır.
Doğrusu asıl soyu kesik olan, sana kin duyandır.

HÜSEYİN AKAY

Bunları Biliyor Musunuz?

100 Soru ve Cevap

KEV SER

Kevser Yayınları: 245

Eserin Adı: Bunları Biliyor Musunuz?

Yazar: Hüseyin Akay

Edit: Mehmet Yar - İsmail Aykanat

Son Okur: Kevser

Dizgi ve Mizanpaj: Kevser

Kapak: Faruk Atlan

Baskı: Yılmaz Matbaacılık (Sertifika: 27185)
Litros Yolu 2. Matb. Sitesi 3 NB 2 Zeytinburnu
Topkapı / İstanbul Tel: 0212 493 00 85

Basım Tarihi: Nisan 2016

ISBN: 978-605-4792-46-7

Balabanağa Mah. Büyük Reşitpaşa Cad.

Yumni İş Mrk. No: 16 B / 25

Fatih – İSTANBUL

Tel: 0212 – 534 35 28 / 555 16 66

Faks: 0212 – 631 36 01 / 555 22 12

www.kevseryayincilik.com

İÇİNDEKİLER

Takdim.....	11
1) Kur'an'ın, Zebur'un, İncil'in ve Tevrat'ın Ne Zaman Nazil Olduklarını Biliyor Musunuz?	13
2) Kur'an'ın En Çok Ümit Veren Ayetinin Hangi Ayet Olduğunu Biliyor Musunuz?	14
3) (Öldükten Sonra) Kâfirlerin Ruhlarının Nereye Götürüldüğünü Biliyor Musunuz?	15
4) Nimetlerin Şükürünün Nasıl Yerine Getirilmesi Gerekliğini Biliyor Musunuz?	16
5) Cennet Ehli Olacak Kimselerin Alametlerinin Ne Olduğunu Biliyor Musunuz?	17
6) Ölen İnsanın Ruhunun Nereye Gittiğini Biliyor Musunuz?	18
7) İnsanla Beraber Olan Üç Dostunun Olduğunu Biliyor Musunuz?	19
8) Hz. Musa'nın Allah-u Teâlâ İle Ne Konuştuğunu Biliyor Musunuz?	19
9) Baba ve Anne Haklarının Ne Olduğunu Biliyor Musunuz?	23
10) Nasıl İstiğfar (Tövbe) Yapılması Gerekliğini Biliyor Musunuz?	24
11) Nefs-i Emmare, Nefs-i Levvame ve Nefs-i Mutmainne'nin Ne Olduğunu Biliyor Musunuz?	25

12) Gecenin Sonunda Allah-u Teâlâ'nın Ne Buyurduğunu Biliyor Musunuz?	27
13) İşçi Çalıştırmanın Adabının Ne Olduğunu Biliyor Musunuz?	27
14) Kur'an'da Borç Verme Âdabının Nasıl Olduğunu Biliyor Musunuz?	28
15) Rızık Ortadan Kaldıran Sebeplerin Ne Olduğunu Biliyor Musunuz?	29
16) En Kötü Malın Hangi Mal Olduğunu Biliyor Musunuz?	31
17) Faizden Daha Kötü Amelin Ne Olduğunu Biliyor Musunuz?	32
18) Kimlerin Gıybetini Yapmanın Caiz Olduğunu Biliyor Musunuz?.....	34
19) Gıybet Etmenin Kefâretinin Ne Olduğunu Biliyor Musunuz?.....	35
20) Kadınlardan Hangilerinin Cennetlik Olduğunu Biliyor Musunuz?	36
21) Cebraîl'in Neler Yaptığını Biliyor Musunuz?	37
22) Yüce Olan Şeylerin Neler Olduğunu Biliyor Musunuz?	38
23) Kıyametin Vuku Bulacağı Gün Gökyüzünün Nasıl Olacağını Biliyor Musunuz?	39
24) Kimlerin Duasının Kabul Olacağını Biliyor Musunuz?	40
25) Kimlerin Duasının Kabul Olmayacağını Biliyor Musunuz?	41
26) Dünya İle Ahiret Arasındaki Farkı Biliyor Musunuz?	43
27) Meleklerin Özelliklerini Biliyor Musunuz?.....	46
28) İnsanlara Hizmet Etmenin Faziletini Biliyor Musunuz?	53
29) Günah İşlemenin Eserlerinin Ne Olduğunu Biliyor Musunuz?	57
30) İslam'a Göre İçtimâî Adab-ı Muaşeret'in Nasıl Olması Gerektiğini Biliyor Musunuz?	63
31) Maddî ve Manevî Nimetlerin Zekâtının Ne Olduğunu Biliyor Musunuz?	66

32) Kıyamette Kimlerin Şahit Olacaklarını Biliyor Musunuz?	68
33) Kıyametin Ahvalinin Nasıl Olacağını Biliyor Musunuz?	70
34) Yedi Belanın Neler Olduğunu Biliyor Musunuz?	74
35) Yedi Faziletin Neler Olduğunu Biliyor Musunuz?	74
36) Her Mümin İçin Beş Meleğin Görevli Olduğunu Biliyor Musunuz?	75
37) Hz. Ali'nin (a.s) Herkesten Yedi Yıl Önce Namaz Kıldığını Biliyor Musunuz?	76
38) Ehlibeyt'e Muhabbet Göstermenin Faydalarını Biliyor Musunuz?	77
39) Allah'ın Kimlere Lanet Ettiğini Biliyor Musunuz?	77
40) Hz. Ali'nin (a.s) Beyanında Muttakilerin Nasıl Kişiler Olduklarını Biliyor Musunuz?	83
41) Kur'an'da Bulunan Eşit Sayıların Mucize Olduğunu Biliyor Musunuz?	88
42) Şeytanın Ne Yapmak İstedğini Biliyor Musunuz?	90
43) Konuşma Adabının Neler Olduğunu Biliyor Musunuz?	92
44) Erbainin (Kırk Adedinin) Sırlarını Biliyor Musunuz?	95
45) Caferilerin Öğlen İle İkinci ve Akşam İle Yatsı Namazlarını Niçin Cem Ederek Kıldıklarını Biliyor Musunuz?	98
46) Şia Fıkhnının Kaynaklarının Neler Olduğunu Biliyor Musunuz?	101
47) Allah'ın İnsanları Dört Şekilde Yarattığını Biliyor Musunuz?	103
48) Hz. Âdem'in (a.s) Oğullarına Ne Vasiyet Ettiğini Biliyor Musunuz?	104
49) Mukarreb Meleklerin Ne İş Yaptıklarını Biliyor Musunuz?	105
50) Neden Bu Tarzda Abdest Alındığını ve Müeyyen Vakitlerde Namaz Kılındığını Biliyor Musunuz?	106
51) Cehennem Tabutunun Nerede ve Kimlerin İçerisinde Olduğunu Biliyor Musunuz?	107

52) Şifî Kişide Bulunması Gereken Sıfatların Neler Olduğunu	
Biliyor Musunuz?	108
53) Selamın Sırlarını Biliyor Musunuz?.....	111
54) Akıl ve Cehalet Ordularının Neler Olduklarını Biliyor Musunuz?	120
55) Kimlerin Hesap Görmeden Cennete Gireceklerini Biliyor Musunuz?	122
56) Şeytanın Hilelerinin Nasıl Olduğunu Biliyor Musunuz?	122
57) Hz. Peygamber'in (s.a.a) Hz. Ali'ye (a.s) Altı Önemli Şey Tavsiye	
Ettiğini Biliyor Musunuz?	133
58) Dünyada Kimlerin Zavallı Olduğunu Biliyor Musunuz?	134
59) Rızkın Nasıl Elde Edildiğini Biliyor Musunuz?.....	135
60) "La Feta İlla Ali, La Seyfe İlla Zülfikâr"ın Nerede Denildiğini	
Biliyor Musunuz?	135
61) Allah Resulü'nün (s.a.a) Şarapla Alakası Olan Kimseleri	
Lanetlediğini Biliyor Musunuz?	136
62) İki Müslüman Kardeşin Birbirlerine Karşı Olan Vazifelerinin Neler	
Olduğunu Biliyor Musunuz?	137
63) Hz. Ali'nin (a.s) Üç Şeyde Hz. Peygamber'le (s.a.a) Ortak Olduğunu	
Biliyor Musunuz?	139
64) Hz. Ali'ye (a.s) Verilen Dört Faziletin Hz. Peygamber'e (s.a.a) Bile	
Verilmediğini Biliyor Musunuz?	140
65) İnsanların Kıyamet Günü Hangi Suratlarla Görüneceğini	
Biliyor Musunuz?	140
66) Kabirde Hangi Soruların Sorulacağını Biliyor Musunuz?.....	141
67) Rızkın Çoğalmasına Neden Olan Özellik ve Amellerin Neler	
Olduğunu Biliyor Musunuz?	142

68)	Kabristanda Bulunma Âdâbını Biliyor Musunuz?	143
69)	Sadakanın Beş Çeşit Olduğunu Biliyor Musunuz?	144
70)	Nelerin Kabir Azabına Neden Olduğunu Biliyor Musunuz?	145
71)	Nelerin Kabir Azabından Kurtardığını Biliyor Musunuz?	146
72)	Akıllı Kişilerin Alametlerinin Neler Olduğunu Biliyor Musunuz?	147
73)	Hz. Ali'nin (a.s) Bazı Sorularımıza Nasıl Cevap Buyurduğunu Biliyor Musunuz?	148
74)	Allah Resulü'nün (s.a.a) Önemli Tavsiyelerinin Neler Olduğunu Biliyor Musunuz?	149
75)	Haricilerin Hz. Ali'nin (a.s) İlim Derecesini Ölçmek İçin Ona Sordukları Soruya Nasıl Cevap Verdiğini Biliyor Musunuz?	154
76)	Allah Resulü'nün (s.a.a) İnsanın Ziyneti Hakkında Neler Buyurduğunu Biliyor Musunuz?	156
77)	Niçin Mühüre Secde Ediyorsunuz Sorusuna Nasıl Cevap Vereceğinizi Biliyor Musunuz?	158
78)	Ezanda Niçin Hz. Ali'nin (a.s) İsmi Söylüyorsunuz Sorusuna Nasıl Cevap Vereceğinizi Biliyor Musunuz?	159
79)	Günümüz İnsanlarının Nelerle Övündüklerini Biliyor Musunuz?	160
80)	İhlâsın Nişanelerinin Neler Olduğunu Biliyor Musunuz?	161
81)	Allah Resulü'nün (s.a.a) Kimleri Lanetlediğini Biliyor Musunuz?	162
82)	En İyi Sözlerin Neler Olduğunu Biliyor Musunuz?	163
83)	İmam Zeynelabidin'in (a.s) Zamane İnsanlarını Kaç Tabakaya Ayrıldığını Biliyor Musunuz?	166
84)	Cehennemin Yedi Kapısının Adlarını Biliyor Musunuz?	166
85)	Namahrem İle Halvet Etmenin Haram Olduğunu Biliyor Musunuz?	168

86) Beş Taifeye Hakaret Etmenin Zarar Getireceğini Biliyor Musunuz?	173
87) İyi Arkadaşın Sıfatlarının Neler Olduğunu Biliyor Musunuz?	174
88) Hz. Ali'nin (a.s) Diğer Peygamberlere (a.s) Olan Benzerliklerini Biliyor Musunuz?	174
89) Kur'an-ı Kerim'in Kıyamet Gününü Nasıl Tarif Ettiğini Biliyor Musunuz?	175
90) Kıyamet Vuku Bulacağı Gün, Gökyüzünde Neler Olacağını Biliyor Musunuz?	177
91) Hz. Ali'nin (a.s) Hz. Peygamber'le (s.a.a) Yedi Müşterek Sıfata Sahip Olduğunu Biliyor Musunuz?	178
92) Üzerinizde Hakkı Bulunanlara Karşı Nasıl Davranacağınızı Biliyor Musunuz?	179
93) Hz. Peygamber'in (s.a.a) Neleri Yapmayı Men Ettiğini Biliyor Musunuz?	182
94) Kimlerle Hemnişin Olmamız Gerekliğini Biliyor Musunuz?	183
95) Kimlerle Hemnişin Olmamanız Gerekliğini Biliyor Musunuz?	184
96) Hz. İsa (a.s) İle Şeytan'ın Neler Konuştuğunu Biliyor Musunuz?	186
97) Gerçek Aşkın Ne Olduğunu Biliyor Musunuz?	187
98) Salavat-ı Şerif Getirmenin Faydalarını Biliyor Musunuz?	191
99) Acaba Salavat-ı Şerif'in Anlamını Biliyor Musunuz?	193
100) Hizbullah ve Hizbu's-Şeytan'ın Ne Demek Olduğunu Biliyor Musunuz?	196

TAKDİM

Bismillahirrahmanirrahim

Sonsuz hamd gizli, açık, geçmiş, gelecek, her şeyi en ince detaylarına kadar bilen “Âlîm” olan yüce Allah’a; salat ve selam Eşref-i Enbiya Muhammed Mustafa’ya (s.a.a) ve seçkin Ehli-beyt’ine (a.s) mahsustur.

İmam Cafer Sadık (a.s): *“Bilmediklerinizi sorup öğrenmede tembellik etmeyiniz. Zira bilmediklerinizi (ilmi) öğrenirseniz, dünyaya karşı yenilgiye uğrasanız bile, ahirete karşı yenilgiye uğramazsın. Fakat ilim öğrenme fırsatını yitirirseniz, ahirete karşı mağlup olursunuz.”* buyurmaktadır.

Bu bilinçle insan dünyada ve ahirette kendisine yarar sağlayacak her türlü bilinmesi gerekenleri sorgulayıp öğrenme azmine ve kabiliyetine sahip, en üstün bir varlık olmakla birlikte, bilginin de kendisi için çok yüce bir değer olduğuna ve seçkinlik kazandırdığına inanmaktadır. Bu nedenle âkil insanlar bilmediklerini sürekli sorup öğrenmeye çaba göstererek kendi yüceliklerine yücelik katarlar.

Yine İmam Cafer Sadık’tan (a.s); Lokman Hekim’in, oğluna: *“Ey oğul! Bilmediklerini âlim kimselerden öğren ve bildiklerini ise bilmeyen kimselere öğret.”* dediği nakledilmiştir.

Biz de sizinle birlikte bilmediklerimizi Kur'an'ı Kerim'de yer alan **"...Eğer bilmiyorsanız zikir ehline (ilim sahiplerine) sorun."**⁽¹⁾ ayetine uyarak, gerçek "zikir ehli" olan Allah Resulü Hz. Muhammed'den (s.a.a) ve Ehlibeyt İmamları'ndan sormaya ve cevaplarını özetle aktarmaya çalıştık.

Bu kitabın kardeşlerime yarar sağlayacağını umarak, zikir ehli On İki Ehlibeyt İmamı'nın varisi İmam Mehdi'nin (a.f) zuhuruyla, zuhuruna müştak gözlerin aydınlık kazanmasını yüce Rabb'imden niyaz ediyorum.

Allah'ın selamı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun inşallah...

Hüseyin AKAY

24/03/2016

1- Nahl, 43.

Kur'an'ın, Zebur'un, İncil'in ve Tevrat'ın ne zaman nazil olduklarını biliyor musunuz?

İmam Cafer Sadık (a.s) buyuruyor ki:

Semavî kitaplar mübarek Ramazan ayında nazil olmuşlardır ki, o ay yılın aylarından en iyisidir ve o ayda Allah-u Teala'nın rahmeti tüm oruç tutanların üzerine nazil olur.

İmam sözlerinin devamında şöyle buyurdu:

Mübarek Ramazan ayının altısında “Tevrat” Hz. Musa’ya (a.s); on ikisinde “İncil” Hz. İsa’ya (a.s); on sekizinde “Zebur” Hz. Davud’a (a.s) ve Kadir gecesinde ise “Kur’an-ı Kerim” Hz. Muhammed’e (s.a.a) nazil olmuştur ve Kadir gecesi yılın gecelerinde en üstün ve en değerli olan gecedir.⁽¹⁾

“Biz onu (Kur’an’ı) Kadir gecesinde indirdik. Kadir gecesinin ne olduğunu sen bilir misin? Kadir gecesi, bin aydan hayırlıdır. O gecede, Rablerinin izniyle melekler ve Ruh (Cebrail), her iş için iner dururlar. O gece, esenlik doludur. Ta fecrin doğuşuna kadar...”⁽²⁾

1- Mevaiz ve Nesayihu'l-Adediyye.

2- Kadir Suresi.

Kur'an'ın en çok ümit veren ayetinin hangi ayet olduğunu biliyor musunuz?

Bir gün Hz. Ali (a.s), yüzünü halka dönerek şöyle buyurdu: “Sizce Kur'an-ı Kerim'in en çok ümit veren ayeti hangi ayettir?”

Bazıları şu ayetin olduğunu söylediler:

“Şüphesiz Allah, kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz. Bunun dışındaki günahları, dilediği kimseler için bağışlar. Allah'a ortak koşan, kuşkusuz, derin bir sapıklığa düşmüştür.”⁽¹⁾

Hz. Ali (a.s), güzel cevaptır, ama benim istediğim cevap değildir, buyurdu. Sonra bazıları şu ayet olduğunu söylediler:

“De ki: “Ey kendilerinin aleyhine aşırı giden kullarım! Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin. Şüphesiz Allah, bütün günahları affeder. Çünkü O, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.”⁽²⁾

Yine Hz. Ali (a.s), güzel cevaptır, ama benim istediğim cevap değildir, buyurdu. Daha sonra bazıları: “Ey Müminlerin Emîri! Şu ayettir.” dediler:

“Kim kötülük işler veya kendine zulüm eder de sonra Allah'tan bağışlanma dilerse, Allah'ı mağfiret ve merhamet sahibi olarak bulur.”⁽³⁾

Hz. Ali (a.s) üçüncü kez yine: “Güzel cevaptır, ama ben Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu duydum, Kur'an-ı Kerim'in en çok ümit veren ayeti şu ayettir:

1- Nisa, 116.

2- Zümer, 53.

3- Nisa, 110.

“Ve gündüzün başlangıcıyla son kısmında ve gecenin ilk vaktinde namaz kıl; şüphe yok ki güzel işler kötülükleri giderir. İşte bu, iyi düşünenlere bir öğüttür.”⁽¹⁾

(Öldükten sonra) kâfirlerin ruhlarının nereye götürüldüğünü biliyor musunuz?

Bir hadiste İmam Cafer Sadık (a.s) buyuruyor ki:

“Müminlerin ruhlarını hoşnutluk içinde asumana götürürler. Ama kâfirlerin ruhlarını asumana doğru götürdüklerinde bir nida duyulur. Onları yere doğru geri götürün; çünkü onlar asumana götürülmeye layık değiller ve asumanın kapıları onların yüzlerine asla açılmayacak! Bu sırada yine bir ses duyulur: “Onları (kâfirleri) yerin en aşağı tabakasına indirin. Asumanın yüksekliklerine götürülme-ye sadece müminlerin ruhları layıktır.”

“Her kim yücelik ve üstünlük istiyorsa bilsin ki, yücelik ve üstünlük bütünüyle Allah’a aittir. Ancak güzel sözler O’na yükselir. Salih ameli de güzel sözler yükseltir. Kötü tuzak kuranlar var ya onlar için çetin bir azap vardır. İşte onların tuzağı boşa çıkar.”⁽²⁾

Allah-u Teâlâ diğer bir ayette ise kâfirlerin asla cennete giremeyeceklerini açıkça buyurmaktadır:

“Âyetlerimizi yalanlayanlar ve o âyetlere uymayı kibirlerine yediremeyenler var ya, onlara göklerin kapıları açılmaz. Onlar, deve iğne deliğinden geçinceye kadar cennete de giremezler! Biz suçluları işte böyle cezalandırırız.”⁽³⁾

1- Hud, 114, Tefsir-i Numune.

2- Fâtır, 10.

3- A’raf, 40.

Aslında ayette kullanılan tabir gereği, kâfirlerin cennete girmelerinin gayr-i mümkün olduğunu anlamaktayız. Zira kocaman cüsseye sahip bir devenin iğnenin deliğinden geçmesi ne kadar mantıklı ve mümkünse, kâfirlerin cennete gitmeleri de o kadar mantıklı ve mümkün olabilir.

4

Nimetlerin şükrünün nasıl yerine getirilmesi gerektiğini biliyor musunuz?

Birisi, İmam Cafer Sadık'ın (a.s) huzuruna gelerek şöyle dedi: “Ben Allah-u Teâlâ'dan mal istedim, ev istedim, evlat istedim ve Allah-u Teâlâ bunların hepsini bana verdi, fakat geri almasından korkuyorum.”

İmam şöyle buyurdu:

“Nimetlerinin şükrünü yerine getirirsen, Allah-u Teâlâ verdiği nimetleri geri almaz; Allah-u Teâlâ bize, kulağı, gözü, dili, kalbi ve diğer azaları O'nun verdiği nimetlerin şükrünü yerine getirmemiz için vermiştir. Allah-u Teâlâ bize gören göz vermiştir; onun şükrü, O'nun helal buyurduklarına bakmak ve nankörlüğü ise, haram buyurduklarından sakınmamaktır. Allah-u Teâlâ bize işiten kulak vermiştir; onun şükrü, Allah-u Teâlâ'nın helal buyurduklarını dinlemek ve nankörlüğü ise, O'nun haram buyurduklarına kapamaktır. Allah-u Teâlâ bize konuşan dil vermiştir; onun şükrü, Allah-u Teâlâ'yı zikretmek; Allah-u Teâlâ'dan başkasının rızasına hizmet etmemektir ve nankörlüğü ise, müminlerin dedikodusunu yapmaktır. Yine Allah-u Teâlâ bize hisseden kalp vermiştir; onun şükrü, Hz. Peygamber'in (s.a.a) ve Ehlibeyt'inin muhabbetine yer vermek, nankörlüğü ise, Peygamber'e (s.a.a) düşman olanları sevmektir ki, Allah-u Teâlâ Kur'an'da şöyle buyurmaktadır:

“Hakkında kesin bilgi sahibi olmadığın şeyin peşine düşme (sevme). Çünkü kulak, göz ve kalp, bunların hepsi ondan sorumludur.”⁽¹⁾

5

Cennet ehli olacak kimselerin alametlerinin ne olduğunu biliyor musunuz?

İmam Cafer Sadık (a.s) insanlar arasında cennete sakinlerinin dört alametinin olduğunu buyurmuştur:

Birincisi; halka, dostlara ve aile fertlerine karşı güleryüzlü olmak ve onlarla güzel geçinmektir. Aile fertlerine ve müminlere karşı güleryüzlü olmak ve onları hoş karşılamak din büyüklerimizin ahlakındandır.

İkincisi; şirin dilli olmak ve insanlara kibar ve nazik davranmaktır. Kur'an-ı Kerim'de konu ile ilgili şöyle buyurulmaktadır:

“Her kim şan ve şeref istiyorsa bilsin ki, şan ve şeref bütünüyle Allah’a aittir. Güzel sözler ancak O’na yükselir. Salih ameli de güzel sözler yükseltir. Kötülükleri tuzak yapanlar var ya, onlar için çetin bir azap vardır. İşte onların tuzağı boşa çıkar.”⁽²⁾

Üçüncüsü; halka karşı merhametli kalbe sahip olmaktır. Özellikle yetimleri, yoksulları, zavallıları koruyup kollamak ve onlara şefkatli davranmaktır. Merhametli ve şefkatli kalbe sahip olmak, ulu peygamberlerin ahlakındandır. Ki o ve evlatları yetimlere ve yoksullara merhamet eder, şefkat gösterirlerdi.

1- İsra, 36.

2- Fâtır, 10.

Dördüncüsü; varlıktan bağışta bulunmak ve verelli olmak. Var olanlardan infak ederek verelli olmak veya muhtaçları sevindirmek insana ulvî dereceler kazandırmaktadır. Konu üzerine Kur'an-ı Kerim şöyle buyurmaktadır:

“Sevdiğiniz şeylerden harcamadıkça kesin olarak hayır ve ihsan mertebesine erişmezsiniz ve şüphe yok ki Allah, harcadığınızı şeyleri bilir.”⁽¹⁾

❖ 6 ❖

Ölen insanın ruhunun nereye gittiğini biliyor musunuz?

İmam Cafer Sadık'a (a.s) sordular: “İnsan öldüğünde ruhu nereye gitmektedir?

İmam cevabında şöyle buyurdu:

“Ölen kimse ya mümindir ya da kâfir. Mümin veya kâfir öldüğünde ruhu insanî ve beşerî bedeninden alınıp, (dünyada yaşadığı bedene benzer misalî bir bedene nakledilir. Mümin misalî bedeniyle geçici cennete götürülür ve cennetin nimetlerinden azar azar yararlandırılır. Kâfir ise misalî bedeniyle geçici cehenneme götürülür ve cehennem azaplarından azar azar tattırılır. Kıyamet vuku bulduğunda ise, dağılıp çürüyen bedenler Allah-u Teâlâ'nın izniyle yeniden canlanır ve ruh, misalî bedenden tekrar asıl bedene nakledilir.”⁽²⁾

Merhum Seyyid Abdullah, “Hakku'l-Yakin” adlı eserinin 2. cildinin 38. sayfasında şöyle bir açıklamada bulunmaktadır:

1- Al-i İmran, 92. Menazilu'l-Ahire (Ahiret Menzilleri).

2- Biharu'l-Envar, c. 6, s. 253.

“Kıyamet günü Allah-u Teâlâ’nın azabı cismanî ve ruhanî olarak tattırılacaktır; zira insanın dünyada Allah-u Teâlâ’nın rızası için yapmış olduğu tüm hayırlara (beden ve ruh) ortak oldukları gibi, aynı şekilde günahlara da her ikisi (beden ve ruh) ortaklırlar. Yani günahın lezzetini ve zevkini bedenle ruh birlikte tattıkları için azabını da birlikte göreceklerdir.”

7

İnsanla beraber olan üç dostunun olduğunu biliyor musunuz?

İmam Ali (a.s) buyuruyor ki:

Müslümanın üç dostu vardır. Biri ona der ki: “Senin hayatında ve ölümünde ben seninleyim; o onun amelidir.” İkincisi ona der ki: “Sen ölünceye kadar ben seninleyim; o onun malıdır.” Üçüncüsü ona der ki: “Sen mezara konuluncaya kadar ben seninleyim; o da onun evlatlarıdır.”⁽¹⁾

8

Hız. Musa’nın (a.s) Allah-u Teâlâ ile ne konuştuğunu biliyor musunuz?

İmam Ali Naki (a.s), Hız. Musa (a.s) ile Allah-u Teâlâ arasında geçen konuşmanın şöyle olduğunu buyurmaktadır:

Hız. Musa (a.s) dedi ki:

— Ey benim mabudum! Senin Nebin ve Resulünün hak olduğunu ikrar eden birinin mükâfatı nedir?

1- el-Emali, Şeyh Saduk, s. 108.

Allah-u Teâlâ buyurdu ki:

— Meleklerim onun nezdine gelir ve ona cenneti müjdelerler.

Hız. Musa (a.s) dedi ki:

— Ey benim mabudum! Huzurunda durup namaz kılan kimi senin mükâfatı nedir?

Allah-u Teâlâ buyurdu ki:

— Meleklerimin huzurunda onunla öğünürüm ve kim böyle yaparsa (namaz kılar) ona azap etmem.

Hız. Musa (a.s) dedi ki:

— Ey benim mabudum! Senin rızan için yoksulu doyuran birinin mükâfatı nedir?

Allah-u Teâlâ buyurdu ki:

— Kıyamet günü münadiye emir veririm ve münadi şöyle seslenir: “Bu şahıs Allah-u Teâlâ’nın azabından azat olanlardandır.”

Hız. Musa (a.s) dedi ki:

— Ey benim mabudum! Sılayırahimde bulunan birinin mükâfatı nedir?

Allah-u Teâlâ buyurdu:

— Onun ömrünü uzun ederim, ölüm anı zorluklarını ondan gideririm ve cennet görevlilerine onu (cennete dilediği kapıdan girmesi için) bize getirmelerini söylerim.

Hız. Musa (a.s) dedi ki:

— Ey benim mabudum! İnsanlara eziyet etmeyip, iyilikler yapan birinin mükâfatı nedir?

Allah-u Teâlâ buyurdu:

— Kıyamet azabı ona, “Senin için buraya giriş yoktur.” diye seslenir.

Hız. Musa (a.s) dedi ki:

— Ey benim mabudum! Seni hem yüreği hem de diliyle yâd eden birinin mükâfatı nedir?

Allah-u Teâlâ buyurdu ki:

— Kıyamet günü arşın gölgesinde ona yer verir ve kendi hıh mayem altına alırım.

Hız. Musa (a.s) dedi ki:

— Ey benim mabudum! Senin hikmetini gizli veya aşikâr okuyan birinin mükâfatı nedir?

Allah-u Teâlâ buyurdu ki:

— O, sırat köprüsünden geçerken yıldırım gibi geçer.

Hız. Musa (a.s) dedi ki:

— Ey benim mabudum! Senin rızan için halkın eziyet ve hah karetlerine sabır ve sebat gösteren birinin mükâfatı nedir?

Allah-u Teâlâ buyurdu ki:

— Kıyamet gününün korkularında onun yardımcısı olurum.

Hız. Musa (a.s) dedi ki:

— Ey benim mabudum! Senin azabından korkarak gözünü haramlardan sakındıran birinin mükâfatı nedir?

Allah-u Teâlâ buyurdu ki:

— Onun çehresini yakıcı ateşten ve iğrenç sıvılardan korurum.

Hz. Musa (a.s) dedi ki:

— Ey benim mabudum! Senden hayâ ettiği için başkalarına ihanet etmeyi terk eden birinin mükâfatı nedir?

Allah-u Teâlâ buyurdu ki:

— O kulum kıyamet günü benim güvencem altında olur.

Hz. Musa (a.s) dedi ki:

— Ey benim mabudum! Bir mümini kasten öldüren birinin azabı nedir?

Allah-u Teâlâ buyurdu ki:

— Kıyamet günü onun günahını ve diğer hatalarını asla bağışlamam.

Hz. Musa (a.s) dedi ki:

— Ey benim mabudum! Kâfir olan birini İslam’a davet eden birinin mükâfatı nedir?

Allah-u Teâlâ buyurdu ki:

— Kıyamet günü ona istediği kişiye şefaet etme izni veririm.

Hz. Musa (a.s) dedi ki:

— Ey benim mabudum! Namazı vaktinde kılan birinin mükâfatı nedir?

Allah-u Teâlâ buyurdu ki:

— Benden istediği her şeyi veririm; cenneti ise ona mubah (serbest) kılarım.

Hz. Musa (a.s) dedi ki:

— Ey benim mabudum! Senin rızan için Ramazan ayında oruç tutan birinin mükâfatı nedir?

Allah-u Teâlâ buyurdu ki:

— Kıyamet günü onu öyle esenlikli bir makama yükseltirim ki, hiçbir korkusu olmaz.

Hz. Musa (a.s) dedi ki:

— Ey benim mabudum! Ramazan ayında halkın rızası için oruç tutan birinin azabı nedir?

Allah-u Teâlâ buyurdu ki:

— Ramazan ayında oruç tutmayanların sevabı olmadığı gibi, onun da sevabı olmaz.⁽¹⁾

❖ 9 ❖

Baba ve anne haklarının ne olduğunu biliyor musunuz?

İmam Zeynelabidin (a.s) buyuruyor ki:

“Annenin senin üzerindeki hakkı şudur: Bilmelisin ki, o kimsenin kimseyi taşımadığı bir yerde (karnında) seni taşımıştır. Hiç kimsenin başkasına yedirmediği yüreğinin meyvesinden sana yedirmiş, seni bütün azalarıyla korumuş ve kollamıştır ki, seni ondan başkası korumaz ve kollamazdı. Kuşkusuz o seni yedirmiş, o seni içirmiş, o seni giydirmiş ve kızgın güneşin hararetine karşı bedenini sana gölgelik etmiş ve seni öldürücü soğuktan korumuştur... O tüm bu eziyetlere, sana hayat vermek ve hayırlı bir

1- el-Emali, Şeyh Saduk, s. 209.

evlat olman için katlanmıştır. Senin ise Allah-u Teâlâ'nın yardımını olmadan onun yaptıklarının şükürünü yerine getirmeye ve hakkını eda etmeye asla gücün yetmez.

Yine bilesin ki, baban senin hayat kaynağıdır; o senin varlığının sebebidir; o olmasaydı sen de olmazdın. Öyleyse Allah-u Teâlâ'ya şükret, bu nimetlerin kadrini bil ve her yönüyle onlara ihsanda bulun."

Ayrıca Kur'an-ı Kerim'de, ana-babaya iyilik ve saygı hakkında 13 ayet⁽¹⁾ zikredilmiştir. O ayetlerden birisinde şöyle buyrulmaktadır:

Rabbin, kendisinden başkasına kulluk etmemenizi ve ana-babaya iyilik etmenizi emretmiştir. Onlardan biri yahut her ikisi, senin hayatında ihtiyarlık çağına ererse onlara "of!" bile deme, onları azarlama, onlara güzel ve iyi söz söyle."⁽²⁾

❖ 10 ❖

Nasıl istiğfar (tövbe) yapılması gerektiğini biliyor musunuz?

Öncelikle "istiğfar"ın ne anlama geldiğini bilmemizde yarar vardır. İstiğfar; insanın içine düştüğü bir hatanın pişmanlığıyla Allah-u Teâlâ'dan kusurlarının affedilmesini ve günahlarının bağışlanmasını istemesi, af ve mağfiret dilemesi anlamına gelmektedir.

1- Kur'an'da ana-baba hakkında bulunan ayetler: Bakara, 83, 180, 215; İnsan, 36; En'âm, 151; İsrâ, 23, 24; Ahkaf, 15; Ankebut, 8; Lokman, 14; İbrahim, 41; Neml, 10 ve Nuh, 28.

2- İsrâ, 23. Nesayih, s. 415.

Hız. Ali (a.s), huzurunda istiğfar eden bir şahsa yüzünü dönerek şöyle buyurdu:

Acaba istiğfarın ne demek olduğunu biliyor musun? İstiğfar “illiyyin” mertebesidir ki altı anlama gelmektedir.

Birincisi; geçmişte yapılan günahlardan pişmanlık duymak. İkincisi; geçmişte yapılan günahlara asla bir daha dönmeme kararı almak. Üçüncüsü; üzerinde başkalarının hakkı varsa eğer, onların haklarını kendilerine iade etmek. Dördüncüsü; üzerine vacip olan (yapmadığı) geçmiş amelleri kaza yaparak telafi etmek. Beşincisi; bedeninde haramdan oluşan eti, deri kemiğe yapıncaya dek eritmek. Altıncısı; bedene Allah-u Teâlâ’ya itaat etmenin tadını ve hazzını tattırmak, yani Allah-u Teâlâ’ya itaat, istiğfar eden kişiye Allah-u Teâlâ’nın bağışlanma müjdesini getirmeli ve yeniden hayat vermelidir.”⁽¹⁾

❖ 11 ❖

Nefs-i emmare, nefis-i levvame ve nefis-i mutmainne’nin ne olduğunu biliyor musunuz?

“Andolsun ki insanı biz yarattık; nefsinin kendisine fısıldadıklarını da biliriz. (Zira) Biz ona şah damarından daha yakınız.”⁽²⁾

Kur’an -ı Kerim’de üç yüze yakın yerde “nefs” kelimesi geçmektedir. Bu kelime fıkıh ve tefsir âlimleri tarafından değişik manalarda kullanılmıştır. Nefs’e; ruh, can, kalp, ceset, bir şeyin hakikati, özü, insanî arzular ve bunlar gibi muhtelif manalar verilmiştir. Aslında nefsin içeriği tam olarak kelimelere dökülemeyecek kadar derindir. Peygamberlerde ve Ehlibeyt

1- Keşkül, s. 355.

2- Kaf, 16.

İmamları'nda olduğu gibi, nefsi en iyi dizginleyenler, nefsi imanın, ahlakın ve aklın idaresi altına sokanlar, kâmil insanlar ve velilerdir. Ayrıca nefs'in, nefs-i emmare, nefs-i levvame ve nefs-i mutmainne olmak üzere üç mertebesi vardır.

Nefs-i emmare: İnsanı kötülük yapmaya teşvik eden başıboş ruhtur. Kur'an onu kötülükleri emreden nefis olarak tarif etmektedir. Nefs-i emmare devamlı insanı hissî şehvetlere, geçici lezzetlere ve yıkıcı kötülüklere davet etmekte; şehveti ve şerleri süsleyerek insana güzel göstermektedir. Diğer bir deyimle nefs-i emmare; insanî nefs'in, hayvanî güç gibi, söz dinlemez, başıboş ve kuvvet bulduğu hâlidir.

"Muhakkak ki nefis, (nefs-i emmare) kötülüğü şiddetle emreder."⁽¹⁾

Nefs-i levvame: Yaptığı kötülüklerden dolayı kendini kınayan, kısmen uyanık ve bilinçli olan ruhtur. Günahlara karşı uyanık ve dayanıklı değildir. Günaha düşer, fakat hemen sonrasında yaptığı kötülüğün farkına vararak pişman olur, tövbe eder ve yeniden saadet yoluna döner. Nefs-i levvame'nin tamamen yoldan çıkması ve sapması mümkündür; fakat bu sapma geçicidir. Yani günaha meyleder ve az bir zaman sonra kendini kınayarak tekrar tövbe yoluna döner.

"Hayır, kıyamet gününe yemin ederim. Ve yine hayır! Kendini kınayıp duran nefse de (nefs-i levvame'ye) yemin ederim. (ki dirilip hesaba çekileceksiniz)."⁽²⁾

Nefs-i mutmainne: Allah-u Teâlâ'nın buyruklarından bir sapma göstermeden mukaddes âleme yönelip dosdoğru yürüyen, kâmil takva mertebesine ulaşan, sorumluluk kabul eder seviyeye yükselen, tamamen dizginlenen ve bu halinden do-

1- Yusuf, 53.

2- Kıyamet, 1, 2.

layı mutmain (tatmin olmuş ve huzura kavuşmuş) ruhtur. Ayrıca hayırlı amelleri öncü kılarak rububiyet (varlığı terbiye ederek kendisinden istenen şekli verme) makamına emin adımlarla yaklaşan ve Allah-u Teâlâ'nın emirlerine lâıykıyla uyup, men ettiklerinden titizlikle sakınan ruhtur ki Kur'an-ı Kerim onun hakkında şöyle buyurmaktadır:

“Ey mutmain olan nefis! Rabbine dön (Allah'tan) razı olarak ve Allah'ın rızasını kazanmış olarak! (Ey beden!) O zaman, (nefsini tezkiye ettiğin ve ruhunu Allah'a ulaştırdığın zaman bana kul olursun) kullarımın arasına gir.”⁽¹⁾

❖ 12 ❖

Gecenin sonunda Allah-u Teâlâ'nın ne buyurduğunu biliyor musunuz?

Hız. Peygamber (s.a.a) buyuruyor ki:

“Gece sona erdiği vakit Allah-u Teâlâ buyuruyor ki, acaba (insanlar arasında) dua eden var mıdır ki, ben ona icabet edeyim. Acaba istiğfar eden var mıdır ki, ben onun tövbesini kabul edeyim.”⁽²⁾

❖ 13 ❖

İşçi çalıştırmanın adabının ne olduğunu biliyor musunuz?

Hız. Peygamber (s.a.a) buyuruyor ki:

“İşçinin alacağı ücret miktarını oracıkta belirleyiniz ve teri kurumadan ücretini ödeyiniz.”

1- Fecr, 27, 28, 29. Tefsir-i Numune, c. 25, s. 281.

2- Uddetu'd-Dai, s. 97.

Şüayb diyor ki: “İmam Cafer Sadık’ın (a.s) bahçesinde çalışmaları için birkaç işçi kiraladık. Onların bahçedeki işi biter bitmez, İmam, Şüayb’e şöyle buyurdu:

“Onların teri kurumadan ücretlerini ödeyiniz.”

İmam Cafer Sadık (a.s) buyuruyor ki:

“Allah-u Teâlâ’ya ve kıyamet gününe iman eden birisi, işçinin alacağı ücretin miktarını belirlemeden onu kiralamasın.”

İmam Ali (a.s) buyuruyor ki:

“Allah resulü (s.a.a), işçinin alacağı ücretin miktarı belirlenmeden işçi kiralamayı nehyetmiştir.”

Hız. Peygamber (s.a.a) buyuruyor ki:

“Her kim işçinin ücretini (hakettiğinden) az öderse, Allah-u Teâlâ onun hayır amelini iptal eder ve hoş kokusu beş yüz yıllık mesafeden hissedilen cenneti de ona haram kılar.”⁽¹⁾

❖ 14 ❖

Kur’an’da borç verme âdabının nasıl olduğunu biliyor musunuz?

Allah-u Teâlâ insanların yapacakları tüm hayırlı amellere adap ve düstur belirlemiştir. Buna göre borç vermenin veya almanın da adap ve düsturunu Kur’an’da tayin buyurmuştur. Bilmeliyiz ki, borç vermek; yani, diğer insanların sıkıntılarını gidermek İslâm’da büyük sevaptır ve dinimiz borç vermeyi teşvik etmektedir. Hatta bazı durumlarda borç vermenin sadaka vermekten daha çok sevap olduğu buyrulmuştur. Allah-u Teâlâ Kur’an’da şöyle buyurmaktadır:

1- Mizanu’l-Hikme, c. 1.

“Eğer Allah’a içten gelen istekle ödünç verirsiniz, Allah onu sizin için kat kat artırır ve sizi bağışlar.”⁽¹⁾

“Ey inananlar, muayyen bir müddet için borçlandığınız vakit bunu mutlaka yazın. Aranızda bir yazıcı bulunsun ve bunu dosdoğru yazsın. Yazıcı, Allah kendisine nasıl belirlediyse öylece yazmaktan çekinmesin, borçlanan da yazdırsın, onu geliştiren Allah’tan sakınsın da hiçbir noktayı eksik bırakmasın. Borçlu, akılsız biriye yahut akıllı azsa, yazdırmaya gücü yetmezse velisi, doğru olarak yazdırsın. Adamlarınızdan iki erkeği de bu muameleye tanık tutun. İki erkek olmazsa biri unuttuğu vakit öbürünün hatırlatması için razı olacağınız kimselerden bir erkekle iki kadın şahit olsun. Şahitler de, çağrıldıkları vakit kaçınmasınlar. Az olsun, çok olsun, muayyen müddete kadar verilen borcu yazmaktan üşenmeyin. Bu, Allah katında daha ziyade adalete uyan, şahitlik için daha sağlam olan, tereddüde ve şüpheye düşmemenize yarayan bir şeydir. Ancak peşin alışverişte bulunuyor, malı, aranızda elden ele devrediyorsanız onu yazmamakta bir suç yok size. Alışverişte de şahit bulunsun, yazan da hiç zarar görmesin, şahit de. Zarar verirsiniz bu, şüphe yok ki bir isyandır sizin için. Sakının Allah’tan, Allah size öğretmededir ve Allah, her şeyi tamamıyla bilir.”⁽²⁾

15

Rızkı ortadan kaldıran sebeplerin ne olduğunu biliyor musunuz?

“Dünya hayatında onların geçimliklerini (maddî ve manevî rızıklarını) aralarında biz taksim ettik.”⁽³⁾

1- Teğâbun, 17.

2- Bakara, 282.

3- Zuhruf, 32.

Rızk: Maddî ve manevî rızık olmak üzere iki kısımdır. Fakat burada sadece maddî rızık ve maddî rızıkın insanın elinden çıkmasına neden olan bazı unsurlar üzerine, ayet ve hadislerden yardım alarak kısa bir açıklama yapmakla yetineceğiz. Azık, yenilen, içilen ve faydalanılan şey anlamına gelen rızık, Allah-u Teâlâ'nın canlılara yiyip içmek ve yararlanmak için verdiği her şey demektir. Buna göre rızık, helal olabileceği gibi, haram da olabilir. Ayrıca rızık üzerine Kur'an'da yaklaşık 108 ayet bulunmaktadır ki onlardan bazılarını açıklayacağız.

Rızıkı yaratan ve veren ancak Yüce Allah'tır. Allah Kur'an'da, **“Yeryüzünde hiçbir canlı yoktur ki, rızıkı Allah'a ait olmasın...”**⁽¹⁾ diye buyurmaktadır. Kul, Allah-u Teâlâ'nın yeryüzünde geçerli olan tabîî kanunlarını gözeterek çalışır, çabalar, sebeplere sarılır ve helal rızık kazanmak için uğraşır. Allah-u Teâlâ'da onun bu çabasına göre rızıkını yaratır. Bilmeliyiz ki, haram olan kazanım da rızık kapsamındadır.

Fakat Allah-u Teâlâ'nın haram olan rızıkı kulun ele geçirmesine, zimmetine geçirmesine rızası yoktur. Kur'an'da, **“Artık Allah'ın size helal ve temiz olarak verdiği rızıklardan yiyin...”**⁽²⁾ buyrulmuş, helal rızık yenilmesi emredilmiş ve haram ise yasaklanmıştır.

İmam Muhammed Bâkır (a.s) buyuruyor ki:

“Kulun günaha meyletmesi sebebiyle onun rızıkı elinden alınır.”

İmam Cafer Sadık (a.s) buyuruyor ki:

“Haram (kazanç) yemek helal rızıkı ortadan kaldırır.”

1- Hud, 6.

2- Nahl, 114.

Hz. Muhammed (s.a.a) buyuruyor ki:

“Her kim Müslüman kardeşinin haklarından birini zayı ederse, tövbe etmedikçe Allah-u Teâlâ onun rızkının bereketini ona haram kılar.”⁽¹⁾

❖ 16 ❖

En kötü malın hangi mal olduğunu biliyor musunuz?

Hz. Ali (a.s) buyuruyor ki:

“Malların en kötüsü, içerisinde “hakkullah” (Allah’ın hakkı) verilmeyen maldır.”⁽²⁾

Yukarıda mezkûr olan hadisi daha iyi kavrayabilmemiz için “hakkullah”ın ne demek olduğunu kısaca açıklamakta yarar vardır. Hakkullah; Allah-u Teâlâ için verilen malî ibadetler demektir. Kaynağını ise Kur’an-ı Kerim’den almaktadır.

“Bilin ki, ganimet olarak aldığınız herhangi bir şeyin beşte biri mutlaka Allah’a, Peygamber’e, onun yakınlarına, yetimlere, yoksullara ve yolculara aittir...”⁽³⁾

Yukarıdaki ayette humusun ve malî ibadetlerin Allah-u Teâlâ’ya ait haklardan olduğu anlaşılıyor. Kur’ân’da bazı ayetlerde de Allah-u Teâlâ’nın hakkı olan malların kimlere verilmesi gerektiğini açıklanmaktadır. Örneğin malî haklardan biri olan zekâtla ilgili şöyle buyurulmuştur:

“Sadakalar (zekâtlar), Allah’tan bir farz olarak ancak fakirler, düşkünler, zekât toplayan memurlar, kalpleri İslâm’a ısındırılacak olanlarla (özgürlüğüne kavuştur-

1- Mizanu’l-Hikme, c. 5.

2- Mizanu’l-Hikme, c. 4.

3- Enfal, 41.

lacak) köleler, borçlular, Allah yolunda cihad edenler ve yolda kalmış yolcular içindir. Allah, hakkıyla bilendir, hikmet sahibidir.”⁽¹⁾

Ayrıca Ehlibeyt İmamları’ndan (hepsine selam olsun) elimize ulaşan hadislerle göre de malın içerisinde bulunan “hakkullah”ı vermenin ne kadar önemli ve necat yolunu açan bir anahtar olduğu buyurulmaktadır. Öyleyse mallarımızın içerisinde bulunan Allah-u Teâlâ’nın haklarını vermemiz gerekmektedir.

İmam Muhammed Bâkır (a.s) buyuruyor ki:

Allah-u Teâlâ kıyamet günü bir grup insanı, elleri boyunlarına bağlı olduğu hâlde mezarlarından çıkaracaktır. Öyle ki parmak ucu büyüklüğünde bir şeyi kaldırmaya muktedir olamayacaklardır. Onlar kınanacak ve onlara denilecek ki: “Bunlar Allah-u Teâlâ’nın kendilerine verdiği bolca maldan azcık bile olsa vermekten sakındılar. Bunlar ‘hakkullah’ı (Allah’ın hakkını) vermeyenlerdir.”⁽²⁾

Yine Hz. Ali (a.s) buyuruyor ki:

“Malların en kötüsü (Allah’ın rızasını kazanmak için) Allah-u Teâlâ’nın yolunda infak edilmeyen ve zekâtı verilmeyen maldır. Ve malların en kötüsü sahibine (manevî sevap olarak) yararı olmayan maldır.”⁽³⁾

17

Faizden daha kötü amelin ne olduğunu biliyor musunuz?

Hz. Muhammed (s.a.a) buyuruyor ki:

1- Tevbe, 60.

2- Mizanu'l-Hikme, c. 12.

3- Mizanu'l-Hikme, c. 12.

“Faizden daha kötü olan amel başkalarının onurunu kırmaktır ve ondan daha kötüsü hicvetmektir (alay etmek ve küfretmektir). Yalan söz üzere hicvederek başkalarının onurunu incitmek ise en kötüsüdür.”⁽¹⁾

Faiz konusuyla ilgili yedi⁽²⁾ ayetten biri olan şu ayette şöyle buyrulmaktadır:

Faiz yiyenler (kabirlerinden), şeytan çarpmış kimselerin cinnet nöbetinden kalktığı gibi kalkarlar. Bu hâl onların “alım-satım tıpkı faiz gibidir.” demeleri yüzündendir. Hâlbuki Allah, alım-satımı helâl, faizi haram kılmıştır. Bundan sonra kime Rabbinden bir öğüt gelir de faizden vazgeçerse, geçmişte olan kendisinin ve artık onun işi Allah’a kalmıştır. Kim tekrar faize dönerse, işte onlar cehennemliktir, orada devamlı kalırlar.”⁽³⁾

Bir kulun cehennemnin azabıyla azaplanması için, onun faiz alan veya veren faizcilerden olması yeterli olduğu ve büyük günahkârlardan sayıldığı Kur’an ayetlerinden açıkça anlaşılmaktadır. Böylece faizcilik yapmanın nasıl aşağılık bir meşgale (iş) olduğu, Allah-u Teâlâ tarafından tüm insanlara ilan edilmiştir. Başkalarının onurunu kırmanın ise ondan daha aşağılık bir meşgale (fiil) olduğu, Hz. Peygamber’in (s.a.a) hadisiyle açıklık kazanmıştır.

Hz. Muhammed (s.a.a) diğer bir hadiste ise: “Faizden daha kötü olan amel, nahak yere Müslüman birinin onurunu kırmaktır.” buyurmaktadır.⁽⁴⁾

1- Mizanu’l-Hikme, c. 4.

2- Faiz konusunda Kur’an’da bulunan diğer ayetler ise şunlardır: Bakara, 188, 276, 278, 279; Al-i İmran, 39, 130 ve Nisa, 161.

3- Bakara, 275.

4- Mizanu’l-Hikme, c. 4.

Kimlerin gıybetini yapmanın caiz olduğunu biliyor musunuz?

Gıybet ne demektir? Gıybet; hazır olmayan (ortamda olmayan) birinin aleyhinde konuşmak, arkadan çekiştirmek, birinin gıyabında onun hoşuna gitmeyen bir şey söylemek demektir. İslam inancında ise haram ve büyük günahlardandır. Kur'an-ı Kerim buyuruyor ki:

“Ey iman edenler! Zannın birçoğundan kaçının. Çünkü zannın bir kısmı günahtır. Birbirinizin kusurunu araştırmayın. Biriniz diğerini arkasından çekiştirmesin. Biriniz, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? İşte bundan tiksindiniz. O hâlde Allah’tan korkun. Şüphesiz Allah, tövbeyi kabul edendir, çok merhamet edendir.”⁽¹⁾

Gıybet hakkında Kur'an-ı Kerim’de bulunan başka ayetler de vardır.⁽²⁾

Kur'an-ı Kerim gıybet etmenin haram olduğunu çok net olarak ifade buyurmaktadır. Fakat bilmemiz gereken önemli bir husus vardır ki, gıybet etmenin haram kılınma nedeni, insanların itibarlarını, onurlarını korumaktır. Öyleyse kendi şahsiyet ve onurlarını korumayan insanların; üstelik kendi onurlarını korumadıkları gibi başkalarının da onur ve şahsiyetlerini ayaklar altına almaya çalışan kişilerin, korunması gereken şahsiyetlerinin ve onurlarının olmadığı, dolayısıyla onların gıybetlerinin yapılması caizdir.

1- Hucurat, 12.

2- Nisa, 148 ve Hümeze, 1.

H.z. Peygamber (s.a.a) buyuruyor ki:

Dört zümre vardır ki onların gıybetini yapmak gıybet sayılmaz: “Fasıklık yapan fasıkın ki, aleni ve aşikârda fesad yapmakta ve yaymaktadır; yalancı önderin ki, kendisine yapılan iyiliklerin kadrini bilip teşekkür etmez ve kötülükleri hoş görüp bağışlamaz; küfürlü konuşanlar ki, şakayla bile olsa başkalarının annelerine küfrederek; Müslüman toplumundan uzak duranlar ki, benim ümmetimi tahkir eder ve onlara (düşmanlık ederek) kılıç çekerler.”⁽¹⁾

İmam Muhammed Bâkır da (a.s) şöyle buyurmaktadır:

“Üç zümrenin hürmeti olmaz; hevesine düşkün bidat ehli olanlar; zalim önderler ve açıkça/alenen günah işleyenler.”⁽²⁾

❖ 19 ❖

Gıybet etmenin kefâretinin ne olduğunu biliyor musunuz?

Genel olarak gıybet etmenin kefâreti, bir daha gıybet yapmamak üzere, insanın Allah-u Teâlâ’nın huzurunda kendisi ve gıybetini ettiği kimse için istiğfar etmesi ve onunla helalleşmesidir. İstiğfar ise; insanın içine düştüğü bir hatanın pişmanlığıyla Allah-u Teâlâ’dan kusurlarının affedilmesini, günahlarının bağışlanmasını istemesi, O’ndan af ve mağfiret dilemesi demektir.

a) Gıybeti yapılan kişi, gıybetinin yapıldığını duymuşsa, tövbe etmekle affedilmez. Onunla helalleşmek de gerekir. Yani gıybeti yapılan kişi gıybet edeni affetmedikçe mağfiret olmaz ve bağışlanmaz.

1- Mizanu’l-Hikme, c. 9.

2- Mizanu’l-Hikme, c. 9.

b) Gıybeti yapılan kişi, gıybetinin yapıldığından haberi yoksa tövbe ve istiğfar etmekle ve ona hayır duada bulunmakla affolunur. Bu konuda Hz. Peygamber'in (s.a.a) hadisleri bizi aydınlatmaktadır ki, onlardan bazıları şöyle buyurmaktadır:

1- Gıybetin kefareti; gıybeti edilen kişi her hatırlandığında Allah-u Teâlâ'dan onun için istiğfar dilemektir.

2- Gıybetin kefareti; gıybeti edilen kişi için Allah-u Teâlâ'dan bağışlanmak dilemektir.

3- Sizlerden biriniz Müslüman kardeşinin gıybetini yapmışsa, Allah-u Teâlâ'dan onun için bağışlanma dilemelidir. Zira gıybetin kefareti budur.

4- Gıybetin kefareti; gıybeti edilen kişi için Allah-u Teâlâ'dan esenlik dilemektir.⁽¹⁾

Kadınlardan hangilerinin cennetlik olduğunu biliyor musunuz?

İmam Cafer Sadık (a.s) buyuruyor ki:

“Kadın beş vakit namazını kılarsa, Ramazan orucunu tutarsa, kocasına itaat ederse ve Hz. Ali'nin (a.s) hakkını (ve layetini) tanırса cennetin dilediği kapılarından herhangi birinden içeri dâhil olabilir.”⁽²⁾

Hz. Muhammed (s.a.a) buyuruyor ki:

“Benim ümmetimin erkeklerinden her kim dört şeyden kendisini korursa cennet ehlinde olur: Dünyaya dal-

1- Mizanu'l-Hikme, c. 9.

2- Usulu Kafi, s. 555.

maktan, heva ve hevesine aldanmaktan, karnına düşkün olmaktan ve şehvetperestlik yapmaktan. Kadınlarından ise iffetini koruyanlar, kocasına itaat edenler ve namazını kılanlar cennet ehlinden olurlar.”⁽¹⁾

İmam Cafer Sadık (a.s) buyuruyor ki:

“Allah-u Teâlâ üç haslete sahip olan kadınlardan kabir azabını kaldırmıştır ve onları (ahirette) Hz. Fatıma’yla (a.s) haşredecektir; kocasının baskısına sabredenler; mihrini kocasına bağışlayanlar -ki Allah-u Teâlâ onların her birine bin şehit sevabı verir- ve namazlarını kılanlar.”⁽²⁾

❖ 21 ❖

Cebrail’in neler yaptığını biliyor musunuz?

Cebrail (a.s), Allah-u Teâlâ tarafından peygamberlere vahiy götürmekle görevlendirilen, dört büyük melekten biridir ve Arapçada “Allah adamı” anlamına gelmektedir. Cebrail, Cibril adıyla da anılır. Ayrıca Cebrail, vahiy meleği, vahyin emini, ilk akıl, “namus-i ekber” (büyük namus) ve yüce ruh adlarıyla da bilinmektedir.

Semavî dinler tarihinde yani Yahudilik, Hıristiyanlık ve İslam dinlerinde Cebrail’den sıkça ve övgüyle bahsedilmiştir. Cebrail, Hz. İbrahim’i (a.s) ateşten kurtarmış; Hz. Musa’yı (a.s) Firavun ve yandaşlarını Nil’in derinliklerinde boğarak himaye etmiş; Hz. Davud’a (a.s) zırh yapmayı öğretmiş; Hz. Danyal Nebi’ye (a.s) rüya tabirlerini öğretmiş; Hz. Zekeriyaya’yı (a.s) Hz. Yahya’nın (a.s) veladetiyle ve Hz. Meryem’i ise

1- Nesayih, s. 175.

2- Biharu'l-Envar, c. 104, s. 107.

Hz. İsa'nın (a.s) veladetiyle müjdelemiş ve Kur'an-ı Kerim'i Hz. Muhammed'e (s.a.a) getirmiştir. Cebrail bazen gerçek suretiyle, bazen de hoş simalı bir genç olarak Hz. Peygamber'in (s.a.a) huzuruna gelirdi. O, Miraç gecesi Hz. Peygamber'le (s.a.a) beraberdi ve Miracın "Sidretü'l-Müntehâ"sına (nihai sınırına) gelince durdu ve Hz. Peygamber'e (s.a.a) şöyle dedi: "Bundan fazla ileri gitmeye iznim yoktur." Allah Resulü (s.a.a) bundan sonra Miraca yalnız olarak devam etti.

Bazı rivayetlere göre Cebrail, Hz. İbrahim'e (a.s) elli defa; Hz. Musa'ya (a.s) dört yüz defa; Hz. İsa'ya (a.s) on defa ve Hz. Muhammed'e ise yirmi dört bin defa nazil olmuştur. Ayrıca Şeyh Müfid'in (r.a) naklettiği bir rivayete göre melekler arasında Cebrail; uzun boylu, beyaz ve parlak alınlı, siyah gözlü ve inci ile süslü dört yeşil kanatlı bir melektir.⁽¹⁾

22

Yüce olan şeylerin neler olduğunu biliyor musunuz?

En yüce servet, düşünen akıldır. En yüce önder, Allah-u Teâlâ'nın yardımına mazhar olmaktır. En yüce keramet, Allah-u Teâlâ'ya karşı takvalı olmaktır. En yüce hemnişin (oturulacak arkadaş), hoş ahlaktır. En yüce miras, edepli olmaktır. En yüce cihad, eşe hizmet etmektir. En yüce ticaret, beğenilen amel yapmaktır. En yüce intikam, affetmektir. En yüce menfaat, ahiret için sevap kazanmaktır. En yüce zühd (dünyaya ilgisiz davranmak, rağbet etmemek, yüz çevirmek), haramlardan sakınmaktır. En yüce parsai (dinine bağlılık, iffetli, namuslu, temiz ve doğru olmak), farzlara amel etmektir. En yüce iman, hayâli ve namuslu olmaktır. En yüce özellik, alçak

1- Dairetu'l-Mearif, c. 5.

gönüllü olmaktır. En yüce şeref, ilimdir. En yüce itibar, zorluklara sabır göstermektir. En yüce gayret (namusluluk, çaba, çalışma ve savunma), güçlü imandır. En yüce cesaret, sinire hâkim olmaktır. En yüce yalnızlık, kibir ve kendini beğenmişliktir. En yüce keder, fırsatları elden kaçırmaktır. En yüce din, İslam'dır. En yüce İslam, yakın etmektir. En yüce yakın, tasdik etmektir. En yüce tasdik, ikrar etmektir. En yüce ikrar, ise günahları terk etmektir.

23

Kıyametin vuku bulacağı gün gökyüzünün nasıl olacağını biliyor musunuz?

Kıyamet vuku bulacağı zaman gökyüzünün, gökyüzünü süsleyen ve dünyamızı aydınlatarak hayat veren Ay, Güneş ve yıldızların durumunun nasıl olacağını Kur'an-ı Kerim bizlere şöyle izah etmektedir: Ay, Güneş ve kocaman yıldızlar ki, onlardan bazıları Güneş'ten milyonlarca kere daha büyük ve daha ışıktır, darmadağın olacak ve solup söneceklerdir.

1- Ay karacaktır:

"Ay karardığı zaman"⁽¹⁾

2- Yıldızların ve Güneş'in hareket düzenleri bozulacak ve birbirine çarpacaktır:

"Güneş dürülünce. Ve yıldızlar kararınca."⁽²⁾

3- Güneşle Ay bir araya gelecektir:

1- Kıyamet, 8.

2- Tekvir, 1, 2.

“Güneş ile ay bir araya getirilip toparlandığı zaman.”⁽¹⁾

4- Gökyüzü yarılıp çatlayacak ve yere dökülecektir:

“Gök, yarılıp çatlamıştır; artık o gün, sarkmış, zaafa uğramıştır.”⁽²⁾

5- Çok korkunç bir gün olacaktır:

“En büyük korku bile onları üzmez; melekler: ‘Size söz verilen gün işte bugündür.’ diye karşılarlar.”⁽³⁾

6- Gökyüzü, erimiş maden gibi olacak ve yere dökülecektir:

“Göğün, erimiş maden gibi ve dağların atılmış renkli yün gibi olacağı günü hatırla.”⁽⁴⁾

7- Gökyüzünden çıkacak duman yeryüzünü kaplayacaktır:

“Göğün, insanları bürüyecek ve gözle görülecek bir duman çıkaracağı günü bekle; bu, can yakan bir azaptır.”⁽⁵⁾

24

Kimlerin duasının kabul olacağını biliyor musunuz?

Evvela bilmeliyiz ki, Allah-u Teâlâ Kur’an-ı Kerim’de kullarının duasını kabul edeceğini vaat etmiştir. Fakat duanın kabulünün kulun doğru yolu bulmasına ve Allah-u Teâlâ’nın davetine icabet etmesine bağlı olduğunu da açıkça beyan buyurmuştur.

1- Kıyamet, 9.

2- Hakke, 16.

3- Enbiya, 103.

4- Mearic, 8, 9.

5- Duhan, 10, 11.

“Kullarım, beni senden sorarlarsa, (bilsinler ki), gerçekten ben (onlara çok) yakınım. Bana dua edince, dua edenin duasına cevap veririm. O hâlde, doğru yolu bulmaları için benim davetime uysunlar, bana iman etsinler.”⁽¹⁾

Allah-u Teâlâ diğer bir ayette ise şöyle buyurmaktadır:

“Allah-u Teâlâ, ancak takva sahiplerinden (salihlerin amellerini, dualarını) kabul eder.”⁽²⁾

Ayrıca Hz. Peygamber (s.a.a), Hak Teâlâ’nın kimlerin duasını kabul edeceğini bir hadiste şöyle buyurmaktadır:

“Allah Teâlâ, oruçlunun duasını, gerçek hacının duasını, umre ziyaretinde bulunan kimsenin duasını, adil olan imâmın ve önderin duasını, Allah-u Teâlâ yolunda cihad edenin duasını, mazlumun duasını, mümin kardeşine dua edenin duasını, salih evladın baba ve anne hakkındaki duasını, salih annenin ve babanın evlat hakkındaki duasını, yalnız kendisine dua etmeyen (diğer müminlere de dua edenin) duasını, bela inmeden önce dua eden kimsenin duasını, sadece Allah-u Teâlâ’ya tevekkül edenin duasını, anne ve babanın bedduasını ve mazlumun bedduasını kabul eder.”

Kimlerin duasının kabul olmayacağını biliyor musunuz?

Amellerine bağlı olarak Allah-u Teâlâ katındaki üstünlüğe ve özelliğe göre, duası kabul olan kullar olduğu gibi; yine amellerine bağlı olarak duası kabul olmayan kullar da bulunmaktadır. Yani kul ile Allah-u Teâlâ arasında bazı günahların ku-

1- Bakara, 186.

2- Maide, 27.

lun duasının kabul olmasına mani olmaktadır. Öyle ki, Hz. Ali (a.s) Kumeyl duasının bir bölümünde şöyle buyurmaktadır:

“Allah’ım! Benim ismet perdesini yırtan günahlarımı affet. Allah’ım! Bedbahtlıklara yol açan günahlarımı affet. Allah’ım! Nimetleri değiştiren günahlarımı affet. Allah’ım! Duanın icabetini önleyen günahlarımı affet.”

Allah-u Teâlâ ise Kur’an-ı Kerim’de şöyle buyurmaktadır:

“Rabbiniz dedi ki: Bana yalvarın, dua edin ki size karşılık vereyim. Çünkü bana ibadet etmekten kibirlenip (dua etmekten) yüz çevirenler yarın horlanmış olarak cehenneme gireceklerdir.”⁽¹⁾

Hz. Peygamber (s.a.a), Hak Teâlâ’nın huzurunda hangi kulların duasının kabul olmayacağını bir hadiste şöyle buyurmaktadır:

- Evinde oturup: “Allahım! Bana rızık ver.” diyen kimseye: “Sana rızık peşinde git (çalış) emri vermedik mi?” denilir ve duası da kabul edilmez.
- Eşinden sürekli şikâyetçi olan kimseye: “Sana boşanma hakkı elindedir demedik mi?” denilir ve duası kabul edilmez.
- Kendi elinde bulundurduğu malı heba eden kimseye: “Sana idareli harca (israf etme) demedik mi?” denilir ve duası kabul edilmez.
- Malını başkasına borç verip geri alamayan kimseye: “Sana başkalarına borç verirken şahitler huzurunda veya yazılı belgeyle ver demedik mi?” denilir ve duası kabul edilmez.

1- Mü’min, 60.

- Komşusuna beddua eden kimseye: “Allah-u Teâlâ yolu açık bırakmıştır ve sen evini satıp başka yerde alabilirsin demedik mi?” denilir ve duası kabul edilmez.
- Kalbini Allah-u Teâlâ’ya yönlendirmeden dua eden kimseye: “Sana kalbini Allah’a yönelterek dua et demedik mi?” denilir ve duası kabul edilmez.
- Hiç dua etmeyip sadece (dara düştüğünde) sıkıntısı olduğunda dua eden kimseye: “Allah-u Teâlâ kendisine daimî dua eden kullarını sever demedik mi?” denilir ve duası kabul edilmez.
- Yaptığı günahlarda ısrar eden kimseye: “Sana nasuh (geri dönüşü olmayan) tövbe ederek gel demedik mi?” denilir ve duası kabul edilmez.
- Helal rızık kazanmayan ve rızıkını (humus, zekât vererek) temizlemeyen kimseye: “Sana kendini ve rızıkını temizledikten sonra gel demedik mi?” denilir ve duası kabul edilmez.
- Üzerinde “Hakku’n-Nas” (kul hakkı) olan kimseye: “Sana kul hakkıyla bize gelme demedik mi?” denilir ve duası kabul edilmez.

❖ 26 ❖

Dünya ile ahiret arasındaki farkı biliyor musunuz?

Dünya ile ahiret arasında birçok farklılıklar bulunmaktadır. Fakat en bariz ve önemli olan farklılıkları üç tanedir ki onlardan birincisi; dünyanın geçici, ahiretin ise ebedi yurt olmasıdır. İkincisi; dünyanın gam keder ve elem, ahiretin ise saadet yurdu olmasıdır ve üçüncüsü; dünyanın kazanç, ahiretin ise safa yurdu, diğer bir ifadeyle dünyanın ahiretin tarlası olmasıdır.

Birinci fark: Dünya ile ahiret arasında bulunan farklılık, dünyanın ömrünün sınırlı ve kısa, ahiretin ömrünün ise sonsuz olmasıdır. Dünyada insan ömrünün son sınırı vardır. Bir gün erken veya bir gün geç, mutlaka son bulacaktır. Hatta yüzlerce yıl yaşayan insanlar bile hayatlarının nihai sınırına varmış ve dünyanın tabiatına teslim olarak dünyayı terk etmişlerdir. Bu konu hakkında Kur'an-ı Kerim'de birçok ayet bulunmaktadır ki, onlardan sadece birkaçıyla örnek vereceğiz:

“Ey kavmim! Şüphesiz bu dünya hayatı ancak (geçici) bir yararlanmadır. Ahiret ise ebedi olarak kalınacak yerdir.”⁽¹⁾

“Bu dünya hayatı ancak bir eğlence ve oyundan ibarettir. Ahiret yurduna gelince, işte gerçek hayat odur. Keşke bilselerdi!”⁽²⁾

“Hayır, siz dünya hayatını seçip üstün tutuyorsunuz. Ahiret ise daha hayırlı ve daha sürekli dir.”⁽³⁾

İkinci fark: Dünya hayatı beraberinde meşakkatler, zahmetler, zorluklar, kederler ve üzüntüler getirmektedir. Ahiret hayatı ise mutluluk, sevinç ve safa yurdu dur. Elbette ki, ahiret yurdu “cennet ve cehennem” diye iki bölümdür. Birinde ağır azap, kemikleri sızlata n korku, tükenmek bilmeyen eziyet, yürekleri çatlatan gam, keder ve elem, sonsuz hasret ve hüsrân bulunmaktadır ki; onun adı “cehennem” dir. Diğerinde ise ebedi nimetler, sonsuz rahmet, esenlik ve safa bulunmaktadır ki; onun adı da “cennet” tir.

“Elbette ahiret yurdu, Allah’a karşı gelmekten sakınanlar için daha iyidir. Hâlâ aklınızı kullanmıyor musunuz?”⁽⁴⁾

1- Mü'min, 36.

2- Ankebut, 64.

3- A'la, 16-17.

4- Yusuf, 109.

“Haddi aşan ve Rabbinin ayetlerine inanmayanları işte böyle cezalandırırız. Şüphesiz ahiret azabı daha şiddetli ve daha kalıcıdır.”⁽¹⁾

“Onlara dünya hayatında bir azap vardır. Ahiret azabı ise daha ağırdır ve onları Allah’ın azabından koruyacak kimse de yoktur.”⁽²⁾

Üçüncü fark: Dünya hayatı ahiret hayatının mukaddimesidir. Yani ahiret hayatının ebedi saadetini kazanmak için hazırlanma yeridir. Zira ahiret hayatı nihaî ve sonsuz hayattır. Gerçi dünya ve dünyanın nimetleri insanların istediği şeydir; lakin bilmeliyiz ki, tüm bunlar hakiki tekâmüle ulaşma ve ebedi saadeti kazanma vesilesidir. Aynı şekilde dünya ve nimetlerinin asaleti yoktur, gerçek değeri insanın ebedi hayata hazırlık vesilesi yapması durumunda değer kazanmaktadır. Her kim ahiret hayatını unutup dünya hayatına ve nimetlerine göz dikerse, lezzet ve safasını kendisine nihaî hedef görürse ve onlara değer verirse, demek ki onların gerçek değerini tanımamıştır. Zira vesileyi asıl amaç yerine koymuştur ve bu da aldatmacadan ve oyalanmadan başka bir şey değildir. Çünkü Kur’an-ı Kerim, dünya hayatının oyun oynama, oyalanma, aldatma vesilesi ve ahiret hayatının ise hakikî hayat olduğunu buyurmaktadır:

“Böbürlenme, Allah şüphesiz ki böbürleneni sevmez. Allah’ın sana verdiği şeylerde, ahiret yurdunu gözet, dünyadaki payını da unutma; Allah’ın sana yaptığı iyilik gibi, sen de iyilik yap; yeryüzünde bozgunculuk isteme; doğrusu Allah bozguncuları sevmez.” demişlerdi.⁽³⁾

1- Taha, 127.

2- Ra’d, 34.

3- Kasas, 77.

“Her nefis, ölümü tadıcıdır ve lakin ecirleriniz (amellerinizin karşılığı) kıyamet günü ödenir. O vakit kim ateşten uzaklaştırılır ve cennete sokulursa o takdirde o kurtulmuştur. Ve dünya hayatı, aldatıcı metadan başka bir şey değildir.”⁽¹⁾

“Bu dünya hayatı ancak bir eğlence ve oyundan ibarettir. Ahiret yurduna gelince, işte gerçek hayat odur. Keşke bilselerdi!”⁽²⁾

❖ 27 ❖

Meleklerin özelliklerini biliyor musunuz?

“Ve biz, göğü ve yeryüzünü ve ikisinin arasındakileri (tüm mahlûkatı) boş yere yaratmadık; bu, kâfir olanların zannı, artık vay haline kâfirlerin ateşten.”⁽³⁾

Yukarıdaki ayette buyurulduğu üzere, Allah-u Teâlâ hiçbir mahlûku boşuna yaratmadığı gibi melekleri de boşuna yaratmamıştır. Meleklerin büyük bir kısmı sadece Allah-u Teâlâ’yı tespih etmek ile vazifelidir. Kâinattaki düzeni sağlamakla vazifeli olan melekler ise hem tabiat kanunları ile ilgilenir hem de Allah-u Teâlâ’yı zikretmeye devam ederler. Yani melekler, zerreden en büyük gezegenlere kadar her varlığın idaresindeki kanunların uygulanmasında bizzat bulunup, hizmet ederler. Meleklerin bu kanunları uygulamaları, onların ibadetleri hükmündedir. Diledikleri gibi yönetme yetkileri asla yoktur. Meydana gelen her bir durum ve vaziyet Allah-u Teâlâ’nın iradesi altındadır. Her şey Allah-u Teâlâ’nın yaratması ve

1- Al-i İmran, 185.

2- Ankebut, 65.

3- Sad, 27.

düzenlemesi iledir. Kısaca meleklerin her birinin ifa etmeleri gereken değişik vazifeleri vardır ki, onlardan bazılarını sizler için örneklemekteyiz. Ayrıca Allah’a, kitaba, peygamberlerine ve ahiret hayatına iman etmek, İslam inancının aslı olduğu gibi, meleklerle de iman etmek İslam’ın aslıdır. Allah-u Teâlâ’nın buyruğu üzere bunlardan herhangi birine iman etmeyenler müşriktirler:

“Her kim Allah’a, Allah’ın meleklerine, peygamberlerine, Cebrail ile Mikail’e düşman olursa iyi bilsin ki Allah da o kâfirlerin düşmanıdır.”⁽¹⁾

Kur’an Ayetlerinde Melekler

1- Melekler tüm günahlardan münezzehtirler:

“Onlar (melekler), söz ile O’nun (Allah’ın önüne) geçmezler. Ve onlar, O’nun (Allah’ın) emriyle amel ederler.”⁽²⁾

2- Melekler ibadet etmekten asla yorulmazlar:

“Göklerde ve yerde kim varsa hep O’nundur (Allah’ındır). O’nun katındakiler (melekler), ne O’na ibadetten çekinir (ve büyüklenir) ne de yorgunluk (ve bıkkınlık) duyarlar.”⁽³⁾

3- Meleklerin özel makamları vardır:

“(Melekler şöyle derler:) Bizim her birimiz için, bilinen (yüce) bir makam vardır.”⁽⁴⁾

1- Bakara, 98.

2- Enbiya, 27

3- Enbiya, 19.

4- Saffat, 164.

4- Meleklerin ayrı ayrı vazifeleri vardır:

a) Meleklerden bazıları (sekiz tanesi) Allah-u Teâlâ'nın arşını taşımakla görevlidirler:

“Gök yarılmış ve o gün bitkin bir hâle gelmiştir. Melekler onun çevresindedir. Melekler, etrafında toplanırlar ve Rabbinin arşını o gün, onların üstünde, sekiz melek taşır.”⁽¹⁾

b) Meleklerden bazıları tedbir alırlar, dünya işlerini idare ederler ve kendilerine verilen emri yerine getirirler:

“Yarıştıkça yarışan ve işleri yöneten meleklerle andolsun.”⁽²⁾

c) Meleklerden bazıları ruhları kabzetmekle görevlidirler:

“Allah adına yalan uydurandan ya da O'nun ayetlerini yalanlayanlardan daha zalim kim olabilir? Onlara ki-taptaki payları erişir. Sonunda canlarını almak üzere elçilerimiz yanlarına geldiklerinde kendilerine ‘Allah'ın dışında taptığınız putlar hani nerede?’ deyince, ‘Koyup gittiler bizi.’ derler. Böylece kâfir olduklarına dair kendileri şahitlik ederler.”⁽³⁾

ç) Meleklerden bazıları kulların amellerine nezaret etmekle görevlidirler:

“Ve muhakkak ki, sizin üzerinizde mutlaka (gözetleyen) hafaza melekleri vardır.”⁽⁴⁾

d) Meleklerden bazıları kulları çeşitli tehlikelerden korumakla görevlidirler:

1- Hakke, 16, 17.

2- Naziat, 4, 5.

3- A'raf, 37.

4- İnfitar, 10.

“O, kullarının üstünde mutlak hâkimiyet sahibidir. Üzerinize de koruyucu melekler gönderir. Nihayet birinize ölüm geldiği vakit (görevli) elçilerimiz onun canını alır ve onlar görevlerinde asla kusur etmezler.”⁽¹⁾

e) Meleklerden bazıları hak ile batıl savaşlarında hak ordularına yardım etmekle görevlidirler:

“Ey iman edenler! Allah’ın size olan nimetini hatırlayın. Hani (düşman) ordular üzerinize gelmişti de biz onların üzerine bir rüzgâr ve göremediğiniz ordular göndermiştik. Allah, yaptıklarınızı hakkıyla görmektedir.”⁽²⁾

f) Meleklerden bazıları azan kavimleri cezalandırmakla görevlidirler:

“Elçilerimiz (azan kavmini cezalandırmak için) Lût’a gelince onların yüzünden üzüldü, göğsü daraldı ve ‘Bu çok zor bir gün.’ dedi.”⁽³⁾

g) Meleklerden bazıları gökyüzünde Allah-u Teâlâ’dan bağışlanma dileyen kullar için istiğfar etmekle görevlidirler:

“Gökler neredeyse üstlerinden çatlayacak. Melekler Rablerini överek tesbih eder ve yeryüzünde bulunanlar için O’ndan bağışlanma dilerler. İyi bilin ki Allah şüphesiz bağışlayandır, merhametli olandır.”⁽⁴⁾

h) Meleklerden bazıları müminlere şefaet etmekle görevlidirler:

“Onların önünde ve arkasında olan şeyleri (muhafız melekleri) bilir. Ve onlar, (Allah’ın) rızasına ermiş olan-

1- En’am, 61.

2- Ahzab, 9.

3- Hud, 77.

4- Şura, 5.

lardan başkasına şefaet etmezler. Ve onlar, O'nun (Allah'ın) haşyetinden korkanlardır.”⁽¹⁾

ı) Meleklerden bazıları ihtizar halinde olan müminleri Allah-u Teâlâ'nın rahmeti ve cennetiyle müjdelemekle görevlidirler:

“Şüphesiz Rabbimiz Allah'tır, deyip de sonra dosdoğru olanlar var ya, onların üzerine akın akın melekler iner ve derler ki: 'Korkmayın, üzülmeyin, size (dünyada iken) vaat edilmekte olan cennetle sevinin!’”⁽²⁾

i) Meleklerden bazıları ihtizar halinde olan mücrimleri cezalandırılmakla görevlidirler:

“Melekler, onların (mücrimlerin) yüzlerine ve sırtlarına vurarak canlarını alırken hâlleri nasıl olacak?”⁽³⁾

j) Meleklerden bazıları müminler cennete girdiklerinde onlara esenlik dileyerek karşılamakla görevlidirler:

“Ve Rablerinden çekinenler de bölük bölük cennete sürülmüştür, oraya geldikleri zaman kapıları açılmıştır da bekçileri: 'Esenlik size, tertemiz oldunuz, artık girin ebedi olarak.' derler.”⁽⁴⁾

k) Meleklerden bazıları (on dokuz tanesi) cehennemi idare etmek için görevlidirler:

“Ve biz, cehennem memurlarını, meleklerden tayin ettik. Kendilerine kitap verilenlerin iyiden iyiye anlayıp inanmaları, inananların inancını arttırmaları, kendilerine kitap verilenlerle inananların, şüpheye düşmemesi için ve gönüllerinde hastalık olanlarla kâfirlerin: 'Allah

1- Enbiya, 28.

2- Fussilet, 30.

3- Muhammed, 27.

4- Zümer, 73.

bununla, bu örnekle neyi kastediyor ki?’ demesi için sayılarını on dokuz olarak takdir ettik. İşte böylece Allah, dilediğini saptırır, dilediğini doğru yola sokar ve Rabbinin ordusu ne kadardır, ancak Allah bilir. Ve bu, insanlara bir öğüttür ancak.”⁽¹⁾

Hadislerde Melekler

1- Melekler en çok yaratılan İlahî mahlûklardır. İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyuruyor:

“Allah-u Teâlâ hiç bir mahlûku meleklerden daha çok yaratmamıştır.”⁽²⁾

2-3- Melekler Allah-u Teâlâ’ya ibadet ederler ve günahlardan sakınırlar. Hz. Ali (a.s) şöyle buyuruyor:

“Bazı melekler daima secde halinde ve bazı melekler ise rükû hâlinedirler. Bazı melekler grup olarak safta durmakta, bazıları bıkıp usanmadan Allah-u Teâlâ’ya tesbih etmektedirler ve asla uykuları da gelmez.”⁽³⁾

4- Meleklerin muhtelif sorumlulukları vardır. Hz. Ali (a.s) şöyle buyuruyor:

“Meleklerden bazıları İlahî vahyin eminleridir ve Allah-u Teâlâ’nın peygamberlerine (a.s) vahyi söylemekle (iletmekle) sorumludurlar. Onlardan bazılarının ayakları yerin alt tabakalarında, başları ise asumandan daha yüksekte olur ve bedenleri dünyanın etrafından daha büyüktür ki Allah-u Teâlâ’nın arzı onların omuzlarında karar kınmıştır.”⁽⁴⁾

1- Müdessir, 31.

2- Biharul-Envar, c. 56, s. 176.

3- Nehcü’l-Belaga, 1. Hutbe.

4- Nehcü’l-Belaga, 1. Hutbe.

5- Melekler insanların muhafızlarıdır. Hz. Ali (a.s) şöyle buyuruyor:

“Allah-u Teâlâ’nın meleklerinin muhafaza etmediği hiçbir kimse bulunmamaktadır. Tüm kötülüklerden korurlar, fakat sadece ölüm meleği geldiğinde onu ölüm meleğiyle başbaşa bırakırlar.”⁽¹⁾

6- Melekler insanlara teselli vermektedirler. İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyuruyor:

“Dünyadan biri göçtüğünde Allah-u Teâlâ en çok ızdırap duyan kimseye (yakınına) bir melek gönderir; onun kalbine elini sürerek teselli verir ve bu vesileyle ızdırap, üzüntüsü bertaraf olur. Eğer böyle olmasaydı dünyada hiçbir canlı insan kalmazdı.”⁽²⁾

7- Melekler din kardeşlerini ziyaret edenlere müjde vermektedirler. İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyuruyor:

“Her kim din kardeşini (onu aldatma niyeti olmadan) hastalığında veya sağlığında ziyaret ederse, Allah-u Teâlâ yetmiş bin melek görevlendirir ki; melekler onun gıyabında cennet sana mübarek olsun derler.”⁽³⁾

8- Melekler oruç tutanlara dua etmektedirler:

“Her kim Allah-u Teâlâ’nın rızası için oruç tutarsa, Allah-u Teâlâ meleklerine, ‘benim kulum azabımdan bana sığınmıştır,’ diye buyurur ve birçok meleği ise ona dua etmeleri için görevli kılar.”⁽⁴⁾

1- Biharu'l-Envar, c. 56, s. 184.

2- Usul-u-Kâfî, c. 3, s. 227.

3- Biharu'l-Envar, c. 56, s. 189.

4- Biharu'l-Envar, c. 56, s. 190.

9- Melekler Ehlibeyt'in (a.s) düşmanlarına lanet etmektedirler. İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyuruyor:

“Biz Ehlibeyt'in (a.s), velayetimiz sebebiyle Allah-u Teâlâ'ya yakınlaşmayan hiçbir melek bulunmamaktadır. Allah-u Teâlâ'ya yakınlaşan o melekler bizim dostlarımıza mağfi-ret dilemekte, düşmanlarımıza ise lanet etmekte ve Allah-u Teâlâ'dan onlara yakıcı azap vermesini istemekteler.”⁽¹⁾

İnsanlara hizmet etmenin faziletini biliyor musunuz?

İman ve vicdan sahibi akıllı insanlar, insanlığa hizmet etmenin en şerefli vazife olduğunu ve bunun için çalışılması gerektiğini bilmektedirler. Zira dünya hayatı geçici ve kısıdır. Sonsuz olan ahiret hayatında, insanın karşılaşacağı şeyler, dünyada yaşadığı duruma bağlıdır. Akıllı olan, ileriye görebilen bir kimse, kısa olan dünyada, hep ahirette iyi ve rahat yaşamaya sebep olan şeyleri yapar. Yani insanlara hizmet etmek için çalışır. İnsanlara iyilik etmek, ahirette azaptan kurtulmaya ve cennet nimetlerinin artmasına sebep olur. Zaten Kur'an ayetlerinden, din öğretilerinden ve Ehlibeyt İmamları'ndan aldığımız kutlu bilgiler de bu ideali doğrulamaktadır. Öyleyse insalara iyilik ve hizmet etmenin ne derece gerekli olduğunu bazı ayetler ve hadisler ışığında okurlarımız için örnekleyeceğiz.

Ayetlerde İnsanlara Hizmet Etmenin Fazileti

1- Beytullah'ın ziyaretçilerine hizmet etmek:

“Hani, biz Kâbe'yi insanlara toplantı ve güven yeri kıl-

1- Biharu'l-Envar, c. 56, s. 98.

mıştık. Siz de Makam-ı İbrahim'den kendinize bir namaz yeri edinin. İbrahim ve İsmail'e şöyle emretmiştik: Tavaf edenler, kendini ibadete verenler, rükû ve secde edenler için evimi (Kâbe'yi) tertemiz tutun.”⁽¹⁾

2- Yetimlere hizmet etmek: Allah-u Teâlâ Kur'an-ı Kerim'de değişik surelerde bulunan kırk üç ayette yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara ve aciz olan muhtaç kullarına infak edilmesini emretmiştir ki, sadece bir tanesi şöyledir:

“Sana neyi infak edeceklerini sorarlar. De ki: Hayır olarak infak edeceğiniz şey, anne-babaya, yakınlara, yetimlere, yoksullara ve yolda kalmışadır. Hayır olarak her ne yaparsanız, Allah onu şüphesiz bilir.”⁽²⁾

3- Hz. Musa'nın (a.s) Hz. Şuayb'ın (a.s) kızlarına yaptığı hizmet: Hz. Musa (a.s) Medyen suyuna geldiğinde, davarlarını sulayan bir insan topluluğu buldu. Onlardan başka, hayvanlarını sudan alıkoyan iki kadın gördü. Onlara: “Neden siz de diğerleri gibi davarlarınızı sulamazsınız?” diye buyurdu. Onlar Hz. Şuayb'ın (a.s) kızlarıydı. “Çobanlar ayrılana kadar biz sulamayız. Babamız çok yaşlıdır (onun için bu işi biz yapıyoruz).” dediler. Hz. Musa (a.s) onların davarlarını sulayıp gölgeye çekildi ve dedi:

“Rabbim! Bana göndereceğin her hayra muhtacım.”⁽³⁾

Hz. Ali (a.s), o sırada açlığını gidermesi için, Allah-u Teâlâ'nın Hz. Musa'ya (a.s) bir tek hurma indirdiğini buyurmaktadır.

1- Bakara, 125.

2- Bakara, 215.

3- Kasas, 24.

Hadislerde İnsanlara Hizmet Etmenin Fazileti

1- Halka hizmet etmek. İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyuruyor:

“Allah-u Teâlâ buyuruyor ki; halk benim ailemdir. Benim nezdimde en mahbub olan, halka çok lütufta bulunan ve onların ihtiyaçlarını gidermek için çaba gösteren kimse-
dir.”⁽¹⁾

2- Müslüman kardeşinin ihtiyacını gidermek on umre hacca bedeldir. İmam Muhammed Bâkır (a.s) şöyle buyuruyor:

“Her kim Allah-u Teâlâ’nın rızası için Müslüman kardeşinin ihtiyacını gidermeye çaba gösterirse, Allah-u Teâlâ ona bir milyon mükâfat verir.”⁽²⁾

3- Müslümana yardım etmenin cihad etmek kadar sevabı vardır. Hz. Muhammed (s.a.a) şöyle buyuruyor:

“Her kim Müslüman kardeşine yardım etmek için bir adım atarsa, onun Allah-u Teâlâ yolunda cihad edenlerin sevabı kadar sevabı vardır.”⁽³⁾

4- Halkın ihtiyacını gideren Hz. Peygamber’in (s.a.a) şefaati-
na mazhar olur. Hz. Muhammed (s.a.a) şöyle buyuruyor:

“Her kim din kardeşinin ihtiyacını giderirse ben (kıyamet günü) terazinin yanı başında durup ona yardım ve şefaet edeceğim.”⁽⁴⁾

5- Halkın ihtiyacını gidermenin usulü. Hz. Ali (a.s) şöyle buyuruyor:

1- Usul-u Kafi, c. 2, s. 199.

2- Usul-u Kafi, c. 2, s. 199.

3- Sevabu'l-A'mal, s. 340.

4- Müstedrek, c. 2, s. 406.

“Müminin ihtiyacını gidermede, yaptıklarınızı küçük görünüz ki, (Allah katında) mükâfatı büyük olsun; gizli tutunuz ki, (Allah katında) aşikâr olsun ve istekli olunuz ki, hoşunuza gitsin.”⁽¹⁾

İnsanlara Hizmet Etmenin Çeşitleri

1- Muhtaç olanları giyindirmek. Hz. Ali (a.s) şöyle buyuruyor:

“Her kim muhtaç olan din kardeşini giyindirirse, Allah-u Teâlâ ona cennet elbisesi giydirecek; ölümün zorluğunu ondan giderir ve ölüm anını ona kolay kılar.”⁽²⁾

2- Muhtaç olanları doyurmak. İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyuruyor:

“Muhtaç olan Müslümana yemek vermek bağışlanmanın ve cennete girmenin sebeplerindendir.”⁽³⁾

3- Muhtaç olana mesken vermek. İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyuruyor:

“Bir kimsenin evi olur, mümin kardeşinin de eve ihtiyacı olursa ve ona evini vermekten sakınırsa, Allah-u Teâlâ meleklerine şöyle buyurur: Benim bir kulum diğer bir kulum evini vermekten sakınmaktadır; izzetime andolsun ki onu cennete sakın kılmayacağım.”⁽⁴⁾

4- İnsanların onurunu korumak. İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyuruyor:

“Her kim mümin kardeşinin onurunu korursa, Allah-u Teâlâ cehennem ateşini ona haram kılar.”

1- Gururu'l-Hikem, c. 6, s. 422.

2- Usul-u Kafi, c. 2, s. 204.

3- el-Mahasin, Berki, c. 2, s. 245.

4- Biharu'l-Envar, c. 74, s. 389.

Günah işlemenin eserlerinin ne olduğunu biliyor musunuz?

Allah-u Teâlâ'nın emirlerine ters olan ameller ve söylenen sözler, İslam dininde suç kabul edilmiş ve bunun adına da "günah" denilmiştir. Günah, fıtratla zıtlık ve insanın aslından, yani fıtratından sapmasıdır. İnsan günah ile Hak'tan saptığı zaman kendisi olmaktan çıkar ve kendi cehennemini oluşturmuş olur. Günah işleyen insan, kendi ruhunu katletmiş olur ve günah işlemeye ısrarla devam ettiği takdirde ise iradesinin mukavemet kudreti kalmaz. Kısacası günah, bir yudum zehir; ruha içirilen bir kâse zakkum ve kalbî (ruhanî) hayatı çepeçevre saran zehirli bir dumandır. Bu duman fire tinasına maruz kalan insanın özü, yani insanî benliği kurur, bu zehirli havayı teneffüs eden ise ölür. Her ne kadar diri gözüксе bile. Günah, insanın ruhani hayatına verdiği zararlar kadar, maddi hayatına da telafisi zor veya mümkün olmayan zararlar vermektedir ki; onlardan bazılarını ayetler ve hadisler ışığında sizler için örneklendireceğiz.

Ayetlerde Günahın Zararları

1- Günah, hayatta zorluk zorluklara sebep olmaktadır.

"Ve kim benim zikrimden yüz çevirirse, o takdirde mutlaka onun için sıkıntılı bir geçim (hayat) vardır. Ve kıyamet günü onu, kör olarak haşredeceğiz."⁽¹⁾

2- Günah, camiada fesada sebep olmaktadır.

"İnsanların kendi işledikleri (kötülükler) sebebiyle karada ve denizde bozulma ortaya çıkmıştır. Dönmeleri

1- Taha, 124.

için Allah, yaptıklarının bazı (kötü) sonuçlarını (dünyada) onlara tattıracaktır.”⁽¹⁾

3- Günah, kalbin pas tutmasına sebep olmaktadır.

“İş öyle değil; hayır, kazandıkları şeyler, üst üste kalplerine yığılmıştır da kalpleri pas tutmuştur.”⁽²⁾

4- Günah, idrakin tıkanmasına sebep olur.

“Onlar, öyle kişilerdir ki Allah, onların kalplerini, kulaqlarını, gözlerini mühürlemiştir ve onlardır gaflet edenlerin tâ kendileri.”⁽³⁾

5- Günah, zillet ve acziyete sebep olur.

“Bir zaman demiştiniz ki: ‘Ya Musa, biz bir çeşit yemeğe dayanamayız. Rabbinden bizim için iste de bize yerin yetiştirdiği şeylerden versin. Yerden yeşillik, kabak, sarımsak, mercimek, soğan bitirsin.’ Musa demişti ki: ‘Daha hayırlı olanı, ondan daha aşağılık bir şeyle değiştirmek mi istiyorsunuz? Mısır’a inin, orada dilediğiniz şey var. Üzerlerine aşağılık ve yoksulluk çullanmıştı, Allah’ın da gazabına uğradılar.’ Evet, öyle de oldu; çünkü Allah’ın delillerine inanmamışlardı, haksız yere peygamberleri öldürüyorlardı. Evet, öyle de oldu; çünkü isyana boğulmuşlardı; çünkü aşırı gidiyorlardı.”⁽⁴⁾

6- Günah tutsaklık ve felaket felaket getirir.

“Ve size gelip çatan her felâket, ellerinizle kazandığınız bir şeydir ancak ve çoğunu da bağışlar.”⁽⁵⁾

1- Rum, 41.

2- Muttaffifin, 14.

3- Nahl, 108.

4- Bakara, 61.

5- Şura, 30.

7- Günah İlahî nimetlerin değişmesine sebep olur.

“Bu da, şundan ileri gelir: Şüphe yok ki Allah, bir topluluğa ihsan ettiği nimeti, onlar kendi huylarını değiştirmedikçe (günahlardan vazgeçmedikçe) değiştirmez ve şüphe yok ki Allah, her şeyi duyar, bilir.”⁽¹⁾

8- Günah yazgıyı (kaderi) değiştirir.

“Herkesin önünde, ardında, birbiri ardınca gelip giden melekler var, onu, Allah’ın emriyle koruyup gözetirler. Şüphe yok ki bir topluluk, kaderini değiştirmedikçe Allah o topluluğu değiştirmez.”⁽²⁾

9- Günah, felakete sebep olur.

“Kendilerinden önce nice nesilleri yıkıma uğrattığımızı görmüyorlar mı? Biz, sizi yerleşik kılmadığımız bir biçimde onları yeryüzünde (büyük bir güç ve servetle) yerleşik kıldık; gökten üzerlerine sağanak (bol yağmurlar) yağdırdık, nehirleri de altlarından akar yaptık. Ama günahları nedeniyle biz onları yıkıma uğrattık ve arkalarından başka nesiller var ettik.”⁽³⁾

10- Günah, ebedi cehennem azabına sebep olur.

“Benim görevim ancak Allah’tan geleni ve O’nun gönderdiklerini tebliğdir. Kim Allah’a ve peygamberine karşı gelirse, onun cezası ebediyyen kalacağı cehennem ateşidir.”⁽⁴⁾

Hadislerde Günahın Zararları

1- Günahı küçük saymak en büyük günahtır. Hz. Ali (a.s) şöyle buyurmaktadır:

1- Enfal, 53.

2- Ra’d, 11.

3- En’am, 6.

4- Cin, 23.

“Münezzeh olan Allah-u Teâlâ’nın nezdinde en büyük günah, küçük günah sayılarak yapılan günahdır.”⁽¹⁾

2- Günahı zararsız saymak küfrün alametidir. Hz. Muhammed (s.a.a) şöyle buyurmaktadır:

“Gerçek mümin kendi günahını, kendisi büyük bir kayanın altında kalmış ve kafasına düşeceğinden korktuğu gibi görür; kâfir ise burnunun ucundan geçip gidecekmiş gibi küçük ve zararsız görür.”⁽²⁾

3- Günah işlemek Allah’a karşı cüretkâr olmaktır. İmam Muhammed Bâkır (a.s) şöyle buyurmaktadır:

“Günahın küçük olduğuna bakmayın ve günah işlemeyin; zira küçük de olsa günah Allah-u Teâlâ’ya (meydan okumak) cüret etmektir.”⁽³⁾

4- Günahta ısrar etmek Allah’a isyanı belirtmektir. Hz. Muhammed (s.a.a) şöyle buyurmaktadır:

“Allah-u Teâlâ’ya karşı isyanın belirtileri, gözün kuruluğu; kalbin sertleşmesi; rızık talebinde hırslı ve günahlarda ısrarcı olmaktır.”⁽⁴⁾

5- Günaha sevinmek çok tehlikelidir. İmam Zeynelabidin (a.s) şöyle buyurmaktadır:

“Günaha sevinmekten sakın; zira günaha sevinmek ondan (günah yapmaktan) daha kötüdür.”⁽⁵⁾

6- Günah işlenen meclislere katılmak haramdır. İmam Mu-

1- Gururu’l-Hikem, 3141.

2- el-Emali, Şeyh Tusî, 527.

3- Biharu’l-Envar, c. 77, s. 169.

4- el-Hisal, 243.

5- Biharu’l-Envar, c. 78, s. 159.

hammed Bâkır (a.s) şöyle buyurmaktadır:

“Mümine durumunu değiştiremeyeceği, Allah-u Teâlâ’ya karşı günah işlenen mecliste oturması caiz değildir.”⁽¹⁾

7- Günahın daha kötü olan hasletler. Hz. Muhammed (s.a.a) şöyle buyurmaktadır:

“Dört şey günahın kendisinden daha kötüdür; günahı küçük saymak, günahı mubah görmek, günaha sevinmek ve günahı ısrarcı olmak.”⁽²⁾

8- Günahın yarattığı kötü eserler:

a) Günah, eziyet ve acziyet yaratmaktadır. İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyurmaktadır:

“Uyanık olunuz! İnsan için hiçbir eziyet, acziyet, bela ve hastalık vuku bulmaz; sadece günahından dolayı vuku bulur.”⁽³⁾

Allah-u Teâlâ şöyle buyurur:

“Ve size gelip çatan her felâket, ellerinizle kazandığınız bir şeydir ancak O çoğunu bağışlar.”⁽⁴⁾

b) Günah, rızktan mahrum etmektedir. İmam Muhammed Bâkır (a.s) şöyle buyurmaktadır:

“Kul günahları işledikçe rızk ondan uzaklaşmaktadır.”⁽⁵⁾

c) Günah, görülmemiş belaları ortaya çıkarmaktadır. İmam Rıza (a.s) şöyle buyurmaktadır:

1- Vesailu’ş-Şia, c. 6, s. 503.

2- Ahadisü’ş-Şia, c. 13, s. 336.

3- Usul-u Kafi, c. 2, s. 207.

4- Şura, 30.

5- Usul-u Kafi, c. 2, s. 207.

“Kullar günahları işledikçe Allah-u Teâlâ onlar için hiç görölmemiş belalar (toplu ölümler) ortaya çıkarır.”⁽¹⁾

d) Günah, duanın kabul olmasına mani olmaktadır. Hz. Ali (a.s) şöyle buyurmaktadır:

“Günah duaya icabet edilmesine (kabul olmasına) mani olur”⁽²⁾

e) Günah, nimeti zayi etmektedir. Hz. Ali (a.s) şöyle buyurmaktadır:

“Günahlardan kaynaklanan tehlike olmadıkça Allah-u Teâlâ hiçbir kimsenin nimetini zayi ve güzel yaşamını ise altüst etmez; zira Allah-u Teâlâ hiç kimseye zulmetmez.”⁽³⁾

f)- Günah, kalbi katılaştırır. Allah-u Teâlâ Tevrat'ta şöyle buyurmaktadır:

“Ey Âdemoğlu! Her ne vakit kalbinde körlük, bedeninde hastalık, servet ve rızkında ise azalma görürsen bil ki had-dini aşan günah bir söz (fuzuli kelim) konuşmuşsun.”

Hz. Peygamber (s.a.a), bazı ashabıyla birlikte kurak bir araziye teşrif ettiler; ashabına, “Biraz odun toplayın.” buyurdu. Ashabı, “Burada odun bulunmaz.” dediler. Hazret tekrar, “Herkes getirebildiği kadar toplayıp getirsin.” buyurdu. Ashab odun toplamak için kurak araziye dağıldı ve bir müddet sonra, herkes bir miktar odunla döndü, üst üste koyduklarında ise kocaman odun yığını ortaya çıkmış oldu. Hazret, “İnsanın günahları da işte böyledir.” buyurdu. (Azar azar bir araya toplandığında günden bir teppe ortaya çıkmış olur).⁽⁴⁾

1- Usul-u Kafi, c. 2, s. 275.

2- Gururü'l-Hikem, c. 1, s. 28.

3- el-Hisal, c. 2, s. 624.

4- Usul-u Kafi, c. 2, s. 218.

İslam'a göre içtimâî adab-ı muaşeret'in nasıl olması gerektiğini biliyor musunuz?

Ayetlerde Adab-ı Muaşeret:

1- Halka selam vermek:

“Ey inananlar, kendi evlerinizden başka evlere, sahipleriyle tanışmadan ve onlara selam vermeden girmeyin, sizin düşünüp öğüt almanız için daha hayırlısı budur.”⁽¹⁾

2- Halka iyi davranmak:

“Allah'ın rahmetinden dolayı, sen onlara karşı yumuşak davrandın. Eğer kaba ve katı kalpli olsaydın, şüphesiz etrafından dağılır giderlerdi...”⁽²⁾

3- Halkla meşveret etmek:

“...Onları affet, onlara mağfiret dile, iş hakkında onlara danış, (meşveret et) fakat karar verdin mi Allah'a güven, doğrusu Allah güvenenleri sever.”⁽³⁾

4- Halkın muhabbetine layık olmak:

“Size bir selam verildiği zaman, ondan daha iyisiyle selam verin veya aynıyle mukabele edin. Allah her şeyin hesabını gereği gibi yapandır.”⁽⁴⁾

1- Nur, 27.

2- Al-i İmran, 159.

3- Al-i İmran, 159.

4- Nisa, 86.

5- Halkın kötülüklerine iyilikle cevap vermek:

**“Sen, kötülüğü en güzel bir tutumla sav. Biz onların ya-
kıstırmakta oldukları şeyi çok iyi bilmekteyiz.”⁽¹⁾**

7- Halkın hatalarını görmezden gelip affetmek:

**“Onlar (muttakiler), bollukta ve darlıkta (Allah için) in-
fak ederler (verirler) ve onlar öfkelerini yutanlardır (tu-
tanlardır) ve insanları affedenlerdir. Ve Allah, ihsanda
bulunanları sever.”⁽²⁾**

8- Halka güzel sözler söylemek:

**“İnsanlara güzelliikle söz söyleyin, iyi şeyler buyrun,
namaz kılın, zekât verin, demiştik. Sonra pek azınız
müstesna, sözünüzden dönmüşünüz, hala da dönme-
desiniz zaten.”⁽³⁾**

9- Halka ihsanda ve hizmette bulunmak:

**“...Allah’ın sana verdiği şeylerde, ahiret yurdunu gözet,
dünyadaki payını da unutma; Allah’ın sana yaptığı iyi-
lik gibi, sen de iyilik yap; yeryüzünde bozgunculuk is-
teme; doğrusu Allah bozguncuları sevmez.” demişlerdi.⁽⁴⁾**

Hadislerde Adab-ı Muaşeret:

1- Halka yüksek sesle selam vermek. Hz. Muhammed (s.a.a)
şöyle buyurmaktadır:

**“Dünyanın ve ahiretin sakinlerine, en güzel ahlakın ne
olduğunu söyleyeyim mi? Evet, dediler ve hazret yüksek**

1- Müminun, 96.

2- Al-i İmran, 134.

3- Bakara, 83.

4- Kasas, 77.

sesle selam vermektir, buyurdu.”⁽¹⁾

2- Halkla tokalaşmak. İmam Muhammed Bâkır (a.s) şöyle buyurmaktadır:

“Mümin kimse mümin kardeşiyle tokalaştığında, Allah-u Teâlâ onlara rahmet nazarıyla bakar ve ağaçtan yaprakların döküldüğü gibi onların da günahları dökülür.”⁽²⁾

3- Halka hürmet etmek. İmam Zeynelabidin (a.s), Zühri’ye şöyle buyurdu:

“Müslümanları kendi ailen gibi sevmeli ve saymalısın; zira onların büyükleri senin baban; küçükleri evlatların ve akranları ise kardeşin gibidirler; acaba onlardan hangi birine zulmetmeyi seversin?”⁽³⁾

4- Halkın itikadını araştırmamak. İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyurmaktadır:

“Halkın dinini ve itikadını araştırma ki arkadaşsız kalırsın.”⁽⁴⁾

5- Halka ihsanda ve hizmette bulunmak. Hz. Ali (a.s) oğlu Muhammed Hanefiye’ye şöyle buyurdu:

“Sana ihsanda bulunmalarını sevdiğin gibi, sen de halktan herkese ihsanda bulun. Sen kendin için beğendiğini halk için de beğen; sen kendin için kötü bildiğini, halk için de kötü bil; sen güzel ahlaklı ol ki; halk arasında hazır olmadığın zaman senin yokluğunu fark edip arkanca gelsinler ve öldüğünde ise arkandan ağlasınlar.”⁽⁵⁾

1- Biharu'l-Envar, c. 76, s. 11.

2- Usul-u Kafi, c. 3, s. 261.

3- Biharu'l-Envar, c. 74, s. 156.

4- Biharu'l-Envar, c. 75, s. 153.

5- Vesailu's-Şia, c. 8, s. 541.

6- Halka Allah'tan bağışlanma dilemek. İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyurmaktadır:

“Her vakit görüştüğünüzde selam ve tokalaşmayla birbirinizi karşılayınız; ayrıldığınızda ise birbirinize Allah-u Teâlâ'dan bağışlanma dileyerek ayrılınız.”⁽¹⁾

7- Halkla iyi geçinmek. Hz. Muhammed (s.a.a) şöyle buyurmaktadır:

“Halkın en akıllısı halkla daha çok iyi geçinen ve en aşağılığı ise halka ihanet eden kimsedir.”⁽²⁾

8- Halka gülyüzlü davranmak. Hz. Ali (a.s) şöyle buyurmaktadır:

“(Din) kardeşinizle karşılaştığınız vakit onunla tokalaşın; ona karşı gülyüzlü olun ve ona hoşnutluğunuzu izhar ediniz.”⁽³⁾

9- Halkın özrünü kabul etmek. İmam Zeynelabidin (a.s) şöyle buyurmaktadır:

“Eğer bir şahıs size sağ taraftan hakaret eder ve sol taraftan da özür dilerse, onun özrünü kabul ediniz.”⁽⁴⁾

❁ 31 ❁

Maddî ve manevî nimetlerin zekâtının ne olduğunu biliyor musunuz?

Kelime anlamıyla zekât; temizlik, arıtmak, bereketli olmak, iyi ve düzgün olmak anlamına gelmektedir. Kur'an'daki an-

1- Biharul-Envar, c. 76, s. 5.

2- Biharul-Envar, c. 75, s. 52.

3- el-Hisal, 633.

4- Biharul-Envar, c. 78, s. 141.

lamıyla ise zenginliğe, mal varlığına sahip olan Müslümanın Allah-u Teâlâ'nın rızası için muhtaç olanlara verilmesini emrettiği belli miktarda malı vermektir. Veren kimseyi cimrilik kirlerinden ve günahlardan temizlediği ve malında berekete vesile olduğu için, kelime manası ile Kur'an manası arasında bir bağ vardır. Ayrıca zekât vermek sadece mallardan farz değildir; Allah-u Teâlâ'nın sunmuş olduğu diğer nimetlerin de zekâtı vardır ve yeri geldiğinde verilmelidir. Zekât birçok maddî ve manevî nimetleri kapsamaktadır ki, onlardan bazılarına kısaca değineceğiz.

Hız. Ali (a.s) bir hadis-i şerif'te şöyle buyurmaktadır:

- 1- İlimin zekâtı, onu başkalarına öğretmektir.
- 2- Güç ve makam sahibi olmanın zekâtı, güç ve makamını Allah rızası için kullanmaktır.
- 3- Güzelliğin zekâtı, iffetli (hayâlî ve vakarlı) olmaktır.
- 4- Zafer elde etmenin zekâtı, ihsanda bulunmaktır.
- 5- Bedenin zekâtı, cihad edip oruç tutmaktır.
- 6- Erk ve iktidar sahibi olmanın zekâtı, insaflı olmaktır.
- 7- Sağlıklı olmanın zekâtı, Allah-u Teâlâ yolunda (dinin yayılması için) çaba göstermektir.
- 8- Cesaretin zekâtı, Allah-u Teâlâ yolunda cihad etmektir.
- 9- Nimetlerin (rızkın) zekâtı, hayırlar yapmak ve hayır işlerde kullanmaktır.
- 10- Gözün zekâtı, ibret almak ve haramlara bakmaktan sakınmaktır.
- 11- Kulağın zekâtı, ilim ve hikmetli sözler dinlemektir.

12- Dilin zekâtı, Müslümanlara nasihat etmek ve gafletten uyandırmaktır.⁽¹⁾

❖ 32 ❖

Kıyamette kimlerin şahit olacaklarını biliyor musunuz?

Gerçi Allah-u Teâlâ'nın şahitlere ihtiyacı yoktur; ama insanların şahitlerin nezareti altında olduklarını his ve idrak etmeleri, kendilerinde bulundurdıkları takvayı geliştirmeleri için üzerlerinde büyük etkiler bırakmaktadır. Bilinmelidir ki; dünya hayatında insanı kötülüklerden uzaklaştırıp ulvî makama yaklaştıran en önemli ve etkili hakikat takvadır. Böylece insan dünya hayatını bırakıp ahiret hayatına göçtüğü vakit, aynı zamanda insanın yaptıklarından sorguya tutulacağı vaktir; Allah-u Teâlâ, şahitleri hazır ve nazır bulunduracaktır.

“Şüphesiz biz, peygamberlerimize ve inananlara dünya hayatında ve şahitlerin şahitlik edecekleri günde yardım ederiz.”⁽²⁾

İnsanın lehinde veya aleyhinde şahitlik yapacak olanların ise şunlar olduğu kaydedilmiştir:

1- Allah-u Teâlâ:

“Şüphesiz, iman edenler, Yahudiler, Sâbiîler, Hıristiyanlar, Mecûsiler ve Allah'a ortak koşanlar var ya; Allah, kıyamet günü onların aralarında mutlaka hüküm verecektir. Çünkü Allah, her şeye şahittir.”⁽³⁾

2- Allah-u Teâlâ'nın peygamberleri:

1- Biharu'l-Envar, c. 96, s. 7.

2- Mümin, 51.

3- Hac, 17.

“Her ümmete bir şahit getirdiğimiz ve seni de bunlara şahit getirdiğimiz vakit durumları nasıl olacak?”⁽¹⁾

3- Masum Ehlibeyt İmamları:

“Böylece, sizler (Ehlibeyt) insanlara birer şahit (ve örnek) olasınız ve Peygamber de size bir şahit (ve örnek) olsun diye sizi orta bir ümmet yaptık...”⁽²⁾

Bir hadiste şöyle buyurulmaktadır:

“Orta ümmet biz imamlarız ve biz Allah-u Teâlâ’nın mah-lûklarına şahitleriz.”⁽³⁾

4- Zemin, yer:

“İşte o gün, yer, kendi haberlerini anlatır (şahitlik yapacaktır).”⁽⁴⁾

5- Bedenin azaları:

“O günde kendi dilleri, elleri ve ayakları, yaptıkları şeylere dair kendilerinin aleyhinde şahitlik eder.”⁽⁵⁾

“O gün biz onların ağızlarını mühürleriz. Elleri bize ko-nuşur, ayakları da kazandıklarına şahitlik eder.”⁽⁶⁾

6- İnsanın kendisi:

“Ey cin ve insan topluluğu! Size ayetlerimi anlatan, bu-günle karşılaşmanızdan sizi uyaran peygamberler gel-medi mi? ‘Kendi hakkımızda şahidiz.’ derler. Dünya

1- Nisa, 41.

2- Bakara, 143.

3- İmam Muhammed Bâkır (a.s.).

4- Zilzal, 4.

5- Nur, 24.

6- Yasin, 65.

hayatı onları aldattı da inkârcı olduklarına, kendi aleyhlerinde şahitlik ettiler.”⁽¹⁾

7- Melekler:

“Herkes beraberinde bir sevk edici, bir de şahitlik edici (melek) ile gelir.”⁽²⁾

❖ 33 ❖

Kıyametin ahvalinin nasıl olacağını biliyor musunuz?

1- Kıyamet günü kulların susuzluğu:

Kıyamet günü gelip çatığında ve tüm kulların Allah-u Teâlâ’nın huzurunda sıralar hâlinde dizilecekleri zaman, herkes susuzluğun yürek yakan ateşini iliklerine kadar yüreklerinde hissedecek ve yaşayacaktır.

“Kıyamete dâhil olan tüm kullar susayacaklardır.”⁽³⁾

Öyle ki Allah-u Teâlâ’nın görevli meleklerinden kendilerine bir yudum su vermeleri için yalvaracak ve merhamet bekleyeceklerdir. Dünya hayatında Allah-u Teâlâ’ya teslim olarak ve kötülüklerden sakınarak yaşayanlara cennet içecekleri sunulacak ve kendilerine, içiniz bu sizin hak ettiğiniz içecektir, denilecektir. Kâfir olanlara ise sımsıcak kaynar sular sunulacak ve kendilerine, siz de içiniz; bu da sizin kazandıklarınızdır, denilecektir. Onlar kaynar sudan içtikçe yüreklerindeki yangın biraz daha artacaktır. Allah-u Teâlâ Kur’an’da şöyle buyurmaktadır:

1- En’am, 130.

2- Kaf, 21.

3- Kenzu’l-Ummal, 39938.

“Kötülükten sakınanlara vaad edilen cennetin durumu şöyledir: Orada bozulmayan temiz sudan ırmaklar, tadı değişmeyen süttan ırmaklar, içenlere lezzet veren şaraptan ırmaklar ve süzme baldan ırmaklar vardır. Onlar içtin cennette her çeşit meyve ve Rablerinden bir bağışlanma vardır... Bunların durumu, ateşte ebedi olarak kalacak olan ve bağırsaklarını parçalayacak kaynar su içirilen kimsenin durumu gibi olur mu?”⁽¹⁾

2- Kıyamet günü kulun huzuru:

Hepimizin önünde, gitmemiz zorunlu olan ahiret seferi bulunmaktadır ve bu kaçınılmaz bir yolculuktur. Herkesin gitmesi zorunlu olan bu zorlu yolculuğa hazırlıklı olmak, büyük önem taşımaktadır. İmam Hasan (a.s), vefat edeceği zaman Cünade’ye şöyle öğütte bulunmuştur:

“Ahiret yolculuğuna hazırlıklı ol ve bu yolculuğun azığını ecel yetişmeden önce hazırla. Çünkü ahiret yolculuğu uzun ve korkunç bir yolculuktur; çetin menzilleri ve dar geçitleri vardır. Böyle bir yolculuk için iyice hazırlanmak ve yeterince azık (sevap) toplamak gerekir. Bu işten bir an olsun insan gaflet etmemeli ve gecesini gündüzünü bu fiirle geçirmelidir.”

Ayrıca ahiret menzillerinin çetin ve korkunç diyarlar olduğunu Hz. Ali’nin (a.s) şu hadisinden de anlamak mümkündür ki; Hz. Ali (a.s), geceleri herkes evine çekilip uyuduğunda evlerde bulunan herkesin duyacağı şekilde hazin bir sesle şöyle buyururdu:

“Allah-u Teâlâ size acısın! Hazırlanın ve ahiret seferiniz için hazırlık yapın. Ölüm çağrısını yapan melek Azrail, ahirete göç emrini vermiş bulunmaktadır. Öyleyse, dün-

1- Muhammed, 15.

yaya aldanmayın; salih amellerden oluşan bir azıkla bu dünyadan ayrılın. Biliniz ki, sizin önünüzde geçmeniz gereken çetin yerler, zor geçitler, korkunç menziller vardır ve bundan bir kaçış yolu da yoktur.”

Elbette ki, ahirete göçenlerin tümü ya müminlerden ya da mücrimlerden olacaktır. Allah-u Teâlâ’nın kavli üzere, müminler felah bulup huzurla, ve mücrimler ise bedbaht olup azapla buluşacaklardır. Böylece Allah-u Teâlâ Kur’an-ı Kerim’de ahiretin korkunç menzillerinin olduğunu mükerrer ayetlerde izah buyurmaktadır ki, onlardan sadece birkaç örnekleme yapmakla yetineceğiz.

“Ey Âdemoğulları! Size içinizden peygamberler gelip ayetlerimi anlattıklarında, kim Allah’tan korkar ve kendini düzeltirse, işte onlar için korku yoktur. Onlar asla üzülmeyeceklerdir de.”⁽¹⁾

“Şüphesiz, ahiret azabından korkanlar için bunda bir ibret vardır. Bu, insanların (hesap ve ceza için) toplanacakları bir gündür. Bu, herkesin toplanıp bir araya geleceği bir gündür.”⁽²⁾

3- Kıyamet günü kulun tüm amelini hatırlaması:

İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyurmaktadır:

“Kıyamet günü insan yapmış olduğu tüm amellerini henüz (sanki) şimdi yapmış gibi hatırlayacaktır ve eyvahlar olsun bize, şu amel defteri büyük veya küçük hiçbir ameli kaydetmekten geri durmamıştır, diyecektir.”⁽³⁾

4- Kıyamet günü kulun pişmanlığı:

1- A’raf, 35.

2- Hud, 103.

3 -Tefsir-i Safî, s. 281.

İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyurmaktadır:

“Ey Mes’ud’un oğlu! Güzel ve salih amellerden çok yap; zira kıyamet günü iyi amel yapan da kötü amel yapan da pişman olacaklardır. İyi amel yapan kişi neden daha fazlasını yapmadığının pişmanlığını, kötü amel yapan ise neden iyi ameller yapmadığının pişmanlığını duyacaklardır.”⁽¹⁾

“Kesinlikle, Allah kâfirleri lanetlemiş ve onlara çılgın bir ateş hazırlamıştır; onun içinde ebedi kalanlar olarak bir veli (yakın) ve yardımcı bulamazlar. Yüzleri ateş içinde evrilip çevrildiği gün: ‘Ah keşke Allah’a itaat etseydik, Peygambere itaat etseydik!’ diyecekler.”⁽²⁾

5- Kıyamet günü kulun emniyeti:

H.z. Muhammed (s.a.a) şöyle buyurmaktadır:

“Dört emri yerine getiren kimse kıyametin büyük sahnesinde emniyet ve güven içerisinde olur; herhangi bir işi yaptıktan sonra Allah-u Teâlâ’ya şükreden kimse, (nefsine mağlup olup) günah işledikten hemen sonra Allah-u Teâlâ’dan mağfiret isteyen kimse, kendisine üzücü bir hadise (ölüm) haberi verildiğinde *‘İnna lillah ve inna ileyhi raciûn’* (hepimiz Allah-u Teâlâ’dan geldik ve tekrar O’na döneceğiz) diyen kimse ve hacetlerini (ihtiyaçlarını) sadece Allah-u Teâlâ’dan isteyen kimse.”

6- Kıyamet günü mümin kulun hesabı:

H.z. Peygamber’den (s.a.a) sordular ki: *“Ya Resulallah! Kıyametin müddeti ne uzunluktadır?”* H.z. Peygamber (s.a.a) cevabında şöyle buyurdu:

1- Mekarimu’l-Ahlak, 353.

2- Ahzab, 66.

“Muhammed’in canını (hayatını) elinde bulunduran Allah-u Teâlâ’ya andolsun ki; kıyamet günü, müminler için dünyada bir vakit farz namaz kılmak kadar çok kolay olacaktır.”

❖ 34 ❖

Yedi belanın neler olduğunu biliyor musunuz?

Hz. Resulullah (s.a.a): Allah-u Teâlâ bir kavme gazaplandığında onlara azap göndermekten kasıt nedir? sorusunun cevabında şöyle buyurdu:

- 1- Onların rızıkları pahalı olur.
- 2- Onların ömürleri kısa olur.
- 3- Onların ticaretleri semeresiz olur.
- 4- Onların meyveleri (ziraatleri) bereketsiz olur.
- 5- Onların nehirleri kurak (suyu az) olur.
- 6- Onların üzerine vakitsiz yağmurlar yağar.
- 7- Onlara toplumun en kötöleri hükümdar olur.⁽¹⁾

❖ 35 ❖

Yedi faziletin neler olduğunu biliyor musunuz?

Hz. Ali (a.s), Hz. Peygamber’in (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmektedir:

“Ramazan ayında Allah-u Teâlâ’nın rızası için oruç tutan her bir mümine, Allah-u Teâlâ yedi fazileti vermeyi taahhüt etmiştir:

1- el-Hisal, c. 1,s.405.

- 1- Onların omuzlarına yüklü olan tüm günahlarını bağışlar.
- 2- Onları kendi rahmetine yaklaştırır.
- 3- Onları cehennemin ateşinden uzaklaştırır.
- 4- Onları ölüm anının (Azrail'in ruhlarını almaya geldiği anın) zorluklarından korur.
- 5- Onlara kıyametin açlığı ve susuzluğunda eman verir.
- 6- Onların oruçlarını günahları için kefarete sayar.
- 7- Onlara cennetin lezzetli yiyecek ve içeceklerinden ikramda bulunur.⁽¹⁾

❖ 36 ❖

Her mümin için beş meleğin görevli olduğunu biliyor musunuz?

“*Camiu'l-Ahbar*” adlı kitapta zikredilen bir hadiste şöyle geçer:

“Allah-u Teâlâ her bir mümin için beş melek görevlendirmiştir:

- 1- Onlardan biri müminin önünde durur ve şeytanı ondan uzaklaştırır.
- 2- Onlardan biri müminin arkasında durur ve gelecek semavî belaları ondan uzaklaştırır.
- 3- Onlardan biri müminin sağında durur ve onun hayır, hasenatlarını kayda alır.
- 4- Onlardan biri müminin solunda durur ve onun kusurlarını kayda alır.

1- el-Hisâl, c. 1,s.387.

5- Onlardan biri müminin üzerinde durur ve onun Hz. Muhammed'e (s.a.a), Ehlibeyt'ine (a.s) gönderdiği salavat-ı şerifleri alır, her gün doğumunda Hz. Peygamber'in (s.a.a) kabrine gider ve şöyle der: *'Selam olsun sana ey Allah'ın Resulü! Falan şahıs sana ve Ehlibeyt'ine şu kadar salavat göndermiştir.'* Hz. Peygamber (s.a.a), meleğe şöyle buyurur: *'Benim de selamım o müminin üzerine olsun.'* Sonra melek arşa yükselir ve Allah-u Teâlâ'ya şöyle der: *'Allahım! Falan kulun, habibin Hz. Muhammed'e ve Ehlibeyt'ine şu kadar salavat-ı şerif gönderdi.'* Allah-u Teâlâ ise meleğe şöyle buyurur: *'Ben o kulumun gönderdiği salavatı arşın erkanında beyaz bir bulut içerisinde mahfuz kılacağım; kıyamet günü amelleri tartmak için mizan (tartı) kurulduğunda, ağır gelmesi için salavat-ı şerifi tartının hasenat (kefesine) tarafına koyacağım ve o kulumu rızvan (razı olduğum kullarımın) derecesine yükselteceğim.'*

"İşte, kimin tartıları (hayır amelleri) ağır gelirse. Artık o, hoşnut olunan bir hayat içindedir."⁽¹⁾

❖ 37 ❖

Hz. Ali'nin (a.s) herkesten yedi yıl önce namaz kıldığını biliyor musunuz?

Hz. Ali (a.s) şöyle buyurmaktadır:

"Ben Allah-u Teâlâ'nın kuluym; Allah Resulü'nün (s.a.a) kardeşiyim; O'nu en çok tasdik eden benim ve ben herkesten yedi yıl önce namaz kılıyordum. Bu sözleri benden başka kim söylerse yalan söylemiş olur."⁽²⁾

1- Karia, 6, 7. Camiu'l-Ahbar, 35. Rivayet, s. 70.

2- el-Hisal, c. 1, 465.

Ehlibeyt'e (a.s) muhabbet göstermenin faydalarını biliyor musunuz?

Bir rivayette Allah Resulü (s.a.a) şöyle buyurmaktadır:

“Bana ve Ehlibeyt’ime muhabbet ve yakınlık göstermek yedi korkunç yerde faydalı ve kurtarıcıdır:

- 1- Ruhun bedenden ayrılıp ahirete götürüldüğü *ölüm anında*.
- 2- İnsanlar için ahirete geçiş yeri olan *kabir âleminde*.
- 3- Ahiret günü ölümlerin yeniden dirilecekleri umumi *kıyam anında*.
- 4- Amel defterinin insanın eline verileceği *mulakat anında*.
- 5- İnsanın dünyada yaptıklarından sorgulanacağı *hesap anında*.
- 6- Allah-u Teâlâ’nın adalet terazisinde amellerin tartılacağı *tartı anında*.
- 7- Cehennem’in üzerinde bulunan sırat köprüsünden *geçiş anında*.⁽¹⁾

Allah’ın kimlere lanet ettiğini biliyor musunuz?

- 1- Allah-u Teâlâ, “Allah’ın eli sıkıdır.” diyen Yahudileri lanetlemektedir:

1- Biharul-Envar, c. 7, s. 248.

“Yahudiler, ‘Allah’ın eli sıkıdır.’ dediler; dediklerinden ötürü elleri bağlandı, lanetlendiler. Hayır, O’nun iki eli de açıktır, nasıl dilerse sarfeder. Andolsun ki, sana Rabbinden indirilen sözler onların çoğunun azgınlığını ve inkârını artıracaktır. Onların arasına kıyamete kadar sürecektir düşmanlık ve kin saldı. Savaş ateşini ne zaman körükleseler Allah onu söndürmüştür. Yeryüzünde bozgunculuğa koşarlar. Allah bozguncuları sevmez.”⁽¹⁾

2- Allah-u Teâlâ mümini kasten öldüreni lanetlemektedir:

“Kim bir mümini kasten öldürürse cezası, içinde ebediyen kalacağı cehennemdir. Allah ona gazap etmiş, onu lanetlemiş ve onun için büyük bir azap hazırlamıştır.”⁽²⁾

3- Allah-u Teâlâ, şeytanı lanetlemektedir:

“Allah onu (şeytanı) lanetlemiş; o da: ‘Yemin ederim ki, kullarından belli bir pay edineceğim.’ demiştir.”⁽³⁾

4-Allah-u Teâlâ inkârcıları lanetlemektedir:

“Kalplerimiz perdelidir, dediler. Hayır, Allah inkârlarından dolayı küfre düşenleri lanetlemiştir. Onların pek azı inanırlar.”⁽⁴⁾

5- Allah-u Teâlâ tağuta ve putlara inananları lanetlemektedir:

“Kendilerine Kitap’tan bir pay verilenleri görmedin mi? Onlar cibt ve tağuta inanıyorlar ve inkâr edenlere: ‘Bunlar inananlardan daha doğru yoldadır.’ diyorlar. İşte, Allah’ın lanetledikleri onlardır. Allah’ın lanetlediği kişiye asla yardımcı bulamayacaksın.”⁽⁵⁾

1- Maide, 64.

2- Nisa, 93.

3- Nisa, 118.

4- Bakara, 88.

5- Nisa, 50, 51.

6- Allah-u Teâlâ münafıkları lanetlemektedir:

“Allah erkek münafıklara da, kadın münafıklara da, kâfirlere de içinde ebedi kalacakları cehennem ateşini vadedti. O, onlara yeter. Allah onlara lanet etmiştir! Onlar için devamlı bir azap vardır.”⁽¹⁾

7- Allah-u Teâlâ, Allah'ı ve Peygamber'i incitenleri lanetlemektedir:

“Allah'ı ve Peygamber'ini incitenlere, Allah dünyada da ahirette de lanet eder; onlara alçaltıcı bir azap hazırlar.”⁽²⁾

8- Allah-u Teâlâ bozgunculuk çıkaranları lanetlemektedir:

“Demek siz iş başına gelecek olursanız yeryüzünde bozgunculuk çıkaracaksınız ve akrabalık bağlarınızı koparacaksınız öyle mi? İşte, Allah'ın lanetlediği, sağır kıldı-ğı ve gözlerini kör ettiği bunlardır.”⁽³⁾

9- Allah-u Teâlâ müşrikleri lanetlemektedir:

“Ve o Allah hakkında kötü zanda bulunan münafık erkeklere ve münafık kadınlara, Allah'a ortak koşan erkeklere ve ortak koşan kadınlara azap etmesi içindir. Kötülük onların başlarına gelmiştir. Allah onlara gazap etmiş, lanetlemiş ve cehennemi kendilerine hazırlamıştır. Orası ne kötü bir yerdir!”⁽⁴⁾

10- Allah-u Teâlâ kâfirleri lanetlemektedir:

1- Tevbe, 68.

2- Ahzab, 57.

3- Muhammed, 23.

4- Fetih, 6.

“Allah erkek münafıklara da kadın münafıklara da kâfirlere de içinde ebedi kalacakları cehennem ateşini vadedti. O, onlara yeter. Allah onlara lanet etmiştir! Onlar için devamlı bir azap vardır.”⁽¹⁾

“Şu muhakkak ki Allah kâfirleri lanetlemiş ve onlara bir cılgın ateş hazırlamıştır.”⁽²⁾

11- Allah-u Teâlâ isyan edenleri ve aşırı gidenleri lanetlemektedir:

“İsrailoğulları’ndan o küfredenler, hem Davud’un hem de Meryem’in oğlu İsa’nın dili ile lanetlendiler. Bu, onların isyan etmeleri ve Hakk’ın sınırlarını aşmakta olmaları yüzündendi.”⁽³⁾

12- Allah-u Teâlâ kitapta (Kur’an’da) olanı gizleyenleri lanetlemektedir:

“İndirdiğimiz açık delilleri ve hidayet yolunu kitapta onu insanlara apaçık göstermemizden sonra gizleyenler yok mu, işte onlara hem Allah hem de bütün lanet ediciler lanet eder.”⁽⁴⁾

13- Allah-u Teâlâ akrabalık bağını kesenleri lanetlemektedir:

“Demek siz iş başına gelecek olursanız yeryüzünde bozgunculuk çıkaracaksınız ve akrabalık bağlarınızı koparacaksınız öyle mi? İşte, Allah’ın lanetlediği, sağır kıldığı ve gözlerini kör ettiği bunlardır.”⁽⁵⁾

1- Tevbe, 68.

2- Ahzab, 64.

3- Maide, 78.

4- Bakara, 159.

5- Muhammed, 23.

14- Allah-u Teâlâ, hakkında kötü zanda bulunanları lanetlemektedir:

“Ve o Allah hakkında kötü zanda bulunan münafık erkeklere ve münafık kadınlara, Allah’a ortak koşan erkeklere ve ortak koşan kadınlara azap etmesi içindir. Kötülük onların başlarına gelmiştir. Allah onlara gazap etmiş, lanetlemiş ve cehennemi kendilerine hazırlamıştır. Orası ne kötü bir yerdir!”⁽¹⁾

15- Allah-u Teâlâ halkı yanlış yola sevkeden liderleri lanetlemektedir:

“Ey Rabbimiz! Biz reislerimize ve büyüklerimize uyduk da onlar bizi yoldan saptırdılar, derler. Rabbimiz! Onlara iki kat azap ver ve onları büyük bir lanetle rahmetinden kov.”⁽²⁾

16- Allah-u Teâlâ iffetli Müslüman kadına zina iftirasında bulunanı lanetlemektedir:

“İffetli ve mümin kadınlara iftira atanlar; dünyada da ahirette de lanetlenmişlerdir. Ve onlar için büyük bir azap vardır.”⁽³⁾

17- Allah-u Teâlâ yalancıları lanetlemektedir:

“Sana ilim geldikten sonra, bu hususta seninle kim tartışacak olursa, de ki: Gelin, oğullarımızı, oğullarınızı; kadınlarımızı, kadınlarınızı; kendimizi ve kendinizi çağıralım, sonra lanetleşelim de, Allah’ın lanetinin yalancılara olmasını dileyelim.”⁽⁴⁾

1- Fetih, 6.

2- Ahzap, 67.

3- Nur, 23.

4- Al-i İmran, 61.

18- Allah-u Teâlâ imandan sonra küfre sapanları lanetlemektedir:

“İman etmelerinden, Resul’ün hak olduğuna şahadet getirmelerinden ve kendilerine apaçık deliller gelmesinden sonra inkârcılığa sapan bir kavme Allah nasıl hidayet nasip eder? Allah zalimler topluluğunu doğru yola iletmez. İşte bunların cezası, Allah’ın, meleklerin, insanların hepsinin lanetine uğramalarıdır.”⁽¹⁾

19- Allah-u Teâlâ zalimleri lanetlemektedir:

“Cennet ehli cehennem ehline: ‘Biz Rabbimizin bize vaat ettiğini gerçeği bulduk, siz de Rabbinizin size vadedtiğini gerçek buldunuz mu?’ diye seslenir. ‘Evet!’ derler. Ve aralarından bir çağrıcı: ‘Allah’ın laneti zalimlerin üzerine olsun!’ diye bağırır.”⁽²⁾

“Üstelik bir yalanı Allah’a iftira edenden daha zalim kim olabilir? Bunlar Rablerinin huzuruna arz olunacaklar, şahitler de şöyle diyecekler: ‘İşte bunlar Rablerine karşı yalan söyleyenlerdir.’ İyi bilin ki: Allah’ın laneti zalimlerin üzerinedir.”⁽³⁾

20- Allah-u Teâlâ ahdini bozanları lanetlemektedir:

“Allah’a verdikleri sözü, onu kesin olarak onayladıktan sonra bozanlar, Allah’ın ulaştırılmasını emrettiği şeyi kesip koparanlar ve yeryüzünde bozgunculuk çıkaranlar; işte onlar, lanet onlar içindir ve yurdun kötü olanı da onlar içindir.”⁽⁴⁾

1- Al-i İmran, 87.

2- Araf, 44.

3- Hud, 18.

4- Rad, 25.

Hız. Ali'nin (a.s) beyanında muttakilerin nasıl kişiler olduklarını biliyor musunuz?

Muttaki, takvalı, takva sahibi olmak demektir. Kur'an-ı Kerim'e göre muttakiler; Allah'a, meleklerine, semavî kitaplarına, peygamberlerine ve ahiret gününe iman eden, hidayet üzere olan, namazlarını kılan, zekâtlarını veren, malından Allah yolunda harcayan, fakirlere, yetimlere, yoksullara ve yakın akrabaya yardım eden, ahitlerini yerine getiren, sıkıntı, hastalık ve savaş zamanlarında sabreden, özünde, sözünde amel ve davranışlarında dosdoğru olan,⁽¹⁾ insanlara iyilik yapan, darlıkta ve bollukta Allah için harcayan, öfkelerine sahip olan, insanları bağışlayan, kötülük yaptıkları veya nefislerine zulmettikleri zaman hemen Allah'ı hatırlayıp günahlarının bağışlanmasını dileyen, bile bile yaptığı kötülüklerde ısrar etmeyen,⁽²⁾ malı ve canı ile Allah yolunda cihad eden,⁽³⁾ Allah'tan bağışlanma dileyen,⁽⁴⁾ Allah'tan ve kıyamet gününden korkan,⁽⁵⁾ güzel ameller işleyen, Allah'ı görüyormuş gibi ibadet eden⁽⁶⁾ Müslüman kimselerdir.

“Şüphesiz Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için Rableri katında Na'im cennetleri vardır. Biz Müslümanları suçlular gibi kılar mıyız?”⁽⁷⁾

1- Bakara, 3, 5, 14, 177.

2- Al-i İmran, 134, 135.

3- Tevbe, 44.

4- Zâriyat, 17, 18.

5- Enbiya, 48, 49.

6- Zariyat, 15, 16.

7- Kalem, 34, 35.

Buna göre bir insanın muttaki olabilmesi için; iman edip şirk, nifak ve küfürden sakınması; Allah-u Teâlâ'nın ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) emirlerini yapması, yasaklamış olduklarından kaçınması, haramları, günahları terk etmesi, dünya ve ahirette nefsine zarar verecek şeyleri yapmaktan sakınması gerekmektedir. Yani sırat-ı mustakime girmesi; İslamî kural-lara (şeriata) uyması gerekmektedir.

Kur'an-ı Kerim'de insanların muttakilerden olması hususu üzerinde ısrarla durulmuş, cennet ve nimetlerinin muttakiler için hazırlandığını,⁽¹⁾ o nimetlerden ebedi istifade edeceklerini,⁽²⁾ bunların onlar için daha hayırlı olduğunu⁽³⁾ ve durumla-rının mücrimlerle aynı olmayacağı müjdelenmiştir:

"Allah'a karşı gelmekten sakınanlara söz verilen cenne-tin durumu şöyledir: Orada bozulmayan su ırmakları, tadı değişmeyen süt ırmakları, içenlere zevk veren şarap ırmakları ve süzme bal ırmakları vardır. Orada onlar için meyvelerin her çeşidi vardır. Rablerinden de bağışlama vardır. Bu cennetliklerin durumu, ateşte temelli kalacak olan ve bağırsaklarını parça parça edecek kaynar su içi-rilen kimselerin durumu gibi olur mu?"⁽⁴⁾

Ayrıca Allah-u Teâlâ yine Kur'an-ı Kerim'de, muttakileri ce-hennem azabından koruyacağını,⁽⁵⁾ onların dostu olduğunu,⁽⁶⁾ onları sevdiğini,⁽⁷⁾ onlarla beraber olduğunu⁽⁸⁾ ve onlar için

1- Al-i İmran, 133.

2- Ra'd, 35.

3- Furkan, 15.

4- Muhammed, 15.

5- Tur, 18.

6- Câsiye, 19.

7- Al-i İmran, 76.

8- Tevbe, 36.

güzel bir gelecek bulunduğunu,⁽¹⁾ onları ummadıkları yerden rızıklandıracağını, işlerinde kolaylık sağladığını ve onlar için daima bir çıkış yolu var ettiğini buyurmuştur.

“Kim Allah’a karşı gelmekten sakınırsa, Allah ona bir çıkış yolu açar. İşte bu, Allah’ın size indirdiği emridir. Kim Allah’a karşı gelmekten sakınırsa, Allah onun kötü-lüklerini örter ve onun mükâfatını büyütür.”⁽²⁾

Muttakilerin nasıl kişiler olduklarını ve nasıl olmaları gerektiğini Hz. Ali (a.s) ise şöyle buyurmaktadır:

1- Muttakilerin Siması:

Muttakiler, dünyada önemli faziletlerle sahiptirler. Onların sözleri, konuşmaları doğru olur; yol yürürken alçakgönüllü olurlar; gözlerini Allah-u Teâlâ’nın haram kıldıklarından korurlar; kulaklarını faydalı ilimler öğrenmeye vakfederler; hayatın zor ve dar günlerinde Allah-u Teâlâ’ya olan itikatleri aynı olur; cennetle buluşmak için (hayır amellerde yarışmada) acele ederler ve cehennem azabından ise korkarlar.

Muttakiler, Allah-u Teâlâ’yı yüreklerinde büyük ve O’ndan gayrisini ise küçük görürler; cennet onlar için öyle yakındır ki; sanki kendileri onun nimetleri içerisinde yaşıyorlarmış gibi olurlar; cehennem ise azabına ise görüyor ve yaşıyorlarmış gibi inanırlar; yürekleri mahzun, halk onların eziyetlerinden emanda, bedenleri zayıf, istekleri az, nefisleri iffetli ve iffetleri ise pâk olur.

Muttakiler, âhiretin sonsuz asayiş ve saadetine erişmek için, geçici dünya hayatına sabrederler ve dünya onları aldatmak

1- Sâd, 49.

2- Talâk, 2, 5.

istemesine rağmen, onlar Allah-u Teâlâ'nın hazırlamış buyurduğu ahiret kazancının ardı sıra yürürler ve dünya onları kendi esiri yapmak istemesine rağmen, onlar canlarıyla fedakârlıkta bulunup kendilerini ve nefislerini azat ederler.

2- Muttakilerin Gecesi:

Muttakiler, gece namazla meşgul olurlar, Kur'an'ı kaygı ve tefekkürle okurlar; Kur'an ile kalplerini mahzun eder ve onda kendi dertlerine derman ararlar. Kur'an'ın cennete teşvik eden ayetlerine yetiştiklerinde ona yüreктen yüz çevirip (insanı cennete varis kılacak amellere) rağbet ederler ve cennetin nimetleri gözlerinin önünde onları bekliyormuş gibi mutlu olurlar. Cehennemi anlatan ayetlerine yetiştiklerinde ise, kalp kulağıyla ona dikkat ederler; alevli ateşin dalgaları kulaklarında yankılanıyormuş gibi olurlar ve ondan (insanı cehenneme götürecek kötü amellerden) uzaklaşmaya çaba gösterirler. Böylece muttakiler, rükûa ve secdeye giderek Allah-u Teâlâ'dan kendilerini cehennem ateşinden azat etmesini (cehennem ateşiyle azaplandırmamasını) talep ederler.

3- Muttakilerin Gündüzü:

Muttakiler, gündüz sabırlıdırlar, bilginler gibidirler ve takva ile hayır iş yapanlardır. Allah-u Teâlâ'nın azabının korkusundan tıraşlanmış ok gibi zayıf olurlar ki; görenler onları hasta sanırlar ama onlar hasta değillerdir. Hayır amellerini az sayarlar; amellerin azlığından hoşnut olmazlar ve daha çok hayır amel yapmak için çok çaba gösterirler.

Muttakiler, kendi nefislerini kınarlar; yaptıkları hataların azap getirmesinden daima korku içerisinde olurlar; başkaları onları methettiğinde ise, endişeye düşerler ve derler ki: "Ben kendimi başkalarından daha iyi tanıyorum; Rabbim beni,

benden daha iyi tanımaktadır; ey Rabbim! Beni methettikleri sıfatlardan muhakeme etme. Zira beni methedenler günahlarımdan bihaberdirler. Allah'ım! Onların bilmediği ve benim ise bildiğim günahlarımı bağışla.”

4- Muttakilerin Nişaneleri:

Muttakilerin zahirî ve batini çeşitli nişaneleri vardır ki, o nişanelerden bazılarını kısaca değinmeliyiz:

Muttakiler, dindarlıkta güçlü; yumuşak huylu; yakınle dolu imana sahip; ilim öğrenmede hırslı; helal rızık kazanmada istekli ve hidayet yolunda ise şâd olurlar.

Muttakiler, hayır ameller yaparlar; gündüzlerini Allah-u Teâlâ'ya şükür etmekle geceler, gecelerini ise Allah-u Teâlâ'yı yâd etmekle gündüz ederler; gaflete düşme korkusundan Allah-u Teâlâ'ya sığınır ve Allah-u Teâlâ'nın kendilerine vermiş olduğu rahmetten ve faziletten dolayı da hoşnut olurlar; nefislerinin isteklerine uymamak için kendilerine mukayyet olurlar ve Allah-u Teâlâ'ya sığınır.

Muttakilerin hataları az; kalpleri yumuşak; nefisleri kâni (fazlasını istemeyen); yiyecekleri az; işleri kolay; dinleri mahfuz; harama karşı şehvetleri ölü; halk onların hayır işler yapacağından ümitli ve eziyetlerinden ise emanda olur.

Muttakiler, zorluklara karşı metanetli; musibetlere karşı dayanıklı; nimetlere karşı şükürlü; dostlarının hatalarını affedip gizleyen; başkalarının hayır amellerini aşikâr edip öne çıkaran; başkalarını incitecek kötü sözlerden uzak duran; kelâmı yumuşak üslup ile söyleyen; başkalarına kötü lâkapla seslenmeyen; komşularına eziyet etmeyen; başkalarının musibetlerine sevinmeyen; kötü ve haram işlerde (maddî ve manevî) katkı sunmayan; hakkın hududundan çıkmayan; düşmanları-

na bile zulüm yapmayan ve günaha bulaşmayı ise sevmeyen kimselerdir.

Muttakilerin sükût etmeleri hayrı tefekkür etmek için; günahkârlardan uzak durmaları (tekebbür değil) günahlardan sakınmak için; müminlere muhabbet göstermeleri (gösteriş ve hile değil) Allah-u Teâlâ'nın rızasını kazanmak için olur ve kendilerine zulüm yapıldığında ise, Allah-u Teâlâ intikam alıncaya kadar sabrederler.⁽¹⁾

❖ 41 ❖

Kur'an'da bulunan eşit sayıların mucize olduğunu biliyor musunuz?

- 1- Kur'an-ı Kerim'de 115 defa dünya ve 115 defa ise ahiret kelimesi kullanılmıştır.
- 2- Kur'an-ı Kerim'de 145 defa hayat ve 145 defa ise ölüm kelimesi kullanılmıştır.
- 3- Kur'an-ı Kerim'de 68 defa şeytanlar ve 68 defa ise melekler kelimesi kullanılmıştır.
- 4- Kur'an-ı Kerim'de 24 defa gazap ve 24 defa ise fahişe kelimesi kullanılmıştır.
- 5- Kur'an-ı Kerim'de 25 defa dil ve 25 defa ise nasihat kelimesi kullanılmıştır.
- 6- Kur'an-ı Kerim'de 49 defa akıl ve 49 defa ise nur kelimesi kullanılmıştır.

1- Nehcü'l-Belağ, s. 403- 407, Muhammed Deştî Tahkikli.

7- Kur'an-ı Kerim'de 32 defa zekât ve 32 defa ise bereket kelimesi kullanılmıştır.

8- Kur'an-ı Kerim'de 154 defa kâfirler ve 154 defa ise yakıcı alev kelimesi kullanılmıştır.

9- Kur'an-ı Kerim'de 75 defa az ve 75 defa ise şükreden kelimesi kullanılmıştır.

10- Kur'an-ı Kerim'de 7 defa savaş ve 7 defa ise esir kelimesi kullanılmıştır.

11- Kur'an-ı Kerim'de 41 defa deniz ve 41 defa ise iyilik kelimesi kullanılmıştır.

12- Kur'an-ı Kerim'de 24 defa erkek ve 24 defa ise kadın kelimesi kullanılmıştır.

13- Kur'an-ı Kerim'de 513 defa resul ve 513 defa ise peygamberlerin isimleri kullanılmıştır.

14- Kur'an-ı Kerim'de 2 defa hala ve 2 defa ise dayı kelimesi kullanılmıştır.

15- Kur'an-ı Kerim'de 3 defa şimşek ve 3 defa ise problem kelimesi kullanılmıştır.

16- Kur'an-ı Kerim'de 811 defa ilim ve ona muştak olanlar ve 811 defa ise iman ve ona muştak olanlar kelimeleri kullanılmıştır.

17- Kur'an-ı Kerim'de 17 defa sapık ve 17 defa ise ölü kelimesi kullanılmıştır.

18- Bir yıl 365 gündür, Kur'an-ı Kerim'de ise gün kelimesi 365 defa kullanılmıştır.

19- Bir yıl 12 aydır, Kur'an-ı Kerim'de ise ay kelimesi 12 defa kullanılmıştır.

20- Gece ile gündüz 24 saattir, Kur'an-ı Kerim'de ise saat kelimesi 24 defa kullanılmıştır.

21- Bir günlük on yedi rekâtlık namazlarda 34 secde bulunmaktadır, Kur'an-ı Kerim'de ise secde kelimesi 34 defa kullanılmıştır.

❖ 42 ❖

Şeytanın ne yapmak istediğini biliyor musunuz?

1- Şeytan kötü işleri süsleyerek insanlara güzel göstermek ve aldatmak ister.

“Âd ve Semûd kavimlerini de helâk ettik. Bu, onların (harap olmuş) yurtlarından size besbelli olmuştur. Şeytan, onlara işlerini süslemiş ve onları doğru yoldan alıkoymuştur. Hâlbuki onlar gözü açık kimselerdi.”⁽¹⁾

“Kendileri için hidayet yolu belli olduktan sonra gerisin geri dönenleri, şeytan aldatıp peşinden sürüklemiş ve kendilerini boş ümitlere düşürmüştür.”⁽²⁾

2- Şeytan, insanlar arasında korku ortamı yaratmak ister.

“O şeytan, sizi ancak kendi dostlarından korkutuyor. Onlardan korkmayın, eğer mümin iseniz, benden korkun.”⁽³⁾

3- Şeytan, insanlar arasında kin ve düşmanlık icat etmek ister.

“Oysaki şeytan, şarap ve kumar ile aranızda düşmanlık ve kin sokmak ve sizi Allah'ı zikretmekten ve namaz

1- Ankebut, 38.

2- Muhammed, 25.

3- Al-i İmran, 175.

kılmaktan alıkoymak ister. Siz artık (bunlara) son ver-
diniz mi?"⁽¹⁾

4- Şeytan, insanlara yoksulluk ve kıtlık aşlamak ister.

"Şeytan sizi fakirlikle korkutur ve size, çirkinliği ve hayâsızlığı emreder. Allah ise size kendi katından mağ-firet ve bol nimet vaat ediyor. Şüphesiz Allah, lütfu ge-niş olandır, hakkıyla bilendir."⁽²⁾

5- Şeytan, insanlar arasında ahde vefasızlığı yaymak ister.

"Şeytan der ki: Şüphe yok ki Allah, gerçek olarak size vaatte bulundu. Ben de size vaat ettim ama vaadimde durmadım ve zâten de size karşı bir gücüm, kuvvetim yoktu, ancak sizi dâvet ettim, siz de bana icabet ettiniz; beni kınamayın, kendinizi kınayın..."⁽³⁾

6- Şeytan, insanlar arasında sinsice mırıldanmayı ve fısıldaş-mayı yaymak ister.

"O kötü fısıltılar, iman edenleri üzmemek için ancak şey-tandan kaynaklanmaktadır. Oysa şeytan, Allah'ın izni olmadıkça, müminlere hiçbir zarar verebilecek değildir. Öyle ise müminler ancak Allah'a sığınsınlar."⁽⁴⁾

7- Şeytan, insanlar arasında savurganlığı (israf etmeyi) yay-mak ister.

"Saçıp savuranlar, şüphesiz şeytanlarla kardeş olmuş olurlar; şeytan ise Rabbine karşı pek nankördür."⁽⁵⁾

1- Maide, 91.

2- Bakara, 168.

3- İbrahim, 22.

4- Mucadele, 10.

5- İsra, 27.

8- Şeytan, insanları Allah-u Teâlâ'yı anmaktan (zikir etmek-ten) alıkoymak ister.

“Ayetlerimize dair münasebetsiz sözlere daldıklarını görünce bir başka bahse girişinceye dek yüz çevir onlardan. Şeytan, bunu sana unutturursa hatırladıktan sonra artık zulmeden kavimle oturma.”⁽¹⁾

❖ 43 ❖

Konuşma adabının neler olduğunu biliyor musunuz?

1- Muhataplarımızla herhangi bir konuyla alakalı konuşmak istediğimizde, yeterli bilgiye sahip olduktan sonra konuşmalıyız.

“Hakkında kesin bilgi sahibi olmadığın şeyin peşine düşme. Çünkü kulak, göz ve kalp, bunların hepsi ondan sorumludur.”⁽²⁾

2- Muhataplarımızla sakın ve yumuşak bir üslupla konuşmalıyız.

“Ona yumuşak bir tarzda söz söyleyin, belki öğüt alır yahut korkar.”⁽³⁾

3- Muhataplarımıza söyleyeceklerimize önce kendimiz amel etmeli ve daha sonra onlara söylemeliyiz.

“Allah katında en nefret edilen şey, yapmayacağınız şeyi söylemenizdir.”⁽⁴⁾

1- En'am, 68.

2- İsrâ, 36.

3- Tâhâ, 44.

4- Saff, 3.

4- Muhataplarımızla adalet ve insaf ilkelerine göre konuşmalıyız.

“...Konuştuğunuzda, akraba bile olsa sözünüzde adil olun. Allah’ın ahdini yerine getirin. Allah size bunları öğüt almanız için buyurmaktadır.”⁽¹⁾

5- Muhataplarımızla hak ve adalet ekseninde konuşmalıyız.

“Ey iman edenler! Allah’a karşı gelmekten sakının ve doğru söz (hak)ı söyleyin ki, Allah sizin işlerinizi düzeltsin ve günahlarınızı bağışlasın.”⁽²⁾

6- Muhataplarımızla letafetli ve güzel sözlerle konuşmalıyız.

“Rabbinden umduğun bir rahmeti dileyerek onlara bir şey veremez, yüz çevirmek zorunda kalırsan, güzel sözler söyle onlara, gönüllerini al.”⁽³⁾

7- Muhataplarımızla anlaşılır ve etkili üslupla konuşmalıyız.

“Onlar; Allah’ın, kalplerindekini bildiği kimselerdir. Öyleyse onlara aldırma. Onlara öğüt ver ve onlara, kendileri hakkında etkili ve güzel söz söyle.”⁽⁴⁾

8- Muhataplarımızla düzgün ve anlaşılır üslupla konuşmalıyız.

“Kardeşim Harun’un dili benimkinden daha düzgündür. Onu da benimle birlikte, beni doğrulayan bir yardımcı olarak gönder. Çünkü ben, onların beni yalanlamalarından korkuyorum.”⁽⁵⁾

1- En’am, 152.

2- Ahzab, 70.

3- İsra, 28.

4- Nisa, 63.

5- Kasas, 34.

9- Muhataplarımızla iyilik ve güzelliği esas alarak konuşmalıyız.

“Allah’tan başkasına kulluk etmeyin; anne babaya, yakınlarla, yetimlere, düşkünlere iyilik edin, insanlarla güzel güzel konuşun, namazı kılın, zekâtı verin, diye söz almıştık.”⁽¹⁾

10- Muhataplarımızla en güzel ve edebî kelimelerle konuşmalıyız.

“Kullarıma söyle: (İnsanlara karşı) en güzel sözü söyleyin. Çünkü şeytan aralarını bozar. Çünkü şeytan insanın apaçık bir düşmanıdır.”⁽²⁾

11- Muhataplarımızı dilşad edecek (gönüllerini alacak) kelimelerle konuşmalıyız.

“Miras taksiminde (kendilerine pay düşmeyen) akrabalar, yetimler ve fakirler hazır bulunurlarsa, onlara da maldan bir şeyler verin ve onlara (gönüllerini alacak) güzel sözler söyleyin.”⁽³⁾

12- Muhataplarımızla keremli ve tatlı kelimelerle konuşmalıyız.

“Rabbin, kendisinden başkasına asla ibadet etmemenizi, anaya babaya iyi davranmanızı kesin olarak emretti. Eğer onlardan biri ya da her ikisi senin yanında ihtiyarlık çağına ulaşırsa, sakın onlara ‘öf!’ bile deme; onları azarlama; onlara tatlı ve güzel söz söyle.”⁽⁴⁾

1- Bakara, 83.

2- İsra, 53.

3- Nisa, 8.

4- İsra, 23.

13- Muhataplarımızı Allah-u Teâlâ'ya davet edecek ve yakınlaştıracak sözlerle konuşmalıyız.

“Allah’a çağıran, salih amel işleyen ve “Kuşkusuz ben müslümanlardanım” diyenden daha güzel sözlü kimdir?”⁽¹⁾

❖ 44 ❖

Erbainin (kırk adedinin) sırlarını biliyor musunuz?

Varlık âleminde bulunan şeylerin veya eşyaların üzerinden bir erbain (kırk gün) geçmeden kemal derecesine ulaşması veya asıl sıfatından başka bir sıfata dönüşmesi mümkün değildir. Ancak bir eşyanın üzerinden erbain geçerse o eşyanın hâl değiştirmesi mümkün olabilmektedir. Hadislerde anlatıldığı üzere, bazı eşyaların üzerinden kırk yıl, bazılarının üzerinden kırk ay, bazılarının üzerinden kırk hafta, bazılarının üzerinden kırk gün, bazılarının üzerinden kırk saat ve bazılarının üzerinden ise kırk dakika geçmekle hâl değiştirmesi ve evrime uğraması mümkün olur. Böylece herhangi bir şeyin bir hâlden diğer bir hâle veya kendi sıfatından başka bir sıfata dönüşmesini istiyorsak, onun üzerinden bir erbain (kırk gün) geçmesi gerekmektedir.

1- Allah Resulü (s.a.a) şöyle buyurmaktadır: Her kim benim ümmetimin ihtiyacı olan kırk hadis ezberlerse, kıyamet günü Allah-u Teâlâ onu âlimlerle, sıddıklarla ve fakihlerle haşredecektir.

2- Şarap içen birinin kırk gün namazı kabul olmaz. Zira Allah-u Teâlâ hilkatı kırk günde tamamlamayı takdir buyur-

1- Fussilet, 33.

muştur. Şarap ve diğer yiyecekler ve içecekler de insanın bedeninde kırk gün hüküm sürmektedir.

3- Hiç bir kul, kırk gün Allah-u Teâlâ'yı zikretmedikçe kendi imanını halis kılamaz.

4- Her kim kırk gün Allah-u Teâlâ'yı zikrederse, Allah-u Teâlâ onun derdine deva ve kalbine ise hikmet verir.

5- Allah-u Teâlâ, Hz. Peygamber'in (s.a.a) Hz. Hatice'den kırk gün uzak durmasını istemesinin ardından Hz. Fatıma'nın (a.s) nurunu Hz. Hatice'nin (a.s) rahmine yerleştirmiştir.

6- Hz. Musa (a.s), kırk gün mikat yaptıktan (malum bekleme yerinde bekledikten) sonra Allah-u Teâlâ ile (124 bin kelime) konuşmuştur.

7- Her kim kırk gün helal lokma yerse Allah-u Teâlâ onun kalbini nurlandırır.

8- Haram lokma yiyen birinin kırk gün namazı kabul olmaz.

9- Kırk kişi bir arada cem olarak dua ederlerse, Allah-u Teâlâ onların duasını kabul buyurur.

10- Her kim kırk kişiye dua ederse Allah-u Teâlâ duasını kabul buyurur.

11- Eğer kırk kişi cenaze namazında hazır bulunur ve biz bu mevtadan hayırdan başka bir şey görmedik derlerse, Allah-u Teâlâ o merhumun tüm günahlarını bağışlar.

12- İmam-ı Zaman Hz. Mehdi (a.f) zuhur ettiği zaman her bir kişiye kırk kişinin kuvvetine denk kuvvet verilecektir.

13- Her kim kırk sabah Ahd duasını okursa, Hz. Mehdi (a.f) zuhur ettiğinde onun yardımcılarında olacaktır.

14- Hz. Ali (a.s), eğer kırk sadık yardımcım olsaydı her daim cihat ederdim, buyurmuştur.

15- Hz. Hasan (a.s): Hz. Âdem'in (a.s) cennetten içi ve dışı yenilen kırk meyve dalı getirdiğini buyurmuştur.

16- Hz. Âdem (a.s) Kabil tarafından öldürülen oğlu Habil (a.s) için kırk gün ağlamıştır.

17- Hz. Âdem'e (a.s) et, kemik ve ruh verilmeden önce kırk yıl çamur kalıp hâlinde bekletilmiştir.

18- Hz. Muhammed (s.a.a) kırk yaşında peygamberliğe seçilmiştir.

19- Hz. Musa (a.s) ve Hz. Harun'un (a.s) Firavun hakkında yapmış oldukları beddua kırk yıl sonra kabul edilmiştir.

20- İnsan öldükten sonra ruhunun bedeniyle alakası (bedenle birlikte olması) kırk gündür.

21- Mümin birinin ölümüne kırk gün kala Allah-u Teâlâ arşa kendisiyle mümin kulu arasında bulunan perdeyi kaldırmasını ve cennetin kapılarını ise yüzüne açmasını buyurur.

22- Hz. Yakub'un (a.s) evladı Hz. Yusuf'tan (a.s) ayrılığı (kuyuya atıldığı günden yeniden görüştükleri güne kadar) kırk yıl sürmüştür.

23- Kırk gece Kûfe Mescidi'nde ibadetle meşgul olmak, İmam-ı Zaman Hz. Mehdi'nin (a.f) mübarek cemalini görme-ye vesile olur.

24- İnsanın yaşı kırka ulaştığında, bir münadi ahiret seferine hazırlıklı ol diye seslenir.

Caferîlerin öğlen ile ikindi ve akşam ile yatsı namazlarını niçin cem ederek kıldıklarını biliyor musunuz?

Cem etmek; yani ikindiye öğle ile birlikte veya yatsıyı akşam ile birlikte kılmaya denilir. Ehlisünnet'in dört mezhebine göre Arafat'ta öğlen ile ikindi namazlarını cem ederek kılmanın görüş birliğiyle caiz olduğu açıklanmıştır. İkindiye öğle vaktinde, öğle ile birlikte takdim ederek, yani cem ederek kılmaya cevaz verilmiştir. Yine aynı şekilde Müzdelife'de, yatsıyı akşam vaktinde veya akşamı yatsı vaktinde, yatsı ile birlikte tehir ederek kılmanın caiz olduğu açıklanmıştır. Ayrıca Malikî, Şafiî ve Hanbelî mezheplerinde seferî iken namazları cem ederek kılmanın caiz olduğu denilmektedir. Ve yine zaruret hâlinde de namazları cem ederek kılmanın caiz olduğu açıklanmıştır.

1- Hanefî mezhebine göre hacılar Arafat'ta, öğle ile ikindiye öğle vaktinde cem ederek kılabilirler. Müzdelife'de ise akşam ile yatsıyı akşam vaktinde veya yatsı vaktinde cem edip kılabilirler. Ayrıca ihtiyaç ve zaruret olunca diğer mezheplerden birini taklit ederek yine namazları cem ederek kılabilirler.

2- Malikî mezhebine göre hacıların Arafat'ta, öğle ve ikindi, Müzdelife'de ise akşamla yatsı namazlarını cem ederek kılmaları sünnettir. Seferde ise cem etmek caizdir. Ayrıca zaruri ihtiyaç hâsıl olursa, hastalıkta, yağmur ve çamur olunca yine cem ederek namaz kılmaya ruhsat verilmiştir.

3- Şafiî mezhebine göre mubah (caiz maksatlı) olan seferde, Arafat ve Müzdelife'de, öğle ikindi ile akşam ise yatsı ile cem edilerek kılınabilir. Ayrıca şiddetli yağmurda ve hastalıkta da yine cem edilerek kılınabilir.

4- Hanbelî mezhebine göre Arafat ve Müzdelife'de, mubah (helal maksatlı) olan seferde, hastalıkta, emzirme dönemlerin-

de, istihaza, idrar ve yel kaçırmak gibi abdesti bozan özürlerde, abdest ve teyemmüm için meşakkat çekenlerde, âmâ olan, yer altında çalışıp da namaz vaktini anlamakta âciz olan, can, mal ve ırzından korkan ve iâşesine zarar gelmesinden korkan da iki namazı cem ederek kılabilir.

5- Şia mezhebine göre ise, her halükârda öğlen ile ikindi, akşam ile yatsı namazlarını cem ederek kılmak caizdir. Zira Hz. Peygamber'in (s.a.a) öğle ile ikindi ve akşam ile yatsı namazlarını cem ederek kıldığı konusunda Ehlibeyt İmamları'ndan, Şia kaynaklı çok sayıda hadis bulunmaktadır. Ve yine Hz. Peygamber'in (s.a.a) öğle ile ikindi ve akşam ile yatsı namazlarını cem ederek kıldığı konusunda Ehlisünnet kaynaklarında da çok sayıda hadis ve şahit bulunmaktadır ki, onlardan bazılarını kısaca değineceğiz.

a) Ahmed İbn Hanbel kendi Müsned'inde, İbn Abbas'tan naklen şöyle rivayet etmektedir:

“Allah Resulü, (s.a.a) Medine'de mukim iken (seferî olmadığı hâlde) sekiz rekâtlik öğlen ile ikindiye ve yedi rekâtlik akşam ile yatsıyı cem ederek kıldı.”⁽¹⁾

Yani Allah Resulü (s.a.a) seferî olmadığı hâlde, hiç bir korku nedeni ve hiçbir aciliyet gerektiren işi olmaksızın öğlen ile ikindiye, akşam ile yatsıyı cem ederek kılmıştır.

b)İmam Müslim, Sahih'inde, İbn Abbas'tan naklen şöyle rivayet etmiştir:

“Allah Resulü (s.a.a), seferî ve hiçbir korku nedeni olmadığı hâlde öğlen ile ikindiye, akşam ile yatsıyı cem ederek kıldı.”⁽²⁾

1- Müsned-i Ahmed b. Hanbel, c. 1, s. 221.

2- Sahih-i Müslim, c. 1, s. 489, hutbe, 49.

c) İbn Abbas diyor ki:

“Allah Resulü (s.a.a) yağmur ve korku nedeni olmadığı hâlde Medine’de öğlen ile ikindiye, akşam ile de yatsıyı cem ederek kıldı.”

İbn Abbas’a, Allah Resulü (s.a.a) niçin cem ederek kıldı, diye sordum. O da, “*Ümmetim zorluğa düşmesin.*” diye cevap verdi.⁽¹⁾

d) Bilmelisiniz ki, namazda cem etmek tüm ashab arasında meşhur olan Nebvî bir sünnetti ve herkes onunla amel ediyordu. Ama bir kez de Müslim’den duy ki, *Sahih*’inde şöyle rivayet etmiştir:

“İbn Abbas bir gün günbatımına yakın bir vakitte, minbere çıkarak vaaz ediyordu. Gün batıp yıldızlar aşikâr olunca, cemaattan bazıları: ‘Namaz! Namaz!’ diye feryat ettiler. İçlerinden Benî Temim diye biri öne çıkarak yine ‘Namaz! Namaz!’ diye feryat edince İbn Abbas ona: ‘Bana Hz. Peygamber’in (s.a.a) sünnetini mi öğretmek istiyorsun? Ben Allah Resulü’nün (s.a.a) öğle ile ikindiye, akşam ile de yatsı cem ederek kıldığını gördüm ve şahit oldum.’ dedi.”⁽²⁾

e) İmam Buharî, *Sahih*’inde Cabir İbn Zeyd’in, İbn Abbas’tan şöyle rivayet ettiğini yazmaktadır:

“Allah Resulü, (s.a.a) yedi rekâtlık akşamla yatsı namazını ve sekiz rekâtlık öğlen ile ikindi namazını cem ederek kıldı.”⁽³⁾

f) İmam Buharî, *Sahih*’inde İmame’nin şöyle rivayet ettiğini yazmaktadır:

1- Sahih-i Müslim, c. 1, s. 490.

2- Sahih-i Müslim, c. 1, s. 492.

3- Sahih-i Buharî, c. 1, s. 140.

“Ömer b. Abdülaziz ile öğle namazını eda ettikten sonra, Enes b. Malik’e uğradık. Enes b. Malik namaz kılıyordu. Ona ne namazı kıldığını sorduk. O, ikindi namazını kıldığını ve Hz. Peygamber’in (s.a.a) zamanında böyle namaz kıldıklarını, yani öğlen ile ikindi namazlarını cem ettikleri cevabını verdi.”⁽¹⁾

❖ 46 ❖

Şia fıkhnın kaynaklarının neler olduğunu biliyor musunuz?

Şia gerçek manada Allah-u Teâlâ’nın kitabına ve Hz. Peygamber’in (s.a.a) sünnetine uygun amel edebilmesi için, şer’i ahâkamı dört esas kaynaktan elde etmektedir ki; onların birincisi Allah-u Teâlâ’nın kitabı “Kur’an-ı Kerim”; ikincisi Hz. Peygamber’in (s.a.a) “sünnet”i; üçüncüsü “icma” (icma: Hz. Peygamber’den (s.a.a) sonra, amelî bir meselenin şer’î hükmünü elde etmekle mükellef olan İslâm müctehidlerinin sözbirliği, fikir birliği ve uzlaşmasıdır); dördüncüsü ise, “akıl”dır. Buna göre Şia, Kuran-ı Kerim’i ve sünnet’i, şer’i ahkâmın en önemli ana kaynağı kabul etmektedir ki; bu ikisi üzerinde kısaca durmakta yarar bulunmaktadır:

Kur’an-ı Kerim: Şia fıkhnına mensub Şiûler, Kur’an-ı Kerim’i kendi fıkıhlarının ana kaynağı ve şer’i ahkâmı tanımanın temel ölçüsü kabul etmektedirler. Zira Şia fıkhnın önderleri semavî kitabı İslâm’ın şer’i ahkâmını elde etmede temel kaynak olduğunu tanıtmışlardır. Bu doğrultuda tüm görüşler Kur’an üzerinden tartılarak onun doğruluk derecesine bakılmalıdır. Kur’an’la mutabık olanlara uyulmalı, Kur’an’la mutabık ol-

1- Sahih-i Buharî, c. 1, s. 138.

mayanlar ise ayıklanmalıdır. Ehlibeyt İmamları'nın altıncısı İmam Cafer Sadık (a.s) bu hususta şöyle buyurmaktadır:

“Söylenen her söz (hüküm) Kur'an'la mutabık olmazsa dayanaksız ve asılsızdır.”

Yine İmam Cafer Sadık (a.s), Hz. Peygamber'den (s.a.a) naklederek şöyle buyurmaktadır:

“Ey insanlar! Benim adıma denilen her söz (hüküm) Allah-u Teâlâ'nın kitabıyla mutabık olursa, benden kabul ediniz, eğer mutabık olmazsa benden değildir.”

Bu iki hadisten de anlaşıldığı gibi, Müslümanların semavî kitabı Kur'an, şer'i ahkâmı elde etmede, Şia önderleri tarafından en önemli kaynak kabul edilmektedir.

Sünnet: Hz. Peygamber'in (s.a.a) teyidleri, sözleri ve uygulamalarıdır ki, (İslam'ın) Şia fıkhnın şer'i ahkâmını elde etmede ikinci kaynak olarak kabul edilmektedir. Şia, Hz. Peygamber'in (s.a.a) rahmet kokan sünnetlerini Ehlibeyt İmamları'ndan (a.s) -ki direk olarak kaleme almış ve söyleyerek nakletmişlerdir- kabul etmektedir. Elbette Hz. Peygamber'den (s.a.a) diğer güvenilir kaynaklardan nakledilen sünnetler de kabul edilmektedir. İmam Cafer Sadık (a.s) buyuruyor ki:

“Her vakit size bir söz (hüküm) söylediklerinde, Allah-u Teâlâ'nın kitabıyla ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) sünnetiyle mutabık olursa onu kabul ediniz; yok eğer mutabık olmazsa o söz söyleyene aittir.”

Aynı şekilde İmam Muhammed Bâkır (a.s): *“Gerçek fakih, dünyaya malından sakınan; geleceğe (ahirete) müştak olan ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) sünnetlerine uyan kimsedir.”* buyurmaktadır.” Hatta Şia'nın önderleri biraz daha ileri giderek, Hz. Peygam-

ber'in (s.a.a) sünnetine muhalefet etmeyi küfrün kaynağı olarak kabul etmektedirler. Öyleki, İmam Cafer Sadık (a.s), *"Her kim Allah-u Teâlâ'nın kitabına ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) sünnetine muhalefet ederse, o kâfirdir."* buyurmaktadır. Bu açık ifadeden de anlaşıldığı gibi, Şia fıkhı Allah-u Teâlâ'nın kitabına ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) sünnetine diğerlerinden daha çok önem vermektedir.

❖ 47 ❖

Allah-u Teâlâ'nın insanları dört şekilde yarattığını biliyor musunuz?

1- Anne ve baba olmaksızın: Hz. Âdem (a.s) gibi.

2- Anne olmaksızın sadece (Hz. Adem'in bir uzvundan) erkekten: Hz. Havva (a.s) gibi.

Allah-u Teâlâ tarafından yeryüzünde yaratılan ilk kadın Hz. Havva'dır. Hz. Havva'nın yaratılışı ile ilgili Kur'an-ı Kerim'de, onun Hz. Âdem'den (a.s) veya Hz. Âdem (a.s) ile aynı maddeden yaratıldığına dair ayetler de vardır:

"Sizi bir tek nefisten yaratan ve gönlünün huzura kavuşacağı eşini de ondan var eden Allah'tır."⁽¹⁾

"Ey İnsanlar! Sizi tek nefisten yaratan, ondan eşini var eden ve her ikisinden pek çok erkek ve kadın türeten Rabbinize karşı gelmekten sakının."⁽²⁾

Bu ayetlere göre Hz. Havva, Hz. Âdem'den (a.s) sonra ve onunla aynı maddeden yaratılmıştır. Bazı âlimler *"...ve eşini*

1- A'raf, 189.

2- Nisa, 1.

de ondan var eden Allah'tır'' ayetine dayanarak, Hz. Havva'nın Hz. Âdem'den (a.s), Hz. Âdem'in (a.s) vücudunun bir uzvundan yaratıldığı yorumunu yapmış ve bunu destekleyen bazı hadisleri öne sürmüşlerdir.

3- Baba olmaksızın sadece anneden: Hz. İsa (a.s) gibi.

4- Bir anne ve bir babadan: Sen, ben ve diğer insanlar gibi.

Hz. Âdem'in (a.s) oğullarına ne vasiyet ettiğini biliyor musunuz?

Hz. Âdem (a.s) oğlu Hz. Şid Peygamber'e (a.s) beş vasiyette bulundu ve kendisinden sonra da onları kendi evlatlarına vasiyet etmesini istedi.

1- Ey oğul! Dünyaya mutmain olmayın; zira ben dünyaya güvendim ve Allah-u Teâlâ güvenimi beğenmeyip beni cennetten dışarı çıkardı.

2- Ey oğul! Kadınların isteğine uymayın; zira ben kadının isteğine uyarak hurma ağacından yedim ve pişman oldum.

3- Ey oğul! Herhangi bir işi yapmak istediğinizde, önce onun akibetini düşünün; zira eğer ben yaptığım işin akibetini düşünmüş olsaydım onca musibetlere düşmezdim.

4- Ey oğul! Herhangi bir işi kalbiniz beğenmiyorsa o işi yapmayınız; zira ben hurma ağacından yemek istediğimde kalbim titriyordu, ben ona itina etmedim ve yedikten sonra perişan oldum.

5- Ey oğul! İşlerinizde meşveret ediniz; zira eğer ben meleklerle meşveret etmiş olsaydım giriftar olmazdım.

Mukarreb meleklerin ne iş yaptıklarını biliyor musunuz?

Allah-u Teâlâ'nın dergâhında dört mukarreb meleğin makamı diğer meleklerle nazaran daha üstündür. Ve o meleklerin sırasıyla Hz. İsrail; Hz. Cebrail; Hz. Mikail ve Hz. Azrail oldukları açıklanmıştır.

H. İsrail (a.s): Hz. Âdem'e (a.s) secde eden ilk melektir ve Sur'un sahibidir. Sur ise güçlü sesi olan borazan gibidir. Sura üflendiğinde tüm ölümlerin ruhları canlanacak ve yeniden hayat bulacaklardır. Hz. İsrail'e (a.s) ölümlerin münadisi de denilmektedir. Zira kıyamet günü Sura üflendiğinde ölümlere, çağrılmaktasınız, kalkın ve Allah-u Teâlâ'nın çağrısına yanıt verin, denilecektir.

H. Cebrail (a.s): Peygamberlerin habibi emin bir melektir. Zira Allah-u Teâlâ peygamberlerine ulaştırması için vahyini ona verirdi. Peygamberlerin düşmanlarından uzak duran Hz. Cebrail'e (a.s) "Ruhu'l-Kudüs" de denilmektedir. Onun kokusunun yayıldığı her yer hayat bulur ve onun yeri ise "Sidretü'l-Münteha"dır.

H. Mikail (a.s): Allah-u Teâlâ'nın rahmetini bölen, paylaştırandır. Zira Allah-u Teâlâ mahlûkatına bağışta bulunacağı rızkı onun vasıtasıyla taksim etmektedir.

H. Azrail (a.s): Allah-u Teâlâ'nın yüce emrine itaat eden vefalı bir melektir. İnsanların canlarını alan Hz. Azrail'e (a.s) "Melekü'l-Mevt" (Ölüm Meleği) de denilmektedir ki; vazifesini ifa etmek için gittiği her yerden ruh almadan geri dönmediği bilinmektedir.

Neden bu tarzda abdest alındığını ve müeyyen vakitlerde namaz kılındığını biliyor musunuz?

Allame Meclisi, İmam Hasan'ın (a.s) şöyle buyurduğunu nakletmektedir:

Bir gün bir grup Yahudi Hz. Peygamber'in (s.a.a) huzuruna vararak şöyle arz ettiler: "Niçin senin ümmetine bu şekilde abdest almak ve beş muayyen vakitte namaz kılmak farz kılındı?" Hz. Peygamber (s.a.a) cevabında şöyle buyurdular:

"Hz. Âdem (a.s) kendisine yasaklanan ağacın meyvesinden yiyince, cennet elbisesi üzerinden çıkarıldı ve bedeni üryan olarak ortada kaldı. Bu nedenle çok ağlıyordu. Cebrail, ona nazil olarak şöyle dedi: Ey Âdem! Elini uzatıp yasaklanan ağacın meyvesinden kopardığın için, ellerini dirseklerle birlikte yıka. Söz dinlemeyip uygun olmayan bir iş yaptığın için, elini başına çekerek meshet. Ağaca doğru ayakla rınla yürüdüğün için ise, elini ayaklarının üzerine çek ve bu şekilde abdest al ki, temizlenmiş olursun. Böylece Âdemoğullarının abdest alma düsturu belirlenmiş oldu."

"Muayyen vakitlerde namaz kılmaya gelince; Hz. Âdem (a.s) yasaklanan ağacın meyvesinden ikindi vakti yediği için Allah-u Teâlâ Âdemoğullarına dört rekâtlık ikindi namazını kıyamete kadar farz kıldı. Üç rekâtlık akşam, dört rekâtlık yatsı, iki rekâtlık sabah ve dört rekâtlık öğlen namazları ise Allah-u Teâlâ'ya şükür etmek kastıyla yine kıyamete kadar farz kılındı."

Cehennem tabutunun nerede ve kimlerin içerisinde olduğunu biliyor musunuz?

İmam Musa Kâzım (a.s) şöyle buyuruyor:

“Cehennemde bir vadi vardır ki ona “Sager” vadisi denilmektedir.

“Onu ben, Sager’e (cehenneme) sürükleyip atacağım. Sager nedir, sen bilir misin? Ne bırakır ve ne de terk eder. İnsanın derisini kavurup karartır. Onun üzerinde ondokuz (melek) vardır.”⁽¹⁾

“Allah-u Teâlâ’nın onu yarattığı günden beri, henüz nefes almamıştır. Eğer ondan dünyaya açılan küçük bir deliği bulunmuş olsaydı, hararetinden tüm dünya yanar, kül olurdu. Öyle ki, cehennem ehli olanlar onun kavurucu hararetinden Allah-u Teâlâ’ya sığınacaklardır. Sager vadi-sinin ortasında bir tepe vardır ki, o tepenin ehli, azabın şiddetinden Allah-u Teâlâ’ya sığınacaklardır; tepenin orta yerinde bir dere vardır ki, o derenin ehli azabın hararetinden Allah-u Teâlâ’ya sığınacaklardır; derenin orta yerinde bir kuyu vardır ki, o kuyunun ehli, azabın hararetinden Allah-u Teâlâ’ya sığınacaklardır; kuyunun orta yerinde ateşten bir tabut vardır ki, onun ehli, azabın hararetinden Allah-u Teâlâ’ya sığınacaklardır; ateşten tabutun içerisinde hâlihazırda yedi kişi şiddetli azap görmektedir. Onların şu melunlar olduğu rivayet edilmektedir: Hz. Âdem’in (a.s) oğlu Kabil’dir ki, kardeşi Hz. Habil’i (a.s) öldürmüş ve ateşe tapanlardan olmuştu; Nemrud’dur ki, Hz. İbrahim’in (a.s) getirdiği Hanif dine karşı gelerek onunla savaş yapmıştı; Firavun’dur ki, ilahlık iddiasında

1- Müddessir, 27,31.

bulunarak Hz. Musa (a.s) ile savaş yapmıştı; Yahuda'dır ki, halkın Hz. İsa'nın (a.s) dinine geçmesine mani olmuş ve onları Yahudilik dininde kalmaya zorlamıştır; Pulis'dir ki, halkı aldatarak yoldan çıkarıp Hıristiyanlıktan İslam dinine geçmelerine mani olmuştur ve diğer iki kişi de Hz. Peygamber'in (s.a.a) ümmetindendir ki, onun vefatından sonra ümmetin gerçek halifeye (Hz. Ali'ye) biat etmelerine mani olarak İslam ümmetinin bölünmesine ve hakkaniyetten ayrılmasına neden olmuşlardır."

❖ 52 ❖

Şiî kişide bulunması gereken sıfatların neler olduğunu biliyor musunuz?

- 1- Şiî, uyanık, akıllı ve kalbi mahzun olsa bile simasında hoşnutluğun eseri görülen biri olmalıdır.
- 2- Şia, kendisinde kin ve haset bulundurmayan, başkalarına küfür etmeyen ve başkalarının gıybetini de yapmayan biri olmalıdır.
- 3- Şia, makamperest olmayan, yol yürürken vakarlı ve Allah-u Teâlâ'yı zikreden biri olmalıdır.
- 4- Şia, musibetlere karşı sabırlı ve Allah-u Teâlâ'nın nimetlerine karşı da şükreden biri olmalıdır.
- 5- Şia, Allah-u Teâlâ kendisine fakirliği takdir buyurursa, ona razı ve hoşnut olan biri olmalıdır.
- 6- Şia, muaşeret ahlakı güzel olan, başkaları ondan eziyet görmeyen ve başkalarının hürmetini de gözetken biri olmalıdır.
- 7- Şia, gülünce tebessüm eden ve kahrkahadan sakınan biri olmalıdır.

8- Şia, başkasından birşey sorduğunda kastı, onu imtihan veya mahcup etmek olmayan ve kastı sadece öğrenmek olan biri olmalıdır.

9- Şia, başkalarına karşı kalbi mihriban ve sözleri ise şirin olan biri olmalıdır.

10- Şia, başkalarına zahmet vermeyen ve gazaplandığında ise adaletten ayrılmayan biri olmalıdır.

11- Şia, fuzuli sözlerden sakınan ve ahdine vefalı olan biri olmalıdır.

12- Şia Allah-u Teâlâ'dan kendisine verilenlere razı olan, kendi nefesine muhalefet eden ve elinin altındakilere zulmetmeyen biri olmalıdır.

13- Şia, her daim dinine yardım eden, Müslümanlara akıl veren ve müminlere korunak olan biri olmalıdır.

14- Şia, kendisini herkesten küçük gören ve herkese fayda verecek ileri görüşlü biri olmalıdır.

15- Şia, israf etmeyen cömert, başkalarının hakkını zayi etmeyen insaflı ve başkalarını aldatmayan sadık biri olmalıdır.

16- Şia, çaresizlerin derdine derman, mazlumlara yaren ve dostlarının sırrını açmayan biri olmalıdır.

17- Şia, başkalarından kötülük gördüğünde onu örten ve iyilik gördüğünde ise aşikâr eden biri olmalıdır.

18- Şia, halkın kötülüklerini görmezden gelen, halkın özürlerini kabul eden ve halk için iyi şeyler düşünen biri olmalıdır.

19- Şia, âlimleri gördüğünde onların ilimlerinden istifade eden ve cahilleri gördüğünde ise onlara ilim öğreten biri olmalıdır.

20- Şia, başkalarının kusurlarının peşinden gitmeyen ve kendi kusurlarından dolayı kendisini kınayan biri olmalıdır.

21- Şia, başkalarının kusurlarıyla uğraşmak yerine kendi kusurlarını ıslah etmek için çaba gösteren biri olmalıdır.

22- Şia, kibirlenmeden yoksullarla oturup duran, hayır işlerde halka yardım eden ve dilsiz bir baba gibi yetimlere mihriban olan biri olmalıdır.

23- Şia, kanaatkâr ve kendi haysiyetini koruyan biri olmalıdır.

24- Şia, şehvet isteğini kendi avucu içinde hapseden biri olmalıdır.

25- Şia, uzun arzulardan uzak ve ölümü kendisine yakın gören biri olmalıdır.

26- Şia, kazara yapmış olduğu günahlarından çabucak pişman ve mahzun olan biri olmalıdır.

27- Şia, komşularıyla iyi geçinen, insanlarla dostane ilişkileri olan ve ilmiyle insanları faydalandıran biri olmalıdır.

28- Şia, ağırbaşlı ve halkın rahatlığını kendi rahatlığına tercih eden biri olmalıdır.

29- Şia, kendisine yapılan zulüm karşısında sabırlı ve mukavemet gösteren biri olmalıdır.

Bu sıfatlara sahip olanlar ancak bizim Şiamız olabilirler; onlar yeryüzünde aydınlık چراغ gibidirler; onlar bizden sayılırlar ve biz de onlarla olacağız.⁽¹⁾

1- Hz. Ali (a.s).

Selamın sırlarını biliyor musunuz?

“Selam” kelimesi lügatte, emniyet, huzur, selamet, sağlık, barış, rahatlık ve kurtuluş gibi manalara gelmektedir. Kur’an-ı Kerim’de de, selam kelimesi dua makamı sayılmış ve çok daha geniş anlamlarda kullanılmıştır. Müslüman camia içerisinde ise, Müslümanların birbirleriyle karşılaştıkları zaman, selam ile karşılıklı olarak birbirlerine sağlık, esenlik ve mutluluk dileklerini sunmaları ve dua etmeleri anlamına gelmektedir. Yani biri diğere: “Selamun aleykum!” (Allah’ın selâmı sizin üzerinize olsun, Allah sizi her türlü kazadan ve beladan korusun!) demesi; diğerin ise: “Aleykumu’s-selam ve rahmetullahi ve berekatuh!” (Allah’ın selamı, rahmeti ve bereketi sizin de üzerinize olsun!) şeklinde cevap vermesi anlamına gelen içtimaî ve İslamî bir normdur. Böylece Müslüman olan birine selam vermek ona yapılacak en hayırlı, en güzel iyiliktir ve yine en güzel duadır. Selam, ben Müslümanım, benden sana zarar gelmez ve selamet üzere ol, manalarına da gelmektedir.

Selam kelimesi Kur’an-ı Kerim’de 36 ayette geçmektedir ki; Allah-u Teâlâ, kimi ayette selam kelimesi ile tövbe eden günahkâr kulları kendi rahmetine katacağını;⁽¹⁾ kimi ayette peygamberlerin hak yolunu takip eden ümmetleri kendi nimetlerinden faydalandıracağını;⁽²⁾ kimi ayette iman edenlerin, içinde sürekli kalacakları ve altından ırmaklar akan cennetlere konulacaklarını;⁽³⁾ kimi ayette doğru yolda giden kulları asla

1- En’am, 54.

2- Hud, 48.

3- İbrahim, 23.

azap etmeyeceğini;⁽¹⁾ kimi ayette kullara vaat edilen mübarek ve güzel bir yaşam sunulacağını;⁽²⁾ kimi ayette müminlerin cennetin en yüksek makamlarıyla mükâfatlandırılacaklarını ve en güzel bir şekilde hürmetle karşılanacaklarını;⁽³⁾ kimi ayette cömertçe kullarını çeşitli nimetlerle mükâfatlandıracağını;⁽⁴⁾ kimi ayette içinde ebedi kalınacak cennete girileceğini;⁽⁵⁾ kimi ayette takva sahibi olanların canlarının hoş ve kolay alınacağını müjdelemektedir.

“Takva sahipleri (müminler) o kimselerdir ki, melekler, canlarını hoş ve rahat hâlde alırlar. Selam size (müminlere), yapmış olduğunuz güzel işlerin mükâfatı olarak girin cennete...”⁽⁶⁾

Allah-u Teâlâ kimi ayetlerde ise **“Bütün âlemler içinde Nuh’a selam olsun!”**;⁽⁷⁾ **“Selam olsun İbrahim’e...”**;⁽⁸⁾ **“Selam olsun, Musa ile Harun’a!”**;⁽⁹⁾ **“Selam olsun İlyasîn’e!”**⁽¹⁰⁾ ve **“Gönderilen tüm peygamberlere selam olsun!”**⁽¹¹⁾ şeklinde hitap buyurarak, peygamberlerini kutsadığını beyan etmektedir. Ayrıca Allah-u Teâlâ ile birlikte meleklerin de şanı yüce peygamberlere selam gönderdikleri⁽¹²⁾ mezkûr ayetler arasında görülmektedir.

1- Taha, 47.

2- Nur, 61.

3- Furkan, 75.

4- Ahzab, 44.

5- Zümer, 73.

6- Nahl, 32.

7- Saffat, 79.

8- Saffat, 109.

9- Saffat, 120.

10- Saffat, 130.

11- Saffat, 181.

12- Ahzab, 56.

Böylece Allah-u Teâlâ'nın selam ile tüm mümin kulları ve özellikle peygamberlerini kutsadığı anlaşılmaktadır. Kısaca selam, Allah-u Teâlâ'nın rahmetine vuslat rumuzu ve Müslümanlar için ise kutlu bir duadır. Böylesine yüce anlama sahip olan selamın gizemli mucizelerini öğrenmenin elzem olduğuna inanarak, Kur'an-ı Kerim'in ayetlerinden, Hz. Peygamber'in (s.a.a) ve Ehlibeyt'inin (hepsine selam olsun) beyanlarından daha geniş manada tanıma imkânı sağlamaktayız.

a) Kur'an Ayetlerinde Selamın Önemi:

1- Selamın cevabı farzdır: Selamı vermek müstehap, cevabını iade etmek ise farzdır:

“Size selâm verildiği vakit selâmı daha güzel bir sözle yahut aynı sözle alın ve Allah-u Teâlâ, şüphe yok ki her şeyi hakkıyla hesaplar.”⁽¹⁾

2- Selam cennetin rumuzudur:

“İkisi (cennet ve cehennem) arasında bir sur, A'râf üzerinde de birtakım adamlar vardır. cennet ve cehennemliklerin hepsini simalarından tanımaktadırlar. Cennetliklere: ‘Selâm olsun size!’ diye seslenirler. Onlar henüz cennete girmemişlerdir; ama bunu ummaktadırlar.”⁽²⁾

3- Selam, cahillerin kötülüklerini uzaklaştırma vesilesidir:

“Rahman'ın kulları, yeryüzünde vakar ve tevazu ile yürüyen kimselerdir. Cahiller onlara laf attıkları zaman, (onların sözlerine itina etmeden) ‘Selâm!’ der (geçer)ler.”⁽³⁾

4- Selam, İslam'ın içtimaî adabındandır:

1- Nisa, 86.

2- A'raf, 46.

3- Furkan, 63.

“Ayetlerimize inananlar sana gelince: ‘Size selam olsun!’ de. Rabbiniz, sizden kim bilmeyerek fenalık işlerde arkasından tövbe eder ve nefsini düzeltirse, ona rahmet etmeyi kendi üzerine almıştır. O, bağışlar ve merhamet eder.”⁽¹⁾

5- Selam, ümmetlere Rabbin esenliğidir:

“Ey Nuh! Sana ve seninle beraber bulunanlardan türeyecek ümmetlere bizden gönderilen esenlikler ve bereketlerle in gemiden. Onlardan türeyecek ümmetler içinde öyleleri de var ki onları da bir müddet faydalandıracak, geçindireceğiz...”⁽²⁾

6- Selam, Müslüman ailenin muhabbet şiarıdır:

“Köre güçlük yoktur, topala güçlük yoktur, hastaya da güçlük yoktur. Kendi evlerinizde veya babalarınızın evlerinde veya annelerinizin evlerinde veya erkek kardeşlerinizin evlerinde veya kız kardeşlerinizin evlerinde veya amcalarınızın evlerinde veya halalarınızın evlerinde veya dayılarınızın evlerinde veya teyzelerinizin evlerinde veya anahtarlarına sahip olduğunuz evlerde ya da dostlarınızın evlerinde yemek yemenizde de bir sakınca yoktur. Bir arada veya ayrı ayrı olarak yemek yemenizde de bir sakınca yoktur. Evlere girdiğiniz zaman birbirinize, Allah katından mübarek ve hoş bir esenlik dileği olarak, selam verin. İşte Allah, düşünesiniz diye ayetleri size böyle açıklar.”⁽³⁾

b) Hadislerde Selamın Önemi:

1- Selam, müstehap ve farz olmak üzere iki kısımdır. Zira

1- En’am, 54.

2- Hud, 48.

3- Nur, 61.

İmam Cafer Sadık (a.s), Allah Resulü'nden (s.a.a) naklen şöyle buyurmaktadır:

“Selam vermek müstehap ve (işiten kişi tarafından) cevabını iade etmek ise farzdır.”⁽¹⁾

2- Her sözün başlangıcı selam olmalıdır. Zira Allah Resulü (s.a.a) buyuruyor ki:

“Her kim selam vermeden konuşmaya başlarsa cevabını vermeyiniz. Konuşmaya selamla başlayınız.”⁽²⁾

3- Selam insanları Allah’a ve Resulü’ne (s.a.a) yaklaştırmaktadır: Zira Allah Resulü (s.a.a) buyuruyor ki:

“İnsanların Allah-u Teâlâ’ya ve Resulü’ne en yakın olanı, söze selam ile başlayanıdır.”⁽³⁾

4- Selam vermemek hasut kişilerin işidir. Zira İmam Cafer Sadık (a.s) buyuruyor ki:

“İnsanların en hesudu (kıskanç olanı) selam vermekten sakınan kimselerdir.”⁽⁴⁾

5- Selam, yüksek sesle verilmeli ve yüksek sesle de iade edilmelidir. Zira İbn Gedah, İmam Cafer Sadık’ın (a.s) şöyle buyurduğunu nakletmektedir:

“Sizden biriniz ne zaman selam verecek olursa, yüksek sesle vermelidir ki; sonradan, ben selam verdim kimse benim selamıma cevap vermedi, dememelidir. Zira belki verdiği selam duyulmamış olabilir. Ve yine sizden biriniz

1- Usul-u Kafi, c. 2, s. 644.

2- Usul-u Kafi, c. 2, s. 644.

3- Usul-u Kafi, c. 2, s. 644.

4- Usul-u Kafi, c. 2, s. 645.

ne zaman selamın cevabını verecek olursa, yüksek sesle vermelidir ki; bir Müslüman, ben selam verdim ve kimse benim selamıma cevap vermedi, demememelidir.

Sonra şöyle buyurdu:

“Hz. Ali (a.s) daima şöyle buyururdu: ‘Kızmayınız ve kimseyi de kızdırmayınız; selam verirken yüksek sesle vererek aşikâr ediniz ve hoş üsluplu olunuz; selamette cennete girebilmeniz için, gece insanlar uykudayken (gece namazı) namaz kılınız.’ ve daha sonra ise şu ayeti okudu:”⁽¹⁾

“O, kendisinden başka hiçbir ilâh bulunmayan Allah’tır. O, mülkün gerçek sahibi, kutsal (her türlü eksiklikten uzak), esenliğin kaynağı, güvenlik veren, gözetip koruyan, mutlak güç sahibi, düzeltip ıslah eden ve dilediğini yaptırان ve büyüklükte eşsiz olan Allah’tır...”⁽²⁾

6- Selam vermek alçakgönüllülüktür. Zira İmam Cafer Sadık (a.s) buyuruyor ki:

“Her kime rastlandığında selam vermek alçakgönüllülüktendir.”⁽³⁾

7- Selam verirken adil davranılmalıdır. Zira İmam Rıza (a.s) buyuruyor ki:

“Her kim fakir bir Müslümanla görüştüğünde ona verdiği selam ile zengin birine verdiği selam arasında fark olursa kıyamet günü Allah-u Teâlâ’yı kendisinden gazaplandırmış hâlde mülakat edecektir.”⁽⁴⁾

1- Usul-u Kafi, c. 2, s. 645.

2- Haşr, 23.

3- Usul-u Kafi, c. 2, s. 645.

4- Uyunu Ahbari’r-Rıza, s. 215.

8- Selam Hz. Peygamber'in (s.a.a) tavsiyesidir. Zira İmam Cafer Sadık (a.s) Hz. Peygamber'in (s.a.a) şöyle buyurduğunu nakletmektedir:

“Allah Resulü (s.a.a) altı şeyi yapmaya emir buyurmuştur: Hastaları ziyaret etmeyi; ölen Müslümanın cenazesine katılmayı; mazlumlara yardım etmeyi; hayır ve helal olan daveti kabul etmeyi; edilen yemine sadık kalmayı ve selamı yüksek sesle aleni söylemeyi.”⁽¹⁾

9- Selam, Allah'ın lutfuna mazhar olmaktır. Zira İmam Muhammed Bâkır (a.s) buyuruyor ki:

“Bir gün meleklerden biri bir kapının önünden geçiyordu, kapının önünde bir adamın durduğunu gördü ve ona niçin burada durduğunu sordu. ‘Akrabalarından mıdır, yoksa senden bir isteği mi vardı ki, isteğini yerine getirdin?’ Adam: ‘Hayır, aramızda İslam kardeşliği vardır. Aramızda bulunan hürmet ve ahdi tazelemek, Allah-u Teâlâ'nın rızası için İslam kardeşime selam verip hâlini sormak için burada bulunmaktayım.’ cevabını verdi. Melek: ‘Ben Allah-u Teâlâ'nın gönderdiği elçiyim. Allah-u Teâlâ sana selam gönderdi ve şöyle buyurdu: ‘Ey benim kulum! Seni bana mulakata gelmiş kabul ediyorum; İslam kardeşinin haklarını koruduğun ve mülakatına geldiğin için sana cenneti farz kıldım. Seni gazabımdan ve cehennem ateşinden uzaklaştırdım.’ buyurdu.”⁽²⁾

Selamı Hak Etmeyen Kimseler:

Yukarıdaki mezkûr ayetler ve hadislerden anlaşıldığı üzere selam, karşı tarafa esenlikte bulunmak, af ve mağfiret dilemek, Allah-u Teâlâ'nın rızasını talep etmek, kalbini ferah

1- Kurbu'l-Esnad, s. 48.

2 C-amîu'l-Ahbar, s. 118.

latmak, bütün hayır kapıların yüzüne açılmasına duada bud lunmak, alçakgönüllülüğü ifade etmek, kötülükten mahfuz kılınmasını istemek, Hz. Muhammed'in (s.a.a) sünnetini hatırlatmak ve daha da önemlisi Allah-u Teâlâ'nın selamını arz etmektir. Böylesine rahmet ve nimet yüklü anlam içeren selamı hak etmeyen bazı zümreler de bulunmaktadır ki, onları kısaca zikredeceğiz:

a) Kâfirler: Hakkı ve hakikati örten, nimeti inkâr eden manasına gelen kâfir, iman edilmesi gereken İlahî esaslardan birisini veya hepsini dilde ve kalpte inkâr eden veya kalben inkâr edip dil ile söyleyen kimselere denilmektedir.

“De ki: Ey kâfirler, ben sizin tapmakta olduğunuz putlara tapmam. Siz de benim mabuduma tapanlardan değilsiniz. Ve ben sizin taptıklarınıza asla tapıcı olmadım. Siz de benim mabuduma tapıcılardan değilsiniz.”⁽¹⁾

Haklarında Hz. Peygamber'in (s.a.a), sizler iman etmedikçe cennete giremezsiniz, buyurduğu kâfirler, İslam ve imandan mahrum bir şekilde kalplerindeki Allah-u Teâlâ sevgisini köreltmüş, bütün vicdanî mekanizması nefsinin eline geçmiş ve hidayet nuru sönmüş olan kişilere denilmektedir ki; onlara selam verilmemelidir.

“Allah katında canlıların en kötülerini kâfirlerdir. Onlar artık inanmazlar. Onlar kendileri ile antlaşma yaptığın her defasında hiç çekinmeden antlaşmalarını bozan kimselerdir.”⁽²⁾

b) Yahudiler: Yahudiler her asırda yeryüzünde bozgunculuk yaptıkları⁽³⁾ ve hakka iman etmediklerinden dolayı, Hz.

1- Kâfirun Suresi.

2- Enfal, 55, 56.

3- İsra, 4.

Davud'un (a.s) ve Hz. İsa'nın (a.s) diliyle lanetlendikleri;⁽¹⁾ yaptıkları antlaşmaları bozup ahde vefasızlık gösterdikleri;⁽²⁾ yaptıkları zulümle birçok kimseyi Allah yolundan alıkoydukları;⁽³⁾ biz Allah'ın oğulları ve sevgilileriyiz, diyerek Allah-u Teâlâ'ya şirk koştukları;⁽⁴⁾ az bir kısmı hariç olmak üzere Allah-u Teâlâ'ya verdikleri sözden dönerek, Allah-u Teâlâ'dan yüz çevirdikleri⁽⁵⁾ ve Allah-u Teâlâ'yı çirkin sıfatlarla tavsif etmeleri sebebiyle lanetlenen bir kavim oldukları için onlara selam verilmemelidir.

“Yahudiler, Allah'ın eli sıkıdır, dediler; dediklerinden ötürü elleri bağlandı, lanetlendiler. Hayır, O'nun iki eli de açıktır, nasıl dilerse sarfeder.”⁽⁶⁾

c) Hristiyanlar: Hz. İsa'nın (a.s) getirdiği, fakat tahrif edilmiş seriata inanan, öğretilerini izleyen kişilere Hristiyan denilmektedir. Hristiyanlar, biz Allah-u Teâlâ'nın oğullarıyız ve sevgilileriyiz diyerek şirke düşenlerden⁽⁷⁾ ve Hz. İsa'dan (a.s) sonra Yahudiler gibi hak yoldan uzaklaşarak sapkınlığa düşen kavimlerden, daha da önemlisi Hz. Muhammed'in (s.a.a) getirdiği (Allah katında sonsuza kadar geçerli olacak hak dine *“Allah-u Teâlâ katında din, ancak İslâm dinidir.”⁽⁸⁾*) yani İslam'a iman etmeyenlerden oldukları için (*“Kim, İslâm'dan başka bir din ararsa, bilsin ki kendisinden (böyle bir din) asla kabul edilmeyecek ve o, ahirette ziyan edenlerden olacaktır.”⁽⁹⁾*) onlara selam verilmemelidir.

1- Maide, 78.

2- Bakara, 100.

3- Nisa, 160.

4- Maide, 18.

5- Bakara, 83.

6- Maide, 64.

7- Maide, 18.

8- Al-i İmran, 19.

9- Al-i İmran, 85.

d) Müslümanlardan bozgunculuk yapanlar: Şarap (uyuşturucu ve alkol) içen kimselere;⁽¹⁾ müminleri hakir görerek maskara eden ve aşağılayan kimselere;⁽²⁾ faiz yiyen ve tefecilik yapan kimselere;⁽³⁾ ahlak ve hayâ ilkelerini göz ardı edip açıkça günah işleyen kimselere;⁽⁴⁾ namert olan, insanlara kalışlık yapan ve dostunu arkadan vuran kimselere de selam verilmemelidir.

“Böbürlenme, Allah şüphesiz ki böbürleneni sevmez. Allah’ın sana verdiği şeylerde, ahiret yurdunu gözet, dünyadaki payını da unutma; Allah’ın sana yaptığı iyilik gibi, sen de başkalarına iyilik yap; yeryüzünde bozgunculuk yapma; doğrusu Allah bozguncuları sevmez, demişlerdi.”⁽⁵⁾

Selam ile ilgili Kur’an-ı Kerim’de daha birçok ayet vardır.⁽⁶⁾

❖ 54 ❖

Akıl ve cehalet ordularının neler olduklarını biliyor musunuz?

Sahih ve muteber bir hadiste İbn Mehran diyor ki: “Bir gün İmam Cafer Sadık’ın (a.s) huzuruna vardım; hazretin bazı dostları da huzurunda bulunuyordu. Akıl ve cehaletten konu açılınca hazret şöyle buyurdu:

1- Maide, 91.

2- Enbiya, 41.

3- Bakara, 278.

4- Bakara, 81.

5- Kasas, 76, 77.

6- Diğer ayetler ise şunlardır: Nisa, 84; Yunus, 10; Hud, 69; Ra’d, 24; Hicr, 52; Meryem, 15, 33, 47, 62; Nur, 27; Neml, 59; Kasas, 55; Yasin, 58; Zuhruf, 89; Zariyat, 25; Vakia, 26, 91; Mücadele, 8.

“Akıl ile ordularını ve cehalet ile ordularını tanıyınız ki hıdayete erebilesiniz. Elbette aklın ordularından maksadın, aklın getirileri, aklın yaptıkları ve cehaletin ordularından maksat ise, cehaletin getirileri, cehaletin yaptırdıklarıdır. Allah-u Teâlâ akli kendi nurundan arşın sağ tarafında, cehaleti ise karanlık ve acı bir denizden yarattı.”

Hazret, sözlerinin devamında şöyle buyurdu:

Aklın orduları, insandan hayır işler yapmayı, iman sahibi, kanaatkâr ve yakîn ehlinden olmayı, geleceğe ümitle bakmayı, her konuda adaletli davranmayı, Allah’ın mukadderatına rıza göstermeyi, İlahî nimetler için şükürde bulunmayı, Allah-u Teâlâ’nın şefkatine sığınmayı, mahlûklara karşı mihriban, merhametli, anlayışlı, alçakgönüllü, yumuşak huylu, affedici, vefalı, insafı, hoş kelamlı, hayâlî, zararsız, vakarlı, cömert, şen ve canayakın olmayı; hilelere karşı cesaretli, gözüaçık ve bilgili olmayı, Allah-u Teâlâ’nın muhabbetinden ayrı kalmaktan korkmayı, itaatkâr, doğru, dürüst ve ihlaslı olmayı, sabırlı, emaneti koruyan, kusur gizleyen, sır saklayan, marifetli, idare eden, namaz kılan, oruç tutan, cihad eden, haccı yapan, ana-babaya iyilik eden, haktan ayrılmayan ve iyiliğe davet eden salih kullardan olmayı istemekte ve o istikamete yönlendirmektedir.

Cehaletin orduları, ise insandan kötü işler, zorbalık, riya, dedikodu, tembellik, zulüm, haset, ihanet ve itaatsizlik yapmayı; gazapnâk, bilgisiz, ümitsiz, aldatıcı, ahdi bozan, sinirli ve heva perest olmayı, inkâr etmeyi ve küfre düşmeyi, katı kalpli, yalancı, kibirli, sorumsuz, kırılğan, karamsar ve günahlarda ısrarcı olmayı, hayâsızlık yapmayı, şeytana yardımcı olmayı istemekte ve o istikamete yönlendirmektedir.”

Kimlerin hesap görmeden cennete gireceklerini biliyor musunuz?

Hz. Peygamber (s.a.a) buyuruyor ki:

“Kıyamet günü vuku bulacağı zaman, Allah-u Teâlâ benim ümmetimden bir grubuna kanat verecek, onlar mezarlarından uçarak cennete dâhil olacaklardır ve onlara cennetin tüm nimetleri ikram edilecektir. Melekler onlardan sorarlar ki: ‘Acaba siz hesap gördünüz mü?’ Onlar: ‘Hayır, biz hesap görmedik.’ derler. Melekler: ‘Siz sırat köprüsünün zorluğunu gördünüz mü?’ Onlar: ‘Hayır, biz sırat köprüsü görmedik.’ derler. Melekler: ‘Siz cehennemi gördünüz mü?’ Onlar: ‘Hayır, biz cehennemi de görmedik.’ derler. Melekler: ‘Siz hangi peygamberin ümmetisiniz?’ Onlar: ‘Biz Allah’ın habibi Hz. Muhammed’in (s.a.a) ümmetiyiz.’ derler. Melekler: ‘Sizi bu yüce dereceye getiren ameliniz neydi?’ Onlar: ‘Biz kendimizde bulundurduğumuz iki hasletten dolayı, halvet yerlerde Allah-u Teâlâ’dan (bizim her hâlimize şahit olduğu için) hayâ edip günah işler yapmadık ve Allah-u Teâlâ’nın bize kısmet ettiklerine şükredip, farzları terk etmediğimiz için Rabbimiz burayı bize layık görmüş ve kendi fazlından bizi buraya sakın kılmıştır.’ derler.”

Şeytanın hilelerinin nasıl olduğunu biliyor musunuz?

Muaz b. Cebel, İbn Abbas’tan naklen şöyle rivayet etmektedir:

“Bir gün Hz. Resulullah (s.a.a) ile beraberdik. Ensardan birinin evinde toplanmıştık. Tam bir cemaat olmuştuk ve sohbet

dalmıştık. Bu arada, dışarıdan bir ses geldi: ‘Ey ev sahibi... Ey içeridekiler! Eve girmem için bana izin verir misiniz? Benim sizden bir dileğim ve size söyleyecek bir sözüm var.’ Bunun üzerine, herkes Hz. Resulullah’ın (s.a.a) yüzüne bakmaya başladı. Orada ve her zaman büyük oydu. İzin ondan çıkacaktı. Hz. Resulullah (s.a.a): ‘Bu seslenen kimdir, bilir misiniz?’ buyurdu. Biz hep birden şöyle dedik: ‘En iyi bilen Allah-u Teâlâ ve Resulüdür.’ Bunun üzerine Resulullah (s.a.a): ‘O, lâîn İblis’tir (Şeytandır)’ buyurdu ve sonra şöyle devam etti: ‘Ona kapıyı açın gelsin ve size anlatacaklarını iyi dinleyin.’

Kapıyı ona açtılar, içeri girdi. Hz. Resulullah (s.a.a) ona şöyle buyurdu:

— Ey lâîn! Bir iş için geldiğini duydum; nedir o iş?

Şeytan şöyle dedi:

— Benim buraya gelişim, kendi arzumla olmadı. İzzet sahibi Rabbin katından bana bir melek geldi. Ve dedi ki: ‘Allah sana emir veriyor, düşük ve zelil bir hâlde Hz. Muhammed’e (s.a.a) git ve Âdemoğullarını nasıl kandırdığını anlat. Sonra O; sana ne sorarsa doğrusunu söyle.’

Sonra, Hz. Resulullah (s.a.a) şöyle sordu:

— Mademki sözlerinde doğru olacaksın. Öyleyse bana anlat: Halk arasında en çok sevmediğin kimdir?

Şeytan şu cevabı verdi:

— Sensin, ya Muhammed... Allah-u Teâlâ’nın yarattıkları arasında senden daha çok sevmediğim kimse yoktur.

H. Resulullah (s.a.a):

— Benden sonra, en çok kimleri sevmezsin?

Şeytan:

— Varlığını Allah-u Teâlâ'nın yoluna vermiş olan muttaki bir genci.

H.z. Resulullah (s.a.a):

— Sonra kimi sevmezsin?

Şeytan:

— Kendisini sabırlı bildiğim, şüpheli işlerden sakınan âlimi.

H.z. Resulullah (s.a.a):

— Sonra kimi sevmezsin?

Şeytan:

— İhtiyacını hiç kimseye anlatmayan ve sabırlı olan fakiri.

H.z. Resulullah (s.a.a):

— Peki, bu fakirin sabırlı olduğunu nereden bilirsin?

Şeytan:

— Ya Muhammed! İhtiyacını kendi gibi birine açmaz. Her kim ihtiyacını kendi gibi birine üç gün üst üste anlatırsa, Allah-u Teâlâ onu sabredenlerden yazmaz. Sabırlı kimseleri hâlinden, tavrından ve şikâyet etmeyişiinden anlarım.

H.z. Resulullah (s.a.a):

— Sonra kimi sevmezsin?

Şeytan:

— Şükreden zengini.

H.z. Resulullah (s.a.a):

— Peki, ama o zenginin şükreden biri olduğunu nasıl anlarsın?

Şeytan:

— O kazancını helal yoldan kazanıyor ve yerinde (Allah'ın rızası yolunda) harcıyorsa bilirim ki, o şükreden bir zengindir.

Hiz. Resulullah (s.a.a) mevzuyu değıştirdi ve ona başka bir soru sordu:

— Ümmetim namaza kalkınca, senin hâlin nice olur?

Şeytan:

— Ya Muhammed! Beni bir sıtma tutar, titrerim.

Hiz. Resulullah (s.a.a):

— Neden böyle olursun, ey laîn?

Şeytan:

— Çünkü bir kul, Allah-u Teâlâ için secde edince bir derece yükselir.

Hiz. Resulullah (s.a.a):

— Peki, ya oruç tuttıkları zaman nasıl olursun?

Şeytan:

— O zaman da bağlanırım. Ta ki, onlar iftar edinceye kadar.

Hiz. Resulullah (s.a.a):

— Peki, ya hac yaptıkları zaman nasıl olursun?

Şeytan:

— O zaman da çıldırırım.

Hz. Resulullah (s.a.a):

— Peki, ya Kur'an okudukları zaman nasıl olursun?

Şeytan:

— O zaman da eririm. Tıpkı ateşte eriyen bir kurşun gibi eririm.

Hz. Resulullah (s.a.a):

— Peki, ya sadaka verdikleri zaman hâlin nasıldır?

Şeytan:

—İşte, o zaman hâlim çok fena olur. Sanki sadaka veren, eline bir testere alır ve beni ikiye böler.

Hz. Resulullah (s.a.a):

— Neden böyle testere ile ikiye biçilmiş gibi olursun?

Şeytan:

— Çünkü sadakada dört güzellik vardır:

1- Allah-u Teâlâ, sadaka verenin malına bereket ihsan eyler.

2- Allah-u Teâlâ, sadaka veren kimseyi halk arasında sevdirebilir.

3- Allah-u Teâlâ, sadakayı veren kimseyle cehennem arasında bir perde yapar.

4- Allah-u Teâlâ, belayı, sıkıntı ve üzüntüleri ondan defeder.

Hz. Resulullah (s.a.a), yukarıdaki soruları sorduktan ve Şeytan'ın verdiği cevaplar da bittikten sonra, şöyle buyurdu:

— Ümmetime saadet ihsan eden; seni de ta belli vakte (kıyamete) kadar şaki kılan Allah-u Teâlâ'ya hamd olsun.

Hız. Resulullah'ın (s.a.a) sözünü duyan melun Şeytan şöyle dedi:

— Heyhat, ümmetin saadeti nerede? Ben, o belli vakte kadar diri kaldıkça, sen ümmetin için nasıl ferahlık duyarsın? Beni yaratan ve ahiret gününe kadar bana mühlet veren Allah-u Teâlâ'ya yemin ederim ki, ben, onların damarlarına girerim. Etlerine karışırım. Ama onlar, benim bu hâlimi göremez ve bilemezler ve onların tümünü azdırırım. Fakat Allah-u Teâlâ'nın muhlas (halis kıldığı) kullarını azdıramam.

Bunun üzerine Hız. Resulullah (s.a.a) şöyle sordu:

—Sana göre ihlâs sahibi kılın muhlas kullar kimlerdir?

Bu soruya Şeytan şu cevabı verdi:

— Ey Muhammed! Bilmez misin? Dirhemini ve dinarını seven bir kimse, Allah-u Teâlâ için bir ihlâsa sahip değildir. Bir kimseyi görürsem ki; dirhemini ve dinarını sevmez, övölmekten hoşlanmaz, bilirim ki o, ihlâs sahibidir ve hemen onu bırakır kaçırım. Bir kul, malı ve övölmeyi sevdiği süre, kalbi de dünya arzularına bağılı kaldığı müddetçe, o bana en çok itaat edendir. Bilmez misin ki mal sevgisi büyük günahlardandır.

Şeytan, anlatmaya devam etti:

— Ey Muhammed! Bilmez misin? Benim yetmiş bin tane çocuğum var. Bunların her birini bir başka yere tayin etmişimdir. Her çocuğumla birlikte yine yetmiş bin tane şeytan vardır. Onların bir kısmını ulemaya gönderdim. Bir kısmını gençlere yolladım. Bir kısmını da, ihtiyar kadınlara musallat ettim. Gençlere gelince; aramızda hiçbir anlaşmazlık yoktur. Onlarla gayet iyi geçiniriz. Çocuklara gelince onlarla da, bizimkiler istedikleri gibi birlikte oynarlar. Bizimkilerin bir kısmını abidlerin başına, bir kısmını ise zahidlerin başına dert

ettim. Böylece, onlardan ihlâsı alırım. Onlar, bu hâller ile yaptıkları ibadeti, ihlâssız yaparlar, ama bu hâllerinin farkında olamazlar.

Daha sonra Şeytan, bazı kötü huylar üzerinde durdu. Ve onların her birinden nasıl istifade ettiğini anlattı.

1- Yalan: Ey Muhammed! Bilmez misin, yalan bendendir ve ilk yalan söyleyen de benim. Her kim yalan söylerse, o benim dostumdur. Her kim yalan yere yemin ederse, o da benim sevgilimdir.

Bilmez misin ey Muhammed, ben Âdem'e ve Havva'ya yalan yere Allah-u Teâlâ adına yemin ettim.

“Beni azdırdığın için, andolsun ki, Senin doğru yolun üzerinde onlara karşı duracağım. Sonra önlerinden, artlarından, sağ ve sollarından onlara sokulacağım; çoğunu Sana şükreder bulamayacaksın.” dedi.”⁽¹⁾

Bunu yaparım; çünkü yalan yere yemin gönlümün eğlencesidir.

2- Gıybet: Ey Muhammed! Gıybete gelince, o da, benim meyvelerim ve şenliğimdir.

3- Namaz: Ey Muhammed! Namazı tehir eden kimseye gelince, o her ne zaman ki namaza kalkmak isterse onu tutarım ve ona vesvese veririm. Derim ki: “Henüz vakit var. Sen de meşgulsün. Hele şimdilik işine bak. Sonra kılarırsın.” Böylece o vaktinin dışında namazını kılar ve bu sebepten onun kıldığı namaz yüzüne atılır. (geri çevrilir.) Şayet o kimse, beni mağlup ederse, ona insan şeytanlarından birini yollarım. Böylece onu vaktinde namaz kılmaktan alıkoyar. O, bunda da beni mağlup ederse,

1- A'raf, 16, 17.

bu sefer onu namaz üzerinde yoldan çıkarmaya bakarım. O namaz kılariken sağa bak, sola bak derim. O da bakar. O benim dediklerimi yaptığı takdirde yüzünü okşar alnından öperim.

Ey Muhammed! Sen de bilirsin ki, her kim namazda sağa ve sola çokça bakarsa, Allah-u Teâlâ onun namazını kabul etmez.

Şeytan konuşmasına devam etti:

— Ey Muhammed! Sen, ümmetin hangi saadetinden ferahlık duyarsın ki? Ben onlara, ne tuzaklar kurarım. Miskinlerine, çaresizlerine ve zavallılarına giderim. Namazı bırakmalarını emrederim. Ve onlara derim ki, namaz size göre değildir. O, Allah-u Teâlâ'nın afiyet, varlık ihsan ettiği ve bolluk verdiği kimseler içindir. Sonra da hastalara giderim, namaz kılmayı bırakın. İyi olduğunuz zaman çokça kılarırsınız. Böylece onlar, namazlarını bırakırlar. Hatta küfre de gidebilirler. Şayet onlar, hastalıklarında namazını terk ederek ölüp giderlerse, Allah-u Teâlâ'nın huzuruna çıkarken, Allah-u Teâlâ'yı gazaplanmış hâlde bulurlar.

Ve devamında Hz. Resulullah (s.a.a) Şeytan'a bazı kısa sorular sordu. O da bunlara cevap verdi:

Hz. Resulullah (s.a.a):

— Ey laîn! Senin meclis arkadaşın kimdir?

Şeytan:

— Faiz yiyenlerdir.

Hz. Resulullah (s.a.a):

— Dostun kimdir?

Şeytan:

— Zina edenlerdir.

Hız. Resulullah (s.a.a):

— Yatak arkadaşın kimdir?

Şeytan:

— Sarhoşlardır.

Hız. Resulullah (s.a.a):

— Misafirin kimdir?

Şeytan:

— Hırsızlardır.

Hız. Resulullah (s.a.a):

— Elçin kimdir?

Şeytan:

— Sihirbazlardır.

Hız. Resulullah (s.a.a):

— Sevgilin kimdir?

Şeytan:

— Cuma namazını bırakanlardır.

Hız. Resulullah (s.a.a) başka bir mevzuya geçti ve şöyle sordu:

— Ey laîn! Senin kalbini ne kırar?

Şeytan:

— Allah-u Teâlâ yolunda cihada koşan atların kışnemesi.

Hız. Resulullah (s.a.a):

— Senin cismini ne eritir?

Şeytan:

— Tövbe edenlerin tövbesi.

H.z. Resulullah (s.a.a):

— Ciğerini ne parçalar, ne çürütür?

Şeytan:

— Gece ve gündüz, Allah-u Teâlâ'ya yapılan bol bol istiğfar.

H.z. Resulullah (s.a.a):

— Yüzünü ne buruşturur?

Şeytan:

— Gizli sadaka.

H.z. Resulullah (s.a.a):

— Gözlerini kör eden nedir?

Şeytan:

— Gece namazıdır.

H.z. Resulullah (s.a.a):

— Başını eğdiren nedir?

Şeytan:

— Cemaatla kılınan namazdır.

H.z. Resulullah (s.a.a) başka mevzuya geçti ve şöyle sordu:

— Sana göre insanların en saadetlisi kimdir?

Şeytan:

— Namazlarını bilerek kasten bırakanlardır.

Hz. Resulullah (s.a.a):

— Sana göre insanların en şakisi (haydut olanı) kimdir?

Şeytan:

— Cimrilerdir.

Hz. Resulullah (s.a.a):

— Seni işinden ne alıkoyar?

Şeytan:

— Ulema meclisleri.

Hz. Resulullah (s.a.a):

— Yemeğini nasıl yersin?

Şeytan:

— Sol elimle ve parmaklarımın ucu ile.

Hz. Resulullah (s.a.a):

— Sam yeli estiği zaman ve ortalığı sıcaklık bastığı zaman çocuklarını nerede gölgelendirirsin?

Şeytan:

—İnsanların tırnakları arasında.

Hz. Resulullah (s.a.a) başka bir mevzuyu sordu.

—Ey lâin! Rabbinden neler talep ettin?

Şeytan:

1- Allah-u Teâlâ'dan beni Âdemoğullarının malına ve evladına ortak etmesini istedim. Allah-u Teâlâ bu ortaklık talebimi yerine getirdi.

**“(Haydi) onlardan gücünün yettiğinin ayağını çağrın-
la kaydır. Atlıların ve yayalarınınla onların üzerine yürü.
Onların mallarına ve evlatlarına ortak ol. Onlara vaatler-
de bulun.” Hâlbuki şeytan onlara aldatmadan başka bir
şey va’detmez.”⁽¹⁾**

2- Allah-u Teâlâ’dan bana bir ev vermesini istedim. Allah bu isteğim üzerine hamamları bana ev olarak verdi.

3- Allah-u Teâlâ’dan bana bir mescid vermesini istedim. Allah pazar yerlerini bana birer mescid yaptı.

4- Allah-u Teâlâ’dan bana bir yatak arkadaşı vermesini iste-
dim. Allah sarhoşları bana yatak arkadaşı yaptı.

5- Allah-u Teâlâ’dan bana kardeşler vermesini istedim. Allah
mallarını boş yere israf edenleri ve haram yolda para harca-
yanları verdi.

**“O kimseler ki; mallarını boş yere harcarlar. Onlar şey-
tanın kardeşleri olmuşlardır.”⁽²⁾**

6- Allah-u Teâlâ’dan Âdemoğullarını görmeyi, ama onların be-
ni görmemelerini istedim. Allah bu dileğimi de yerine getirdi.

7- Allah-u Teâlâ’dan Âdemoğullarının kan damarlarını bana
yol yapmasını istedim. Allah bunu da kabul etti. Böylece ben,
onlar arasında devamlı akıp giderim.

**Hız. Peygamber’in (s.a.a) Hız. Ali’ye (a.s) altı önemli şey
tavsiye ettiğini biliyor musunuz?**

1- İsrâ, 64.

2- İsrâ, 27.

Hız. Peygamber (s.a.a) Hız. Ali'ye şöyle buyurdu:

“Ey Ali! Altıyüz kelimeyi altı cümlede özetleyerek sana tavsiye ediyorum.”

“Ey Ali! Halk faziletli olan ve sünnet amellerle meşgul olursa, sen farzları en iyi şekilde yerine getirmeye çaba göster.”

“Ey Ali! Halk dünya işleriyle meşgul olursa, sen ahirete yarar sağlayacak işlerle meşgul ol.”

“Ey Ali! Halk başkalarının kusurlarını aramakla meşgul olursa, sen kendi kusurlarını ıslah etmeye çaba göster.”

“Ey Ali! Halk kendi dünyasını süsleyip âbâd etmekle meşgul olursa, sen ahiretini âbâd edecek işlerle meşgul ol.”

“Ey Ali! Halk kendi malını çoğaltmayla meşgul olursa, sen amelini ıslah etmekle meşgul ol.”

“Ey Ali! Halk kendileri gibi kullara (Allah'tan gayrisına) sığınırse, sen sadece Allah-u Teâlâ'ya sığın ve sadece O'ndan yardım dile.”

❖ 58 ❖

Dünyada kimlerin zavallı olduğunu biliyor musunuz?

Her kim günahlarına karşılık dilde istiğfar eder ve kalben pişman olmaz ise; her kim Allah-u Teâlâ'dan yardım diler ve işlerinde ciddi olmaz ise; her kim Allah-u Teâlâ'dan cennet ister ve zorluklara sabır göstermez ise; her kim cehennemden uzaklaşmak ister ve dünya şehvetini (helali olmayanlar için) terk etmez ise; her kim ölümü anar ve kendisini ölüme hazırlamaz ise; her kim Allah-u Teâlâ'yı yâd eder ve O'na kavuşmaya müştak olmaz ise, dünyanın en zavallı insanıdır.

Rızkın nasıl elde edildiğini biliyor musunuz?

İnsanlar rızkın nasıl elde edildiği hususunda farklı itikat ve düşüncelere sahiptirler. Onlardan bazıları rızkın kazançtan olduğuna inanmaktalar ki, bunlar Allah-u Teâlâ'nın "Rezzak" olduğunu inkâr ettikleri için kâfirdirler. Bazıları rızkın kazançtan ve Allah-u Teâlâ'dan olduğuna inanmaktalar ki, bunlar Allah-u Teâlâ'ya şirk koştukları için müşriktirler. Bazıları rızkın Allah-u Teâlâ'dan olduğuna ve kazancın ise vesile olduğuna inanmaktalar, acaba Allah rızkımızı verecek mi, diye devamlı tereddüt içinde olurlar ki, bunlar Allah-u Teâlâ'ya güvenmekten yüz çevirdikleri için nifak ehlidirler. Bazıları Allah-u Teâlâ'yı "Rezzak", kazancı ise sebep bilirler ve Allah-u Teâlâ'nın hakkını da (Allah'ın verdiği nimetlere kadirşinas olup O'nun rızası için harcarlar) eda ederler ki, bunlar muhlis ve mümin kimselerdir.

"La feta illa Ali, la seyfe illa Zülfikâr"ın nerede denildiğini biliyor musunuz?

Zülfikâr, Uhud Savaşı öncesi gökten inen ve Hz. Muhammed (s.a.a) tarafından Hz. Ali'ye (a.s) armağan edilen ucu iki çatal olan kılıcın adıdır. Zülfikâr, asırlardır gerçek adaletin, hakkaniyetin, doğruluğun ve mertliğin sembolü olarak görevini sürdürmeye devam etmektedir. Ayrıca Zülfikâr, Hz. Ali'nin (a.s) eşsiz kişiliğiyle öyle bütünlük hâline gelmiştir ki Hz. Ali'yi (a.s) Zülfikârsız düşünmek mümkün değildir.

Şeyh Saduk (r.a), *İlelu's-Şerayi* adlı kitapta İmam Cafer Sâdık'ın (a.s) şöyle buyurduğunu nakletmektedir:

“Uhud savaşında Şeytan ve müşriklerin peygamber öldürüldü çılgınlıklarını duyan, tepeyi korumakla görevli Müslümanların içine korku düştü; Hz. Peygamber’i (s.a.a) yalnız bırakıp savaş alanını terk ettiler. Hz. Ali (a.s), Hz. Peygamber’in (s.a.a) önünde savaşıyordu. Onu, canına kastetmek isteyen düşman hamlelerinden koruyordu. Müşriklerden çok sayıda ölü ve yaralıyı geride bıraktı. Öyleki vuruşmanın şiddetinden kılıcı kırıldı ve Hz. Peygamber’in (s.a.a) huzuruna vararak: ‘Ya Resulullah! Yiğit kılıçla savaşır, bana bir kılıç ver.’ dedi. Allah Resulü (s.a.a) ise, iki çatal olan Zülfikâr’ı Hz. Ali’ye (a.s) verdi ve Hz. Ali (a.s) onunla savaşmaya devam etti. O sırada münadi semadan şöyle seslendi:

“La feta illa Ali, la seyfe illa Zülfikâr.” (Ali gibi yiğit, Zülfikâr gibi de kılıç olmasaydı fetih gerçekleşmezdi).”

❖ 61 ❖

Allah Resulü’nün (s.a.a) şarapla alakası olan kimseleri lanetlediğini biliyor musunuz?

“Ey iman edenler! İçki (şarap), kumar, tapmaya mahsus dikili taşlar, fal okları ancak Şeytanın amelinden birer murdardır. Onun için bunlardan kaçının ki, murada eresiniz.”⁽¹⁾

Hz. Peygamber (s.a.a) şarabın yapılmasında ve içilecek hâle getirilmesinde katkıda bulunanları açık bir ifadeyle lanetlemektedir:

1- Şarabın ham maddesi olan üzümü ekenleri (şarap yapma kastıyla ekenleri);

1- Maide, 90.

- 2- Şarap yapma kastıyla ekilen üzümleri sulayan ve bakımını yapanları;
- 3- Şarap yapmak için üzümleri sıkıanları;
- 4- Şarabı taşıyanları;
- 5- Şarabı satanları;
- 6- Şarabı alanları;
- 7- Şaraba saki olanları (şarap servisi yapanları);
- 8- Şarabı içenleri.

İki Müslüman kardeşin birbirlerine karşı olan vazifelerinin neler olduğunu biliyor musunuz?

Allah Resulü (s.a.a) kardeşlik hakları üzerine şöyle buyurmaktadır:

“Her Müslümanın üzerinde diğer Müslüman kardeşine karşı yapması gereken birçok sorumluluğu vardır ki, onları yerine getirmediğçe kardeşlik hakkını yerine getirmiş sayılmaz. Onlardan bazıları ise şöyledir:

- 1- Hatalarını bağışlamalıdır.
- 2- Ayıplarını örtmelidir.
- 3- Dilediği özrü kabul etmelidir.
- 4- Onun gıybetini yapmak isteyenlere mani olmalıdır.
- 5- Nasihata ihtiyacı olduğu zamanlarda ona nasihat etmelidir.

6- Kardeşlik ve arkadaşlık haklarına (her durumda) riayet etmelidir.

7- Hastalığında beraberinde olmalıdır.

8- Ölümünde (defin ve taziye için) cenazesinde bulunmalıdır.

9- Davetine icabet etmelidir.

10- Verdiği veya gönderdiği hediye kabul etmeli ve hediyesine karşılık ona hediye vermemelidir.

11- Zahmetine ve emeğine karşılık ona teşekkür etmelidir.

12- Sıkıntılı zamanlarında ona yardım eli uzatmalıdır.

13- Kardeşlik hakkına riayet ederek, olmadığı zamanlarda onun namusunu korumalıdır.

14- Hayırlı emrine itaat etmeli ve isteğini yerine getirmelidir.

15- Huzurunda edepli konuşmalı ve mülayim olmalıdır.

16- Yeminine inanmalı ve tasdiklemelidir.

17- Dostlarını kendisine dost bilmeli ve onlarla dostluk kurmalıdır.

18- Onur ve izzetini korumalıdır.

19- Kendisi için sevdiği her şeyi onun için de sevmelidir.

20- Kendisi için sevmediği her şeyi onun için de sevmemelidir.”

Hız. Ali'nin (a.s) üç şeyde Hız. Peygamber'le (s.a.a) ortak olduğunu biliyor musunuz?

Hız. Peygamber (s.a.a) buyuruyor ki: Allah-u Teâlâ bana üç şey ihsan buyurmuştur ki, Ali (a.s) o üç şeyde bana ortaktır:

1- "Livau'l-Hamd" bana aittir, Ali (a.s) ise onun âlemdarı olacaktır."

Liva, sancak demektir. Kıyamet gününde, ruhlar yeniden dirilip, Arafat meydanında toplanınca, Allah-u Teâlâ tarafından Hız. Peygamber'e (s.a.a) ihsan edilecek olan ve tüm ruhların altında toplanacağı perçem-i şeriftir ki, o perçemin taşıyıcısı Hız. Ali (a.s) olacaktır.

2- "Kevser Havuzu" bana ait olacak, Ali (a.s) ise onun sakisi olacaktır.

3- "Cennet ve Cehennem"in takdiri bana ait olacak, mukassimi ise Ali olacaktır.

Kıyamette her kesin konuşmaya cesareti kalmayıp susacağı zaman, ben konuşacağım; kimsenin kımıldamaya mecalinin kalmadığı zamanda, ben onlara şefa'at edeceğim; kimsenin kurtuluş ümidi kalmayacağı zamanda, ben onlara cenneti müjde vericğim; o gün insanlara her türlü yardımda bulunma hakkı ve tüm kurtuluş kapılarının anahtarı bende olacaktır. Ben, insanların en hayırlısı, en cömerti ve en faziletlisiyim. O gün emrimde binlerce hizmetçi olacaktır. O gün peygamberlerin imamı, hatibi ve hepsine şefa'at edecek olan da ben olacağım ve tüm bunların mukassimi ise Hız. Ali' (a.s) olacaktır.

Hız. Ali'ye (a.s) verilen dört faziletin Hız. Peygamber'e (s.a.a) bile verilmediğini biliyor musunuz?

Hız. Peygamber (s.a.a) buyuruyor ki:

“Allah-u Teâlâ Ali'ye (a.s) dört fazilet ihsan buyurmuştur ki, o faziletler bana dahi nasip olmamıştır.

Bir: Allah-u Teâlâ Ali'ye (a.s), Fatıma (a.s) gibi bir eş nasip etmiştir ki, öyle bir eş dünyada ondan başka hiç bir kimseye nasip olmamıştır ve olmayacaktır.

İki: Allah-u Teâlâ Ali'ye (a.s), Hasan (a.s) ve Hüseyin (a.s) gibi iki oğul evladı nasip etmiştir ki, onlar gibi evlat ondan başkasına nasip olmamış ve olmayacaktır.

Üç: Allah-u Teâlâ Ali'ye (a.s) güçlü bilekler vermiştir ki, öyle bir gücü bana dahi vermemiştir.”

Hız. Ali (a.s) ise şöyle buyurmuştur:

Dört: “Allah-u Teâlâ, Allah Resulü (s.a.a) gibi bir kayınpederi benden başkasına nasip etmemiştir.”

İnsanların kıyamet günü hangi suratlarla görüneceğini biliyor musunuz?

Allah Resulü (s.a.a) buyuruyor ki:

“Mahşer gününde takva ehli olanlar hariç tüm insanlar üryan olarak görüneceklerdir ve Allah-u Teâlâ benim ümmetimden on grubu Müslümanların safından ayıracak ve suratlarını değiştirecektir ki, onlar şunlardan ibarettir:

- 1- Dedikodu yapan kimseler ki, Allah-u Teâlâ onları maymun suratında gösterecektir.
- 2- Haram kazanç yiyen kimseler ki, Allah-u Teâlâ onları domuz suratında gösterecektir.
- 3- Faiz yiyen kimseler ki, Allah-u Teâlâ onları baş aşağı hâlde gösterecektir.
- 4- Adaletle hükmetmeyen hâkimler ki, Allah-u Teâlâ onları kör olarak gösterecektir.
- 5- Kendini beğenmiş kibirli kimseler ki, Allah-u Teâlâ onları kambur ve sağır olarak gösterecektir.
- 6- Bildiğiyle amel etmeyen âlimler ki, Allah-u Teâlâ onları dillerini çiğnedikleri ve ağızlarından carahat dökülür hâlde gösterecektir.
- 7- Komşusuna eziyet eden kimseler ki, Allah-u Teâlâ onları el ve ayakları kesik olarak gösterecektir.
- 8- İki eş arasında adaleti sağlamayan kimseler ki, Allah-u Teâlâ onları ateşten bir dala asılı hâlde gösterecektir.
- 9- Humus ve zekâtını vermeyen şehvetperest kimseler ki, Allah-u Teâlâ onları kötü kokular içerisinde gösterecektir.
- 10- Alçakgönüllü müminlerin önünde tekebbür eden kimseler ki, Allah-u Teâlâ onları ateşten elbiseler giymiş bir hâlde gösterecektir.⁽¹⁾

Kabirde hangi soruların sorulacağını biliyor musunuz?

Masum Ehlibeyt İmamları'ndan nakledilen hadislere göre şu sorular sorulacaktır:

1- Mecmau'l-Beyan.

- 1- İbadetine durduğun mabudun kimdir?
- 2- İman ettiğin peygamberin ve semavi kitabın adı nedir?
- 3- Emrine uyduğun imamın kimdir?
- 4- Allah-u Teâlâ'nın sana verdiği ömrü nasıl ve nerede geçirdin?
- 5- Malı (kazancı) nasıl elde ettin ve nerede harcadın?
- 6- Namaz ibadetini layıkıyla yerine getirdin mi?
- 7- Malının zekâtını ve humsunu verdin mi?
- 8- (Hac ibadeti kendilerine farz olan kimselere) hac ibadetini yerine getirdin mi?
- 9- Farz oruçlarını yerine getirdin mi?⁽¹⁾

❖ 67 ❖

Rızkın çoğalmasına neden olan özellik ve amellerin neler olduğunu biliyor musunuz?

Ehlibeyt İmamları'ndan nakledilen hadislerle göre rızkî çoğaltacak birçok etken ve amel bulunmaktadır ki, onlardan bazıları şöyledir:

Hoş ahlaklı olmak, komşulara iyi davranmak, ana-babaya ihsanda bulunmak, sılayırahim yapmak, sadaka vermek, güçsüzleri aziz bilmek, emanete karşı dürüst olmak, akik, yakut ve firuze yüzük takmak, istiğfar etmek, "güç ve kuvvet, sadece yüce ve büyük olan Allah'ın yardımıyla elde edilir." anlamına gelen şu duayı: "La havle ve la kuvvete illâ billâ-

1 L-eali'l-Ahbar.

hi'l-aliyyi'l-azîm"i okumak (bir kişi bu duayı "Allah'ım! Senin yardımın olmadan ben hiçbir şey başaramam. Ve senden başka dayanacak hiçbir şeyim yoktur." dediğı anda, muhakkak Allah-u Teâlâ onun yardımına koşacak ve hacetini icabet edecektir), müminlere dua etmek, eve girildiğinde selam vermek ve "İhlâs" Suresi'ni okumak, "Ayete'l-Kürsi'yi" okumak, "Yasin-i Şerif'i" okumak, Cuma günleri "Saffat" Suresi'ni okumak, her gece "Vakıa" Suresi'ni okumak, "Aşura" ziyaretini okumak, gece namazı kılmak ve Allah-u Teâlâ'ya tevekkül etmek.

❖ 68 ❖

Kabristanda bulunma âdâbını biliyor musunuz?

İslam dininde ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) sünnetinde her amelin âdâbı bulunduğı gibi, kabristana girmenin, kabristanda bulunmanın da âdâbı vardır. Kabristan âdâbına uymak ise müstahaptır ki, onlar kısaca şöyle açıklanmıştır:

- 1- Kabristana abdestli girilmelidir.
- 2- Kabristandan selam verilmeden geçilmemelidir.
- 3- Kabristanda mezarlar üzerinde oturulmamalıdır.
- 4- Kabristanda dünya sözleri konuşulmamalıdır.
- 5- Kabristanda yüksek sesle konuşulmamalı ve yüksek sesle (kahkahayla) gülünmemelidir.
- 6- Kabristanda toprak altında yatanlardan ibret alınmalı ve oraya göç için hazırlık yapılmalıdır.
- 7- Kabristanda yakın akrabaların mezarlarına giderek Fatiha okunmalıdır.

8- Kabristanda mezar yanlarında namaz kılınmalıdır.

9- Kabristanda medfun olan âlim ve salihlerin mezarları ziyaret edilmelidir.

10- Kabristana girildiğinde ilk önce baba ve annenin mezarları ziyaret edilmeli, Fatiha veya başka sureler okunmalıdır.

11- Kabristanda Fatiha okunduğu zaman mezarın baş tarafında ve kibleye doğru durulmalı veya oturulmalıdır.

12- Masum Ehlibeyt İmamları'nın mezarları hariç, hiçbir mezarın etrafında dönülmemelidir.

❖ 69 ❖

Sadakanın beş çeşit olduğunu biliyor musunuz?

1- Sadaka; fizikî bakımdan sağlıklı olan mümin fakire verilir ki; Allah-u Teâlâ ona on kat sevap vermektedir.

2- Sadaka; fizikî bakımdan hastalığı olan mümin fakire verilir ki; Allah-u Teâlâ ona yetmiş kat sevap vermektedir.

3- Sadaka; “sılayırahim”dan (yakın akrabalarından) olan akrabalara verilir ki; Allah-u Teâlâ ona yediyüz kat sevap vermektedir.

4- Sadaka; anne ve babaya verilir ki; Allah-u Teâlâ ona yedi yüz bin kat sevap verir.

5- Sadaka; ilim öğrenen mümin fakire verilir ki; Allah-u Teâlâ ona yüz bin kat sevap verir.

Nelerin kabir azabına neden olduğunu biliyor musunuz?

1- Allah-u Teâlâ'nın verdiği nimetlerin kadrini bilmeyip heba etmek:

"...Yiyin, için ve israf etmeyin. Çünkü Allah, israf edenleri sevmez."⁽¹⁾

2- Namaza itina göstermemek:

"Mucrimlere soracaklar ki, sizi cehenneme koyan şey nedir? 'Namaz kılanlardan değildik.' diyecekler."⁽²⁾

3- Dedikodu yapmak:

"Arkadan çekiştirip duran, kaş göz hareketleriyle alay eden her kişinin vay hâline."⁽³⁾

4- Başkalarının gıybetini yapmak:

"Ey iman edenler, zandan çok kaçınınız; çünkü zannın bir kısmı günahıdır. Tecessüs etmeyin. Kiminizin kiminizin gıybetini yapmasın (arkasından çekiştirmesin). Sizden biriniz, ölü kardeşinin etini yemeyi sever mi? İşte, bundan tiksindiniz. Allah'tan korkup sakının. Şüphesiz Allah, tövbeleri kabul edendir, çok esirgeyendir."⁽⁴⁾

5- Yalan konuşmak:

"Gerçeği sürekli ters yüz eden (yalan söyleyen), günaha düşkün olan herkesin vay hâline."⁽⁵⁾

1- A'raf, 31.

2- Müddessir, 43.

3- Hümeze, 1.

4- Hucurat, 12.

5- Nur, 7.

6- Edepsizlik yapmak:

“Ey iman edenler! Size ‘Meclislerde yer açın.’ denilince yer açın ki Allah da size genişlik versin. Size ‘Kalkın!’ denilince de kalkın ki Allah sizden inananları ve kendilerine ilim verilenleri derecelerle yükseltsin. Allah yaptıklarınızdan haberdardır.”⁽¹⁾

71

Nelerin kabir azabından kurtardığını biliyor musunuz?

- 1- Hayır yapmak ve insanları da hayır yapmaya teşvik etmek.
- 2- Mümin kimselerin gönlünü şad etmek.
- 3- Yoksul müminleri giyindirmek.
- 4- Her cuma günü “Cuma” Suresi’ni okumak.
- 5- Her gün yüz defa “La ilahe illellahu’l-meliku’l-hakku’l-mubin” (Hakkı izhar eden mülk sahibi Allah-u Teâlâ’dan başka bir ilah yoktur) duasını okumak.
- 6- Ayete’l-Kürsî’yi okumak.⁽²⁾
- 7- Zariyat ve Zuhruf surelerini okumak.
- 8- Cuma gününde Hak Teâlâ’nın rahmetine göçmek.

1- Mücadele, 11.

2- Bakara Suresi’nin 254. 255. 256. Ayetleri.

Akıllı kişilerin alametlerinin neler olduğunu biliyor musunuz?

Allah Resulü (s.a.a) akıllı kişilerin on alemetinin olduğunu buyurmaktadır:

- 1- Akıllı kişi, kendisine cahillik yapanlara karşı ağırbaşlı olur.
- 2- Akıllı kişi, kendisine haksızlık yapanlara karşı affedici olur.
- 3- Akıllı kişi, kendisinden daha bilgili olanlara karşı mütevazı olur.
- 4- Akıllı kişi, kendisinden (malî bakımdan) üstün olanlara karşı daha çok infak edici olur.
- 5- Akıllı kişi, bir fitneyle karşılaştığında Allah-u Teâlâ'ya sığınanlardan olur.
- 6- Akıllı kişi, elini ve dilini başkalarına eziyet etmekten koruyan kimselerden olur.
- 7- Akıllı kişi, dinin maslahatı olan tüm hayır işlere katkı sağlayanlardan olur.
- 8- Akıllı kişi, hayâsını koruyan kimselerden olur.
- 9- Akıllı kişi, dünya malına müptela olmayan kimselerden olur.
- 10- Akıllı kişi, konuşmaya başlamadan önce tefekkür edenlerden olur, söyleyecekleri fayda sağlayacaksa konuşur; yok eğer fayda sağlamayacakca susmayı tercih edenlerden olur.

Hız. Ali'nin (a.s) bazı sorularımıza nasıl cevap buyurduğunu biliyor musunuz?

Birisi Hız. Ali'nin (a.s) huzuruna vararak: "Ey Ali! (a.s) Ben yedi soruma cevap alabilmek için yedi yüz fersah yol katettim." dedi. Hız. Ali (a.s) ise ona: "Sorularını sor." buyurdu. Şahıs sorularını sormaya başladı:

Şahıs sordu:

- Asumandan daha büyük olan nedir?

Hız. Ali (a.s):

- Kabahatı olmayan (suçsuz) birine iftirada bulunmanın günahı asumandan daha büyüktür.

Şahıs:

- Yer küreden daha geniş olan nedir?

Hız. Ali (a.s):

- Hakkı, adaleti söylemenin ve uygulamanın sevabı yer küreden daha geniştir.

Şahıs:

- Ateşten daha sıcak olan nedir?

Hız. Ali (a.s):

- Başkasını (damarına basarak) kızdırmanın cezası ateşten daha sıcaktır.

Şahıs:

- Buzdan daha soğuk olan nedir?

Hz. Ali (a.s):

— Cimri olan birinden mali ihtiyaç gidermesini istemek, buzdan daha soğuktur.

Şahıs:

— Deryadan daha gani olan nedir?

Hz. Ali (a.s):

— Kanaatkâr insan deryadan daha ganidir.

Şahıs:

— Taştan daha sert olan nedir?

Hz. Ali (a.s):

— Kâfirin kalbi taştan daha serttir.

Şahıs:

— Yetimden daha acınaklı olan kimdir?

Hz. Ali (a.s):

— Dedikodu yapan kimse yetimden daha acınaklıdır.

74

Allah Resulü'nün (s.a.a) önemli tavsiyelerinin neler olduğunu biliyor musunuz?

Enes b. Malik şöyle rivayet etmektedir: Bir gün adamın biri Allah Resulü'ne (s.a.a) sordu:

— Halkın en bilgini olmak istiyorum.

Allah Resulü (s.a.a) buyurdular ki:

— Allah-u Teâlâ'nın azabından kork ki halkın bilginlerinden olabilesin.

Adam:

— Allah-u Teâlâ'nın dergâhında has kullardan olmak istiyorum.

Allah Resulü (s.a.a):

— Gece ve gündüz bolca Kur'an-ı Kerim oku ki Allah-u Teâlâ'nın has kullarından olabilesin.

Adam:

— Kalbimin aydınlık, nurani olmasını istiyorum.

Allah Resulü (s.a.a):

— Ölümlü asla unutma ki nur kalplilerden olabilesin.

Adam:

— Her zaman Hakk'ın rahmetine mazhar olmak istiyorum.

Allah Resulü (s.a.a):

— Allah-u Teâlâ'nın kullarına iyilik yap ki O'nun rahmetine mazhar olasın.

Adam:

— Düşmanlardan bana zarar gelmemesini istiyorum.

Allah Resulü (s.a.a):

— Allah-u Teâlâ'ya tevekkül et ki düşmanların fitnelerinden âmânda olabilesin.

Adam:

- Halk arasında rezil, rüsvay olmamak istiyorum.

Allah Resulü (s.a.a):

- Günahlardan sakınanlardan ol ki halk arasında rezil ve rüsvay olmayasın.

Adam:

- Ömrümün uzun olmasını istiyorum.

Allah Resulü (s.a.a):

- Sılayırahim yap, akrabaları ziyaret et ki ömrü uzun olanlardan olabilesin.

Adam:

- Rızkımın bol olmasını istiyorum.

Allah Resulü (s.a.a):

- Daima abdestli ol ki rızkı bol olanlardan olabilesin.

Adam:

- Cehennem ateşinde beni yakmamalarını istiyorum.

Allah Resulü (s.a.a):

- Gözünü namahremlere bakmaktan, dilini ise gıybet etmekten koru ki ateşe atılanlardan olmayasın.

Adam:

- Günahlardan nasıl temizlendiğini bilmek istiyorum.

Allah Resulü (s.a.a):

— Allah-u Teâlâ'ya sığın, pişmanlığını ikrar et ve günahlarının temizlenmesi için dua et.

Adam:

— İsmet (onur) perdemin korunmasını istiyorum.

Allah Resulü (s.a.a):

— Hiçbir kimsenin ismetini (onurunu) incitme.

Adam:

— Halkın en ağırbaşlısı olmak istiyorum.

Allah Resulü (s.a.a):

— Hiçbir kimseden (el açıp) birşey isteme.

Adam:

— Mezarımın dar olmamasını istiyorum.

Allah Resulü (s.a.a):

— Sürekli Mülk Suresi'ni oku.

Adam:

— Malımın çok olmasını istiyorum.

Allah Resulü (s.a.a):

— Her gece Vakıa Suresini oku.

Adam:

— Kıyamet günü azaptan güvende olmak istiyorum.

Allah Resulü (s.a.a):

— Akşam ve yatsı namazları arasında Allah-u Teâlâ'yı zikretmekle meşgul ol.

Adam:

— Namaz vakitlerinde Allah-u Teâlâ'yı hazırda görmek istiyorum.

Allah Resulü (s.a.a):

— Abdest almada dikkatli ol (daima abdestli ol).

Adam:

— Alçakgönüllülerden olmak istiyorum.

Allah Resulü (s.a.a):

— Yaptığın tüm işlerde doğruluğu kendine ilke et.

Adam:

— Amel defterimde günahlarımın kayıtlı olmamasını istiyorum.

Allah Resulü (s.a.a):

— Baba ve annene iyilik yap.

Adam:

— Kabir azabı görmemek istiyorum.

Allah Resulü (s.a.a):

— Giyeceklerini (elbiselerini) temiz tut.

Haricilerin Hz. Ali'nin (a.s) ilim derecesini ölçmek için ona sordukları soruya nasıl cevap verdiğini biliyor musunuz?

Hz. Peygamber'in (s.a.a) Hz. Ali (a.s) hakkında buyurmuş olduğu, *"Ben ilmin şehriyim Ali de onun kapısıdır."* hadisini duyan Hariciler, haset ettiler. Aralarından on bilgin kişi biraraya gelip şöyle bir anlaşma yaptılar: Aynı soruyu ayrı ayrı gidip Hz. Ali'den (a.s) soralım. Ayrı ayrı soracağımız aynı soruya Hz. Ali'nin (a.s) vereceği cevabın durumuna göre, onun Hz. Peygamber'in (s.a.a) buyurduğu gibi ilme sahip olup olmadığını öğrenmiş oluruz.

Onlardan biri Hz. Ali'nin (a.s) huzuruna geldi ve sordu: "Ya Ali! İlim mi faziletlidir yoksa mal mı?" Hz. Ali (a.s) şöyle cevap buyurdu: *"İlim maldan daha faziletlidir."* Adam, neden ilmin faziletli olduğunu sordu. Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu: *"Çünkü mal; Karun, Şeddad, Firavun ve benzeri kimselerin mirası, ilim ise peygamberlerin mirasıdır."* Adam ikna olup kabul etti ve gitti.

Bir diğeri geldi ve sordu: "Ya Ali! İlim mi faziletlidir yoksa mal mı?" Hz. Ali (a.s) şöyle cevap buyurdu: *"İlim maldan daha faziletlidir."* Adam, neden ilmin faziletli olduğunu sordu. Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu: *"Çünkü malı senin koruman gerekmektedir, ilim ise seni korumaktadır."* Adam ikna olup kabul etti ve gitti.

Bir diğeri geldi ve sordu: "Ya Ali! İlim mi faziletlidir yoksa mal mı?" Hz. Ali (a.s) şöyle cevap buyurdu: *"İlim maldan daha faziletlidir."* Adam, neden ilmin faziletli olduğunu sordu. Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu: *"Çünkü mal sahibinin düşmanı, ilim sahibinin ise dostu çok olur."* Adam ikna olup kabul etti ve gitti.

Bir diğeri geldi ve sordu: “Ya Ali! İlim mi faziletlidir yoksa mal mı?” Hz. Ali (a.s) şöyle cevap buyurdu: *“İlim maldan daha faziletlidir.”* Adam, neden ilmin faziletli olduğunu sordu. Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu: *“Çünkü mal harcadıkça azalmakta, ilim ise harcadıkça, kullandıkça çoğalmaktadır.”* Adam ikna olup kabul etti ve gitti.

Bir diğeri geldi ve sordu: “Ya Ali! İlim mi faziletlidir yoksa mal mı?” Hz. Ali (a.s) şöyle cevap buyurdu: *“İlim maldan daha faziletlidir.”* Adam, neden ilimin faziletli olduğunu sordu. Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu: *“Çünkü mal sahibini cimri ve nimetlere nankör olan kimselerden; ilim sahibini ise cömert ve yüce kimselerden sayarlar.”* Adam ikna olup kabul etti ve gitti.

Bir diğeri geldi ve sordu: “Ya Ali! İlim mi faziletlidir yoksa mal mı?” Hz. Ali (a.s) şöyle cevap buyurdu: *“İlim maldan daha faziletlidir.”* Adam, neden ilmin faziletli olduğunu sordu. Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu: *“Çünkü malı hasut, hırsız ve benzeri kimselerden korumak, ilmi ise herkesin alabileceği ayan ve orta yere koymak gerekir.”* Adam ikna olup kabul etti ve gitti.

Bir diğeri geldi ve sordu: “Ya Ali! İlim mi faziletlidir yoksa mal mı?” Hz. Ali (a.s) şöyle cevap buyurdu: *“İlim maldan daha faziletlidir.”* Adam neden ilmin faziletli olduğunu sordu. Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu: *“Çünkü mal kaldıkça, kullandıkça eskir ve demode olur, ilim ise kullandıkça yenilenir ve zindelik kazanır.”* Adam ikna olup kabul etti ve gitti.

Bir diğeri geldi ve sordu: “Ya Ali! İlim mi faziletlidir yoksa mal mı?” Hz. Ali (a.s) şöyle cevap buyurdu: *“İlim maldan daha faziletlidir.”* Adam neden ilmin faziletli olduğunu sordu. Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu: *“Çünkü mal kalbe katılık getirir ve kalbin duyarlılığını öldürür, ilim ise kalbe aydınlık ve basiret kazandırır.”* Adam ikna olup kabul etti ve gitti.

Bir diğeri geldi ve sordu: “Ya Ali! İlim mi faziletlidir yoksa mal mı?” Hz. Ali (a.s) şöyle cevap buyurdu: “İlim maldan daha faziletlidir.” Adam neden ilmin faziletli olduğunu sordu. Hz. Ali (a.s) şöyle buyurdu: “Çünkü mal sahibi (malı saptırırsa) İlahlık iddiasında, ilim sahibi ise (Allah’ın muhlis kullarından olursa) kulluk iddiasında bulunur.” O adam da ikna olup kabul etti ve gitti.

Ve daha sonra Hz. Ali (a.s): “Bu konuyla alakalı ve diğer konularda ne kadar sorunuz varsa sorabilirsiniz; ben hayatta olduğum sürece her daim soracağınız soruları cevaplamaya hazırım.” buyurdu.

76

Allah Resulü’nün (s.a.a) insanın ziyneti hakkında neler buyurduğunu biliyor musunuz?

Hz. Ali (a.s) şöyle buyuruyor: Bir Arap Allah Resulü’nün (s.a.a) huzuruna geldi ve şöyle arzetti:

— Ey Allah’ın Resulü (s.a.a)! Ahiretin ziyneti nedir?

Allah Resulü (s.a.a) şöyle buyurdu:

— Üç şey ahiretin ziynetidir: İlim sahibi olmak, doğru söz konuşmak ve günahlardan sakınmak.

Adam:

— Bedenin ziyneti nedir?

Allah Resulü (s.a.a):

— Üç şey bedenin ziynetidir; az yemek, az uyumak ve az konuşmaktır.

Adam:

— Kalbin ziyneti nedir?

Allah Resulü (s.a.a):

— Kalbin ziyneti üç şeydir Allah-u Teâlâ'nın huzurunda tazi-me durmak, tefekkür etmek ve Allah-u Teâlâ tarafından tak-dir edilenlere rıza göstermektir.

Adam:

— Aklın ziyneti nedir?

Allah Resulü (s.a.a):

— Aklın ziyneti üç şeydir: İlim, hilim ve şükür.

Adam:

— İki gözün ziyneti nedir?

Allah Resulü (s.a.a):

— İki gözün ziyneti üç şeydir: Nazar etmek, gördüğünden ibret almak ve (affedilmesi için) ağlamak.

Adam:

— Dostun ziyneti nedir?

Allah Resulü (s.a.a):

— Dostun ziyneti üç şeydir: Dosta karşı mihriban olmak, dostun yardımına koşmak ve dostuna karşı cömert olmak.

Adam:

— İki ayağın ziyneti nedir?

Allah Resulü (s.a.a):

— Ayakların ziyneti üç şeydir: Namazda kıyamı uzatmak, hayır işlerde aceleci olmak ve ilim peşinden gitmek.

Niçin mühüre secde ediyorsunuz sorusuna nasıl cevap vereceğinizi biliyor musunuz?

Herşeyden önce bilmeliyiz ki, biz Şiîler toprak üzerine secde etmekteyiz. Secde sadece Allah-u Teâlâ'ya yapılmalıdır deyip Şiîleri (sanki Allah'tan başkasına secde ediyorlarmış gibi göstererek) karalayanların aksine, elbette ki secde, sadece yegâne Allah-u Teâlâ'ya mahsustur ve aksini düşünenler ise kâfirdir. Eğer toprak üzerine secde etmek, toprağa tapmak anlamına geliyorsa, sizler de haliya secde ediyorsunuz, öyleyse siz de haliya tapıyorsunuz demektir. Ayrıca biz Şiîlere göre secde-nin en uygun olanı toprak üzerine yapılan secde veya topraktan biten ve yenilmeyen şeyler üzerine yapılan secdedir.

Hız. Peygamber'in (s.a.a) kendisi namaz kılarken secde edeceği yere bir avuç kuru toprak seriyor, öyle namaz kılıyordu ve ashabına da böyle yapmalarını öğretiyordu. Ashabı da namaz kılarken böyle yapıyorlardı veya hurma liflerinden örölmüş hasır üzerine secde ediyorlardı. Ayrıca Hız. Peygamber (s.a.a), ashabını elbiselerine secde etmekten men ediyordu.

İmam Zeynelabidin (s.a) daima üzerinde, babası Hız. Hüseyin'in (a.s) ve şehitlerin mezarından bir miktar temiz toprak bulunduruyor ve namaz kılarken de o toprak üzerine secde ediyordu. Bu nedenle biz Şiîler Hız. Peygamber'den (s.a.a) ve onun Ehlibeyt'inden tebaiyet ederek, Allah-u Teâlâ için yap-

mış olduğumuz secdelerde toprak üzerine secde etmekteyiz. Ve yine biz toprağın haricindeki şeylere secde yapılması sahîh değildir demiyoruz; belki biz inanıyoruz ki, temiz olan toprak, taş parçaları, yaprağı ve meyvesi yenilmeyen bitkiler üzerine secde etmek sahihtir. Hatırlatmada bulunmamız gerekir ki, hurma liflerinden veya kamyştan örölmüş hasır üzerine, kâğıt veya tahta parçası üzerine, çeşitli taş parçaları üzerine, yenilmeyen bitki yaprakları ve benzerleri üzerine secde etmek sahihtir.

78

Ezanda niçin Hz. Ali'nin (a.s) ismini söylöyörsünöz sorusuna nasıl cevap vereceğinizi biliyöz musunöz?

Hz. Ali (a.s) Allah-u Teâlâ'nın üstün kıldığı seçkin kullarından biridir. Hz. Peygamber'den (s.a.a) sonra ümmetin önderliğini üstlenip, ağır sorumluluğunu yerine getirmesi için ona layık olan yüce bir makam vermiştir. Her peygamberin kendisinden sonra bıraktığı bir vasisi bulunmaktaydı; Hz. Ali de (a.s) Hz. Muhammed Peygamber'in (s.a.a) vasisidir. Biz Allah-u Teâlâ'nın ona fazilet verdiğine ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) onu diğer ashabına üstün kıldığına inanmaktayız. Şüphesiz bu konuda Kur'an'a, sünnete ve akla dayalı birçok delilimiz bulunmaktadır ki, Şia ve Sünnî kaynaklı sahîh rivayetlerde bulmak mümkündür. Ümeyyeoğulları'nın (hükümeti döneminde) bu hakikati örtmek ve Hz. Ali'ye (a.s) olan kinlerinden dolayı onun evlatlarını katlediyorlardı. Kin ve nefretin boyutu öyle bir hâl almıştı ki, kendileri mescid ve minberlerde Hz. Ali'ye (a.s) lanet (!) okuyöz ve halkı da lanet okumaya mecbur ediyorlardı. Bu nedenle Şiiler ezan ve ikamede Hz. Ali'nin (a.s) Allah-u Teâlâ'nın velisi olduğuna şehadet getirmektedirler. Yani Allah'ın sevdiği kimse anlamına gelen "Aliyyen veliyyullâh" demektedirler.

Günümüz insanların nelerle övündüklerini biliyor musunuz?

1- Günümüz insanları soylarıyla övünmektedirler. Hz. Peygamber (s.a.a) Mekke'nin fethinde şöyle buyurmuştur:

"Ey insanlar! Allah-u Teâlâ İslam'ı göndererek cahiliye geleneklerini ortadan kaldırmıştır; artık babalarınızla övünmeyin. Zira ne Arabın Aceme ne de beyazın siyaha bir üstünlüğü yoktur. Allah-u Teâlâ'nın katında insanların üstün olanı takvada en ileride olanlarıdır.

"...Allah katında en değerli olanınız, O'na karşı gelmekten en çok sakınanınızdır. Şüphesiz Allah hakkıyla bilendir, hakkıyla haberdar olandır."⁽¹⁾

Öyleyse ben şu milliyetten, şu renkten, şu kabileden veya şu babanın oğluyum demeyiniz. Zira bu gibi deyimler Cahiliye dönemine ait olan deyimlerdir.

2- Günümüz insanları kariyer ve makamlarıyla övünmektedirler. Kariyer ve makam insanlar için övünme ve büyüklenme kaynağı olmamalıdır. Zira kariyer ve makam halk tarafından verilmektedir ve çok iyi bilmekteyiz ki; halkın arasında zulmeden günahkârlar da bulunmaktadır. Zulmeden günahkârların verdiği makamın değeri ne olabilir ki? Yine günahkârların utanç dolu geçmişlerine rağmen verdikleri makama ne kadar itibar edilip övünülebilir ki? Ayrıca günahkârların verdiği veya vereceği makam elbette ki kısa süreli, geçici bir emanettir.

3- Günümüz insanları hüsn-ü cemal (güzellik) ile övünmektedirler. Güzellik, kibir ve övünç kaynağı olmamalıdır. Zira

1- Hucurat, 13.

güzelliği ortadan kaldıracak hastalık, yaşlılık ve benzeri gerçekler pusuda insanları gözlemekte ve insanların adım adım yaklaşmasını beklemektedir.

4- Günümüz insanları ilim ve fazilet sahibi olmakla övünmektedirler. Hz. Resul-i Ekrem (s.a.a) şöyle buyurmaktadır:

“Kıyamet azabı ilmine amel etmeyen âlim için halktan daha çetin ve daha şiddetli olacaktır. Ve halkın en kötüsü de ilmiyle amel etmeyen âlimdir.”

5- Günümüz insanları mal ve servetleriyle övünmektedirler. Mal ile gururlanma; zira o senin elinde bulunan geçici bir emanettir ki; helalinin hesabı ve haramının ise azabı vardır.

“Altını, gümüşü biriktirip Allah yolunda harcamayanları elemli bir azapla müjdele.”⁽¹⁾

6- Günümüz insanları güç ve kuvvetleriyle övünmektedirler. Güç ve kuvvet insanın gururlanması için mübah sayılacak bir şey değildir. Zira “hüsn-ü cemaal”de olduğu gibi, hastalık ve yaşlılık bir çırpıda beşerî gücü tarumar etmeye yeterli bir nedendir. Öyle ki meşhur Rüstem pehlivan basit bir hastalık neticesinde yerle yeksan olup elden ele dolaştırılıyordu.

❖ 80 ❖

İhlâsın nişanelerinin neler olduğunu biliyor musunuz?

1- İhlâslı kimse, amelini başkalarından herhangi bir beklenti içerisinde olmaksızın yapmalıdır. Allah-u Teâlâ'nın rızası için yapılan tüm amellerde diğerlerinin teşekkür etmeleri beklenmesi içerisinde bulunulmamalı ve teşekkür etmediler diye de gerek zahirde ve gerek batinde rahatsızlık duyulmamalıdır.

1- Tevbe, 34.

2- İhlâslı kimse, amelini makam için değil de kendisine vazife bildiği için yapmalıdır.

3- İhlâslı kimse, amelini yaptıktan sonra pişmanlık duymamalıdır. İnsanın ihlâsla yapmış olduğu amel başarılı olsun veya olmasın pişmanlık duymamalıdır. Zira yapılan amelden hedef Allah-u Teâlâ'nın rızasını kazanmaktır.

4- İhlâslı kimsenin, amelin zahirî ve bâtinî aynı olmalıdır. Zira Hz. Ali (a.s) buyuruyor ki:

“Her kimin zahiri, bâtını, söylemi ve eylemi aynı olursa Allah-u Teâlâ'nın emanetini ifa etmiştir ve ibadetini de ihlâs ile yerine getirmiştir.”

5- İhlâslı kimse, amelinin içerisine kavimcilik, akrabacılık ve taassub karıştırmadan yapmalıdır. Zira ihlâslı kimse gerek kendi kavminden olsun, gerekse diğer kavimlerden olsun, onları batıl üzere (yanlış) olduklarını gördüğünde onlardan uzaklaşır; hak üzere olduklarını gördüğünde ise onları müdafaa eder ve ihlâslı insan daima hakla beraber olur.

❖ 81 ❖

Allah Resulü'nün (s.a.a) kimleri lanetlediğini biliyor musunuz?

Hz. Muhammed (s.a.a) şöyle buyurmuştur:

“Ben (kötü sıfatlara sahip olan) yedi kimseyi lanetliyorum ki; Allah-u Teâlâ ve duası kabul olan bütün peygamberler de onları lanetlemiştir.

1- Allah-u Teâlâ'nın kitabına bir şey ekleyenleri.

2- Allah-u Teâlâ'nın takdir buyurmuş olduğu kaza ve kaderi tekzip edenleri.

- 3- Bırakmış olduğum sünnete muhalefet edenleri.
- 4- Ehlibeyt'ime düşmanlık edenleri.
- 5- Allah-u Teâlâ'nın aziz ve muhterem kullarını aşağılamak, nâpâk kullarını ise aziz kılmak için zorla saltanata geçen hükümdarları.
- 6- Müslümanların mallarını kendi menfaatleri için ellerinden alan zorba ve zalim sultanları.
- 7- Allah-u Teâlâ'nın helal buyurduklarını haram, haram buyurduklarını ise helal yapanları."

En iyi sözlerin neler olduğunu biliyor musunuz?

a) Hz. Muhammed (s.a.a):

- 1- Dünya ve ahiret hayatının en iyi olanı, ilim ile birlikte olanıdır.
- 2- Halkın en iyisi, halka faydası olan kimsedir.
- 3- Sizin en iyi olanınız, kendi ailesine karşı iyilikte bulunanınızdır.
- 4- Sizin en iyiniz, Kur'an-ı Kerim'i öğrenip başkalarına öğretinizdir.
- 5- En iyi azık takvadır.
- 6- Sizin en iyi olanınız, halkın hayrından ümitvar ve şerrinden ise güvende olanınızdır.
- 7- Allah-u Teâlâ'nın en iyi komşusu, kendi komşusuna karşı iyi olanınızdır.

- 8- En iyi amel, itidale en yakın olan ameldir.
- 9- Sizin en iyiniz (Allah'ın yardımıyla) kendi nefsinizi dizginleyeninizdir.
- 10- Kalbe konulacak en iyi sıfat yakındır.
- 11- Sizin en iyi kardeşleriniz, ayıplarınızı (gizleyip) size söyleyenlerdir.
- 12- Allah-u Teâlâ katında en iyi tövbe, günahlardan pişmanlık duymak ve günahları terk etmektir.
- 13- Sizin içinizde en iyiniz, gördüğünüzde size Allah-u Teâlâ'yı hatırlatanınızdır.
- 14- Sizin en iyiniz, geç sinirleneniniz ve çabucak hoşnut olmanızdır.
- 15- Sizin en iyiniz, isyan ve günahlardan uzak durmanızdır.
- 16- Sizin evlerinizden en iyisi, içerisinde yetimin muhterem sayıldığı evdir.

b) Hz. Ali (a.s):

- 1- Siyasetin en iyisi adil olanıdır.
- 2- En iyi bağış (infak), akıldır (nasihat vermektir).
- 3- En iyi cihad, nefis ile yapılan cihattır.
- 4- Babanın evladına bırakacağı en iyi miras, kemal ve edeptir.
- 5- İşin en iyisi, gözetmekle (müdara etmekle) ziynet bulanıdır.
- 6- En iyi kelam, doğruluktur.
- 7- En iyi kardeşin, dilsuz, sana nasihat eden kardeşindir.

8- En iyi amel, ümit ve korkudur.

9- Halkın en iyisi, kötülüğü iyilikle mükâfatlandıran kimse-
dir.

10- Halkın en iyisi, varlığından bağışlayan ve (Allah'a) şükre-
den kimsedir.

11- Meşveret edilecek en iyi kimse, akıllı, ilimli, tecrübeli ve
ileri görüşlü olan kimsedir.

12- En iyi güzellik, hakkı aşikâr etmektir.

13- En iyi hükümferma, zulmü ortadan kaldıran ve adaleti
ikame eden kimsedir.

14- Ahlâkın en iyisi, inat ve bencillikten uzak olanıdır.

15- Amellerin en iyisi, insanı yücelten ameldir.

16- Sadakanın en iyisi, gizli verilen sadakadır.

17- Allah-u Teâlâ'nın en iyi kulları, iyilik yaptıklarında hoşnut
olanları ve kötülük yaptıklarında ise bağışlanma dileyenleridir.

c) İmam Zeynelabidin (a.s):

İşlere en iyi başlangıç, dürüstlikle başlanılan ve en iyi netice
ise vefakârlıkla bitenidir.

d) İmam Cafer Sadık (a.s):

Halkın en iyisi, adaletle hüküm verenidir.

e) İmam Hasan Askeri (a.s):

Senin en iyi kardeşin, kötülüklerini unutan, iyiliklerini de
unutmayan kimsedir.

İmam Zeynelabidin'in (a.s) zamane insanlarını kaç tabakaya ayırdığını biliyor musunuz?

İmam Zeynelabidin (a.s) zamane insanların altı tabaka olduğunu buyurmaktadır:

- 1- Aslan gibidirler; onlar mağlub olmamak için diğer insanlara zulmeden sultanlardır.
- 2- Kurt gibidirler; onlar bir malı sattıklarında öven ve aldıklarında ise kötöleyen tüccarlardır.
- 3- Domuz gibidirler; onlar her kötülükte eli olan şehvetperest ve ayyaş kimselerdir.
- 4- Köpek gibidirler; onlar dillerinin kötülüğünden (gevezeliğinden) âmânda kalmak için kendilerine hürmet edilen kimselerdir.
- 5- Tilki gibidirler; onlar kendileri menfaatlenmek için iyi, saf ve temiz kalpli insanları aldatan kimselerdir.
- 6- Koyun gibidirler; onlar bir avuç aslan, kurt, tilki, köpek ve domuzun arasında dinini ve onurunu korumaya çaba gösteren biçare mümin kimselerdir.

Cehennem'in yedi kapısının adlarını biliyor musunuz?

1- Cehennem: Günahkâr Müslümanların dâhil olacakları kapının adıdır.

"Andolsun ki, birçok cini ve insanı cehennemlik olarak yarattık, onların kalpleri var. Fakat anlamazlar, gözleri var, fakat görmezler, kulakları var, fakat işitmezler. On-

lar hayvanlar gibidirler. Hatta hayvanlardan da sapıktırlar. Onlar gaflet içindedirler.”⁽¹⁾

2- Lezi: Korkak insanların dâhil olacakları kapının adıdır.

“Fakat imkânı yok; şüphe yok ki cehennem (Lezi) alev alev yanmadadır.”⁽²⁾

3- Cehim: Müşriklerin dâhil olacakları kapının adıdır.

“Şüphesiz, günahkârlar da cehennemdedirler.”⁽³⁾

4- Sager: Namaz kılmayanların dâhil olacakları kapının adıdır.

“Nedir sizi Sekar’a sokan?” diye. Suçlular der ki: “Biz namaz kılanlardan değildik.”⁽⁴⁾

5- Haviye: Münafıkların dâhil olacakları kapının adıdır.

“Onun, ana kucağı gibi sığınacak yeri, ana yurdu, (cehennem uçurumu) Haviye’dir.”⁽⁵⁾

6- Hütame: Başkalarını (din kardeşlerini) arkalarından çekiştiren dedikoducuların dâhil olacakları kapının adıdır.

“Hayır, o mutlaka hütameye (tutuşturulmuş ateş olan cehenneme) atılacak.”⁽⁶⁾

7- Sair: Kıskanç insanların dâhil olacakları kapının adıdır.

“Artık onlardan kimi O’na iman etti ve onlardan kimi de O’ndan yüz çevirdi ve (iman etmeyenlere) alevli ateş olarak (Sair) cehennem kâfidir.”⁽⁷⁾

1- A’raf, 179.

2- Mearic, 15.

3- İnfitar, 14.

4- Müddessir, 42, 43.

5- Karia, 9.

6- Hümeze, 4.

7- Nisa, 55.

Namahrem ile halvet etmenin haram olduğunu biliyor musunuz?

Halvet: Birbirlerine namahrem olan iki kişinin -bir erkek ve bir kadının- bir yerde baş başa kalmasına halvet denilir. Yani kimsenin göremeyeceği ve kimsenin giremeyeceği ev ya kan pısı kilitli oda gibi kapalı veya kapalı sayılan bir yerde namahrem kadın ve erkeğin yalnız başlarına kalmasıdır.

Namahrem ile halvet eylemenin olası sakıncalarını hakkıyla anlayabilmek için, öncelikli olarak kimlerin namahrem olduklarını ve onlardan niçin sakınılması gerektiğini Kur'an-ı Kerim'den öğrenmede büyük yarar bulunmaktadır. Buna göre Allah-u Teâlâ Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır:

“Mümin erkeklere söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar, ırzlarını korusunlar. Bu davranış onlar için daha nezihdir... Mümin kadınlara da söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar, ırzlarını korusunlar. (Yüz ve el gibi) görünen kısımlar müstesna, ziynet (yer)lerini göstermesinler. Başörtülerini yakalarının üzerine kadar salsınlar. Ziynetlerini, kocalarından yahut babalarından yahut kocalarının babalarından yahut oğullarından yahut üvey oğullarından yahut erkek kardeşlerinden yahut erkek kardeşlerinin oğullarından yahut kız kardeşlerinin oğullarından yahut Müslüman kadınlardan yahut sahip oldukları kölelerden yahut erkekliliği kalmamış hizmetçilerden yahut da henüz kadınların mahrem yerlerine vakıf olmayan erkek çocuklardan başkalarına göstermesinler. Gizledikleri ziynetler bilinsin diye ayaklarını yere vurmasınlar...”⁽¹⁾

1- Nur, 30,31.

Namahrem Olan Kimseler:

Bir erkeğin, kendisi ile evlenmesi haram olan ve yakın akraba sayılan kadına mahrem, evlenmesi haram olmayan ve yakın akraba sayılmayan kadına da namahrem denir. Yukarıda bahsi geçen ayetin de buyurduğu üzere mahrem olan kimseler şöyle sıralanmaktadır:

Anneler, üvey anneler, halalar, teyzeler, kızlar, kız torunlar, kız kardeşler, anne-baba bir, anne bir veya baba bir olan kız kardeşler, erkek kardeşlerin kızları, kız kardeşlerin kızları, kız yeğenler, sütanneler, süt kızkardeşler, süt hala, süt teyze, süt yeğenler, kayın vâlideler, üvey kızlar ve öz oğullarının hanımları olan gelinler ki, bunların tümüyle evlilik ebediyen haram kılınmıştır.⁽¹⁾

Namahrem İle Halvet Etmenin Doğuracağı Muhtemel Sakıncalar:

Namahrem ile halvet etmenin doğuracağı en önemli sakıncalarından biri, günah (zina) ortamını hazırlamak, bir diğeri ise, Hz. Yusuf'un (a.s) Züleyha ile halvet ettiği için dedikodulara konu olmasına ve Züleyha'nın da iftirasına uğrayarak haksız yere yedi yıl zindan hayatı yaşamasına neden olduğu gibi, iftiralara zemin hazırlamaktır.

Evinde bulunduğu kadın (gönlünü Yusuf'a kaptırıp) ondan arzuladığı şeyi elde etmek istedi ve kapıları kilitleyerek, "Yusuf gelsene!" dedi. O ise, "Allah'a sığınırım, çünkü o (kocan) benim efendimdir, bana iyi baktı."⁽²⁾

1- Tam İlmihal, s. 464.

2- Yusuf, 23, 24.

Namahrem İle Halvet Etmek Şeytan'la Hemnişin Olmaktır:

“Biliniz ki; bir erkek namehrem bir kadınla halvet eylesse eğer, Şeytan onların arasında üçüncü kişi olur.”⁽¹⁾

Namahrem İle (Lâubali) Konuşmanın Doğuracağı Muh-temel Zarar:

Hz. Peygamber (s.a.a), Hz. Ali'ye (a.s) şöyle buyurdu:

“Ey Ali! Üç taifeyle hemnişin ve hemsohbet olmak kalbin (nurunun) ölmesine neden olur: Cahillerle hemnişin olmak; (kibirli) zenginlerle hemnişin olmak; namehrem kadınlarla hemnişin ve (lâubali bir şekilde) hemsohbet olmaktır ki, fesadın doğmasına neden olur.”⁽²⁾

Namahremlere karşı örtünmenin zarureti:

“Ey Peygamber! Hanımlarına, kızlarına ve müminlerin kadınlarına söyle, bedenlerini örtecek elbiselerini giysinler. Bu, onların tanınıp incitilmemelerine de daha uygundur. Şüphesiz Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir.”⁽³⁾

Namahreme Dokunmanın Azabı:

Hz. Peygamber (s.a.a) buyuruyor ki:

“Her kim namahrem olan birine el verirse Allah-u Teâlâ'nın gazabına uğrar ve her kim haram olanın (namahrem) omzuna elini atarsa onu Şeytan'la birlikte zincirleyip, ikisini birden ateşe atarlar.”⁽⁴⁾

1- Nehcü'l-Fesaha, s. 246.

2- el-Hisal, s. 126.

3- Ahzab, 59.

4- Ravzatu'l-Muttakin, s. 4.

Namahreme Bakmaktan Sakınmanın Mükâfatı:

Hız. Peygamber (s.a.a), namahremlerden sakınan kimselerin kıyamet günü hangi nimetlerle mükâfatlandırılacaklarını hadislerinde şöyle buyurmaktadır:

a) Namahreme bakmak Şeytan'ın zehirli oklarından, her kim Allah-u Teâlâ'dan korktuğu için sakınırsa Allah-u Teâlâ hayatın enfes tadını onun kalbine ihsanda bulunur.”⁽¹⁾

b) Altı ameli yapmayı taahhüt ettiğiniz takdirde, ben de size cenneti taahhüt ederim: Doğru konuştuğunuz; verdiğiniz söze amel ettiğiniz; emanetlere karşı emin olduğunuz; namahremlere karşı gözünüzü kapadığınız; iffetinizi kirletmediğiniz; el ve dilinizi günahattan koruduğunuz takdirde sizlere cenneti taahhüt ediyorum.”⁽²⁾

c) Kıyamet günü üç gözün dışında tüm gözler ağlayacaktır: Dünyada Allah-u Teâlâ'nın azabından korkup ağlayan gözler; namahremlere bakmaktan sakınan gözler ve hakkı ihya etmek için cihad meydanında az uyuyan gözler.”⁽³⁾

Namahreme Bakmanın Helal Olan Kısmı:

Ravi diyor ki: İmam Cafer Sadık'a (a.s) sordum: “Bir erkeğin namahrem olan kadının hangi uzuvlarına bakması (aynı şekilde bir kadının da namahrem olan erkeğin hangi uzuvlarına bakması) caizdir?” İmam: “*Yüzüne, bilekten aşağı ellerine ve yine topuktan aşağı ayaklarına bakmak caizdir.*” buyurdu.”⁽⁴⁾

Elbetteki zaruret halinde ve şehvet kastıyla olmamak şartıyla bakmanın caiz olduğu buyrulmaktadır.

1- Camiu'l-Ahbar, s. 170.

2- el-Hisal, s. 321.

3- el-Hisal, s. 98.

4- el-Hisal, s. 302.

Hz. Musa (a.s) İle Şeytan'ın İbret Dolu Konuşması:

Bir gün Şeytan, Hz. Musa'nın huzuruna geldi ve dedi: "Ey Musa! Sen Allah'ın Peygamberi, ben ise günahkâr bir mahlûkuyum ve ben tövbe etmek istiyorum, sen Allah-u Teâlâ'dan tövbemi kabul etmesini dile." Hz. Musa da (a.s) kabul etti ve onun tövbesini kabul etmesi için Allah'a dua etti.

Allah-u Teâlâ: "Ey Musa! Senin onun hakkındaki şefaatin kabul ettim. Ona söyle Âdem'in (a.s) kabrine secde etsin, ben de onun tövbesini kabul edeyim. Hz. Musa da (a.s) Şeytan'la görüştüğünde ona "Âdem'in (a.s) kabrine secde edersen tövben kabul edilecektir." buyurdu.

Şeytan: "Ben Âdem'e (a.s) o henüz hayattayken secde etmedim; o öldükten sonra onun kabrine nasıl secde etmemi istersin benden, asla böyle bir şey yapmayacağım." dedi. Sonra devamında: "Ey Musa! Allah-u Teâlâ katında bana şefaati olduğun için, benim kötülüklerimden korunman için sana üç nasihatte bulunmayı kendime, senin hakkın olduğunu görmekteyim." dedi.

"Gazap anında ruhum kalbinde ve gözüm ise gözünde olur; savaş zamanında savaş meydanına sırt dönüp kaçsın diye, senin kalbine çocuk, eş, aile, kavim ve aşiretin muhabbetini ekeirim ve namahrem kadınla asla halvet eyleme ki, ben seninle onun arasında fesat yaratırım."

Yüce İslam dini tedbir dini olduğu için, tüm maddî, manevî ve sosyal meselelerde tedbirler öngörüp mümin kulları Şeytan'ın ağına düşmekten koruduğu gibi, halvet etme meselesinde de bir dizi tedbirler öngörmektedir ki, onları da özetle kayda almakta yarar bulunmaktadır. Şüphesiz namahrem ile halvet eylemek günah (zina) ortamını hazırlamaktadır. İslam ise kendi hukukunda zinanın olmaması ve toplumun fesada bu-

laşmaması için, sosyal kurallar belirlemiş ve toplumların özellikle de Müslümanların o kurallara uymalarını farz kılmıştır.

Buna göre İslam dini Müslümanlara, birbirlerine namahrem olan erkeklerle kadının halvet etmelerini; namahrem olanların birbirleriyle lâubali lakırdı yapmalarını; şehvet kastıyla birbirlerine bakmalarını; kadınların ziynetlerini namahremlere göstermelerini, haram ve zina yapanları ise halk arasında cezalandırmalarının⁽¹⁾ farz olduğunu; evliliği kolaylaştırmalarının ve evlenerek aile kurmanın ise ibadet sayıldığını emir buyurmakta; hiç evlenmemeyi veya geç evlenmeyi de kınamaktadır.

❖ 86 ❖

Beş taifeye hakaret etmenin zarar getireceğini biliyor musunuz?

Hız. Peygamber (s.a.a) buyuruyor ki:

“Her kim beş taifeye hakaret ederse şayet, şu beş zararı muhakkak görecektir:

- 1- Her kim ulemâya hakaret ederse dininden olur.
- 2- Her kim adil idareciye hakaret ederse dünyasını kaybedenlerden olur.
- 3- Her kim komşusuna hakaret ederse menfaatinden mahrum olanlardan olur.

1- “Zina eden kadın ve zina eden erkekten her birine yüzer kırbaç vurun. Allah’a ve ahiret gününe inanıyorsanız, Allah’ın dini (nin koymuş olduğu hükmü uygulama) konusunda onlara acıyacağınız tutmayın. Müminlerden bir topluluk da onların cezalandırılmasına şahit olsun.” (Nur, 2).

4- Her kim akrabasını ihmal ederse mertliğini kaybedenlerden olur.

5- Her kim eşini tahkir ederse hayatın tadını yitirenlerden olur.”

❖ 87 ❖

İyi arkadaşın sıfatlarının neler olduğunu biliyor musunuz?

İmam Cafer Sadık (a.s) buyuruyor ki:

“Arkadaşlığın hukuku vardır ve arkadaşlık hukukuna sahip olmayan her kim olursa, o gerçek arkadaş değildir.”

Arkadaşlık hukuku ise şunlardan ibarettir:

- 1- Arkadaşının sana karşı zahîrî ve batînî tutumu aynı olmalıdır.
- 2- Arkadaşın senin iyiliklerini kendi iyiliği, kötülüğünü ise kendi kötülüğü olarak görmeli ve kabul etmelidir.
- 3- Arkadaşın bir gün makam ve servet sahibi olursa sana karşı tutumunda bir değişiklik olmamalıdır.
- 4- Arkadaşın yetkisinde olan olanakları senden esirgememelidir.
- 5- Arkadaşın zor ve sıkıntılı zamanlarında seni terk etmemelidir.

❖ 88 ❖

H.z. Ali'nin (a.s) diğer peygamberlere (a.s) olan benzerliklerini biliyor musunuz?

H.z. Peygamber (s.a.a) buyuruyor ki:

“Allah-u Teâlâ Ali’yi (a.s) on peygamberin aynısı olarak (benzeterek) yaratmıştır:

- 1- Ali’nin başı, Âdem Peygamber’in başına benzemektedir.
- 2- Çehresi, Nuh Peygamber’in çehresine benzemektedir.
- 3- Ağzı, Şid Peygamber’in ağzına benzemektedir.
- 4- Burnu, Şuayb Peygamber’in burnuna benzemektedir.
- 5- Karnı, Musa Peygamber’in karnına benzemektedir.
- 6- Kolları, Süleyman Peygamber’in kollarına benzemektedir.
- 7- Alnı, Yusuf Peygamber’in alnına benzemektedir.
- 8- Elleri, İsa Peygamber’in ellerine benzemektedir.
- 9- Gözleri, benim gözlerime benzemektedir.
- 10- Ben Peygamberlerin sonuncusu, Ali (a.s) ise vasilerin sonuncusudur.”

Kur’an-ı Kerim’in kıyamet gününü nasıl tarif ettiğini biliyor musunuz?

- 1- İnsanların kendini kaybetmiş ve mest olarak görecekları gündür:

“...İnsanları sarhoş görürsün; hâlbuki onlar sarhoş değildir. Ne var ki Allah-u Teâlâ’nın azabı çok şiddetlidir.”⁽¹⁾

- 2- İnsanların kaçış yolu nerededir diye feryad edecekleri gündür:

1- Hacc, 2.

“İnsan o gün der ki: Kaçış nerede?”⁽¹⁾

3- Kadınların kendi çocuklarını bırakıp kaçacakları gündür:

“Onu göreceğiniz gün, her emzikli kadın emzirmekte olduğu çocuğundan geçer ve her hamile kadın da karındaki çocuğunu düşürür.”⁽²⁾

4- Günahkârların azaptan kurtulmak için tüm varlıklarını vermeye hazır olacakları gündür:

“Rablerinin emrine uyanlar için mükâfatın en güzeli vardır. Ona uymayanlar ise, yeryüzünde olan her şey ve onun yanında bir katı daha kendilerinin olsa, kurtulmak için hepsini kurtuluş fidyesi olarak verirlerdi. İşte hesabın kötüsü bunlar içindir. Varacakları yer de cehennemdir. O ne kötü yataktır!”⁽³⁾

5- Günahkârlardan azabın azalması veya kalkması için hiçbir vasitanın olmadığı bir gündür:

“Ey iman edenler! Hiçbir alışverişin, hiçbir dostluğun ve hiçbir şefaatin olmadığı kıyamet günü gelmeden önce, size rızık olarak verdiklerimizden Allah-u Teâlâ yolunda harcayın. İnkâr edenler ise zalimlerin ta kendileridir.”⁽⁴⁾

6- İnsanların korkudan gençliğini yitiren ak saçlı ihtiyarlar olacakları bir gündür:

“Hâl böyle iken inkâr ederseniz, çocukları ak saçlı ihtiyarlara çevirecek olan bir günden (kıyametten) nasıl korunursunuz?”⁽⁵⁾

1- Kıyamet, 10.

2- Hacc, 2.

3- Rad, 18.

4- Bakara, 254.

5- Müzzemmil, 17.

7- İnsanların kardeşinden, annesinden, babasından, eşinden ve çocuklarından kaçacağı gündür:

“Kişinin kardeşinden, annesinden, babasından, eşinden ve çocuklarından kaçacağı gün kulakları sağır edercesine şiddetli ses geldiği vakit, işte o gün onlardan herkesin kendini meşgul edecek bir işi vardır.”⁽¹⁾

8- İnsanların (Allah dostu müminlerin haricinde) birbirine düşman olacakları gündür:

“O gün Allah-u Teâlâ'ya karşı gelmekten sakınanlar dışında, dostlar birbirine düşman olurlar.”⁽²⁾

9- Günahkârlara irinli su içirileceği bir gündür:

“Hüsranın ardından da cehennem vardır. Orada kendisine irinli su içirilecektir.”⁽³⁾

Kıyamet vuku bulacağı gün, gökyüzünde neler olacağını biliyor musunuz?

Kıyamet vuku bulacağı gün, gökyüzünde neler olacağı hususunda Kur'an-ı Kerim bizlere çok önemli bilgiler sunmaktadır; onlardan bazıları şöyledir:

a) Ay, Güneş ve Güneşten daha büyük, daha parlak olan yıldızlar körelip bulanıklaşacak ve yere dökülecektir:

“Güneş köreltildiği zaman. Yıldızlar, bulanıklaşıp döküldüğü zaman.”⁽⁴⁾

1- Abese, 34.

2- Zuhuf, 67.

3- İbrahim, 16.

4- Tekfir, 1, 2.

b) Güneş ve Ay birbirine kavuşup birleşecektir:

“Güneş ve Ay birleştirildiği zaman.”⁽¹⁾

c) Çatı gibi dünyayı koruyan gökyüzü gevşeyip yarılacaktır:

“Gök de yarılmış ve artık o gün o da çökmeye yüz tutmuştur.”⁽²⁾

d) Gökyüzü erimiş maden gibi akacaktır:

“Göğün, erimiş maden gibi ve dağların atılmış renkli yün gibi olacağı günü hatırla.”⁽³⁾

e) Gökyüzünden korkunç ve helâk edici duman dökülecektir:

“Artık gözetle gökyüzünden apaçık, gözle görünür bir dumanın geleceği günü.”⁽⁴⁾

f) Gökyüzü yerinden koparılacaktır:

“Gökyüzü (yerinden) sıyrılıp koparıldığı zaman.”⁽⁵⁾

❖ 91 ❖

Hız. Ali'nin (a.s) Hız. Peygamber'le (s.a.a) yedi müşterek sığata sahip olduğunu biliyor musunuz?

Hız. Peygamber (s.a.a) Hız. Ali'ye (a.s) şöyle buyurdu:

“Ey Ali! Allah-u Teâlâ yedi sıfatı benimle senin aranda müşterek yaratmıştır:

1- Kıyamet, 3.

2- Hakka, 16.

3- Mearic, 8.

4- Duhan, 10.

5- Tekfir, 11.

1- Ey Ali! Sen, benim mezarım açılacağı gün mezarı açılacak ilk kişisin.

2- Ey Ali! Sen, benim gibi sırat köprüsünün başında duracak, günahkârlar ondan geçtiğinde ateşe, “Bu senin hakkındır alabilirsin.” müminler geçtiğinde ise, “Bu senin hakkın değildir alamazsın.” diyecek tek kişisin.

3- Ey Ali! Sen, benimle yol yürüyen (İslam’ı kabul etmede ve yayılmasında bana yardım eden) ilk kişisin.

4- Ey Ali! Sen, benim yeniden dirileceğim gün dirilecek olan ilk kişisin.

5- Ey Ali! Sen, benimle arşın sağ tarafında duran ilk kişisin.

6- Ey Ali! Sen, benden sonra cennete sâkin olan ilk kişisin.

7- Ey Ali! Sen, benimle cennetin Kevser suyundan içen ilk kişisin.”

Üzerinizde hakkı bulunanlara karşı nasıl davranacağını- zı biliyor musunuz?

Üstadın Senin Üzerindeki Hakkı:

Bilesin ki onun senin üzerinde ilim hakkı vardır. Onu gördüğünde hürmet etmeli ve dediklerini iyi dinlemelisin; bulunduğu mecliste edepli olmalısın; huzurunda yüksek sesle konuşmamalısın; sırlarını korumalısın; ona yapılan hakaretleri engellemelisin; onun faziletlerinden bahsetmelisin ve düşmanlarıyla arkadaş olmamalısın. Bu hukuka riayet eden bir kimse için, Allah-u Teâlâ meleklerini şahit tutarak şöyle buyurur: “*Şu kulum benim rızamı kazanarak beni hoşnut etmiştir.*”

Öğrencilerin Senin Üzerindeki Hakkı:

Bilmelisin ki, Allah-u Teâlâ öğrencilere kendi fazlından iyilikte bulunarak onların üzerine ilim hazinelerinin kapısını açmıştır. Öyleyse sen de kendinde bulundurduğun ilimden onlara öğret ve onlara güzel davran ki, Allah-u Teâlâ da senin ilmini artırsın.

Annenin Senin Üzerindeki Hakkı:

O ki, seni bir müddet karnında taşımış; seni doğurduktan sonra sütüyle beslemiş ve annelik gayretiyle tüm zorluklara tahammül gösterip seni yetiştirmiştir. Bilesin ki, Allah-u Teâlâ'nın yardımı olmadan onun hakkını ödemek mümkün değildir.

Babanın Senin Üzerindeki Hakkı:

Ona karşı alçakgönüllü, hürmetkâr, insafî ve mihriban olmalısın; varsa onun kötülüklerini unutmalı ve iyiliklerini yâd ederek hakkında dua etmelisin.

Evladın Senin Üzerindeki Hakkı:

Bilmelisin ki o senden sen de ondansın. Onun yaptığı iyilikler ve kötülükler dünyada sana mal olmaktadır; ahirette ise onu nasıl terbiye ettiğinden sorgulanacaksın. Öyleyse onun terbiyesi üzerinde hassas ol ki; onun yapacağı iyilikleri sana sevap olarak, kötülükleri ise azap olarak verilecektir.

Kardeşinin Senin Üzerindeki Hakkı:

Bilmelisin ki o senin kuvvetin ve izzetindir. Öyleyse seni zaafa uğratacak ve izzetine leke getirecek işlerden onu uzaklaştı. Onun halka zulmetmesine mani ol ve Allah-u Teâlâ'ya itaat etmesi için de nasihatta bulun.

Ezan Okuyanın Senin Üzerindeki Hakkı:

Bilmelisin ki o sana Allah-u Teâlâ'yı hatırlatmakta ve seni Allah-u Teâlâ'nın farızasını yerine getirmeye davet etmektedir. Öyleyse ona minnettar ol ve teşekkür et.

Cemaat İmamının Senin Üzerindeki Hakkı:

Bilmelisin ki o seninle Allah-u Teâlâ arasında vasıta olup konuşmaktadır. Namazda sen okumuyorsun ve dua etmiyorsun, sadece sükût edip imamın dediklerini dinliyorsun. İmama bağlanarak kıldığın namazda bir eksiklik olursa ondan sorulacaktır; bir eksiklik olmazsa eğer, onun sevabına ortak olacaksın. Böylece imam namazıyla senin namazını, nefsiyle de senin nefsini korumaktadır. Öyleyse ona hürmette kusur etme.

Komşunun Senin Üzerindeki Hakkı:

Komşunun senin üzerindeki hakları, gıyabında onun haklarını korumak; huzurunda ona ikramda bulunmak; sıkıntılı anında onun sıkıntısını gidermek; zulme karşı onu korumak; onun ayıplarını gizlemek ve hatalarını gidermesi için nasihatla bulunmaktır.

Ortağının Senin Üzerindeki Hakkı:

İzni olmadan onun malına el uzatma; kendi malını koruduğun gibi onun da malını koru ve onun malına haram eli uzatarak ortağına ihanet etme. Bilesin ki Allah-u Teâlâ, bir diğerinin malına ihanet eli uzatmayan ortaklarla beraberdir.

Malının Senin Üzerindeki Hakkı:

Onu haram yoldan kazanma; haram yerlerde (yolda) harcamak; başkalarını kırmak için kullanma; haram işlere katkıda

bulunma; sana teşekkür etmeyenlere verme; Allah-u Teâlâ'nın rızası için bolca sarfet ve israf etme.

Alacaklının Senin Üzerindeki Hakkı:

Ödeme imkânın doğduğunda ona olan borcunu öde; ödeme imkânın olmazsa eğer onu razı et ve onu kıracak sözler de söyleme.

Müslüman Kardeşinin Senin Üzerindeki Hakkı:

Kendin için sevdiğin şeyleri onun için de sev, kendin için sevmediğin şeyleri onun için de sevme. Onun eli, ayağı ve koruyucu gözü ol. Davetine icabet et. Hasta olduğunda ziyaret et ve öldüğünde cenazesine katıl.⁽¹⁾

Hız. Peygamber'in (s.a.a) neleri yapmayı men ettiğini biliyor musunuz?

□ Hız. Peygamber (s.a.a), erkeğin kendi eşine eziyet ve zulüm yapmasını diliyle bile olsa men etmiş ve *"Her kim yaparsa namazı kabul olmaz."* buyurmuştur.

□ Hız. Peygamber (s.a.a), başkalarına ihanet etmeyi men etmiş ve *"Her kim başkalarına ihanet ederse benim ümmetimden değildir."* buyurmuştur.

□ Hız. Peygamber (s.a.a), kadının kendi kocasına eziyet etmesini men etmiş ve *"Hangi kadın bunu yaparsa vacip ve müstehap olan hiçbir ameli kabul olmaz."* buyurmuştur.

1- el-İşarat, s. 539.

- Hz. Peygamber (s.a.a), alışverişte başkalarına hile yapmayı men etmiş ve *“Kim başkalarına hile yaparsa biz Ehlibeyt’ten değildir.”* buyurmuştur.
- Hz. Peygamber (s.a.a), namahremlere göz dikmeyi men etmiş ve *“Her kim namahremlere göz dikerse Allah-u Teâlâ onun gözlerine cehennem çivileri doldurur.”* buyurmuştur.
- Hz. Peygamber (s.a.a), şöhrat elbisesi giymeyi ve kibirle yol yürümeyi men etmiştir ve *“Her kim kibirlenirse Allah-u Teâlâ onu ahirette Karun’la haşreder.”* buyurmuştur.
- Hz. Peygamber (s.a.a), haksız ve yersiz gerekçelerle din kardeşine küsmeyi men etmiş ve *“Her kim üç günden fazla küsülü kalırsa azabını görecektir.”* buyurmuştur.
- Hz. Peygamber (s.a.a), kadının kocasından başkası için süslenmesini men etmiş ve *“Hangi kadın bunu yaparsa Allah-u Teâlâ onu cehennem ateşiyle yakar.”* buyurmuştur.
- Hz. Peygamber (s.a.a), kadının kocasının izni olmadan evden dışarı çıkmasını men etmiş ve *“Hangi kadın böyle yaparsa tüm cinler ve melekler ona lanet ederler.”* buyurmuştur.
- Hz. Peygamber (s.a.a), hakkı söylememeyi ve hak olana şahitlik yapmamayı men etmiş ve *“Hakkı gizleyenler azap göreceklerdir.”* buyurmuştur.⁽¹⁾

❖ 94 ❖

Kimlerle hemnişin olmamız gerektiğini biliyor musunuz?

Hz. Peygamber (s.a.a) buyuruyor ki:

1- el-İşarat, s. 545.

“Sadece beş (güzel vasfa sahip olan) kimseyle oturup kalkınız. Sizi (itikadi konularda) şekke, tereddüte düşmekten uzaklaştıran ve yakın hattına yönlendiren kimselerle; sizi tekebbürden uzaklaştıran ve alçakgönüllü olmaya yönlendiren kimselerle; sizi riya yapmaktan, gösteriş yapmaktan alıkoyan ve ihlaslı olmaya davet eden kimselerle; sizi dünyaya bağlılıktan alakanızı kesen ve ahiretin yüce nimetlerine ulaşmanıza teşvik eden kimselerle; sizi halka ihanet etmekten alıkoyan ve onlara hayrı dokunan kimselerden olmanızı öğütleyen kimselerle.”

❖ 95 ❖

Kimlerle hemnişin olmamanız gerektiğini biliyor musunuz?

İmam Muhammed Bâkır (a.s) buyuruyor ki:

Babam bana beş kişiyle hemnişin ve hemsohbet olmamayı tavsiye buyurdu:

Birincisi: Fasık olan kimselerle. Zira fasık kimse, insanı bir lokma ekmeğe ve hatta daha azına satar. Ayrıca Kur'an-ı Kerim onların ıslah olmaz ateş ehli olduklarını buyurmaktadır:

“Ama fasıklık etmiş olanların barınakları ateştir. Oradan her çıkmak istediklerinde oraya geri çevrilirler ve kendilerine: ‘Haydi tadın o ateşin yalanlayıp durduğunuz azabını!’ denir.”⁽¹⁾

“Bir zaman Musa, kavmine: ‘Ey kavmim! Benim, Allah’ın size gönderdiği elçisi olduğumu bildiğiniz hâlde niçin beni incitiyorsunuz?’ demişti. Onlar eğrilince, Allah da kalplerini eğiltti. Allah fasıkları doğru yola iletmez.”⁽²⁾

1- Secde, 20.

2- Saff, 5.

İkincisi: Kıskanç kimselerle. Zira kıskanç kimse, ona muhtaç olduğun zor durumda malını senden esirger ve hatta sana gelecek yardıma da mani olur. Ayrıca Kur'an-ı Kerim onların şerlerinden korunulması gerektiğini buyurmaktadır:

“De ki: Yarattığı şeylerin şerrinden, karanlığı çöken gecenin şerrinden, düğümlere üfleyen nefeslerin şerrinden, hasedini açıklayan ve hasediyle hareket eden hasetçinin şerrinden, sabahın Rabbine sığınırım.”⁽¹⁾

Üçüncüsü: Yalancı kimselerle. Zira yalancı kimse seraba benzer; sana yakını uzak, uzağı ise yakın gösterir. Ayrıca Kur'an-ı Kerim onların melun kimseler olduğunu buyurmaktadır:

“Lanet olsun yalancılara.”⁽²⁾

“Sana (gerekli) bilgi geldikten sonra artık kim bu konuda seninle tartışacak olursa, de ki: Gelin, oğullarımızı ve oğullarınızı; kadınlarımızı ve kadınlarınızı; kendimizi ve kendinizi çağıralım, sonra da lanetleşelim; Allah'ın lanetinin yalancılara olmasını dileyelim.”⁽³⁾

Dördüncüsü: Ahmak kimselerle. Zira ahmak kimse sana yarar vermek ister ama cahilliğinden sana zarar verir. Lokman-ı Hekim: *“Ahmak ahmaklığından fâsıkın günahından daha büyük sıkıntıya düşer.”* buyurmaktadır. Ayrıca Kur'an-ı Kerim onların muhatap kabul edilmemesi gerektiğini buyurmaktadır:

“(Ey Resulüm!) Sen af yolunu tut, iyiliği emret ve cahillerden (ahmaklardan) yüz çevir.”⁽⁴⁾

1- Felâk Suresi.

2- Zariyat, 10.

3- Al-i İmran, 61.

4- A'raf, 199.

Beşincisi: Akrabalık bağıını kesenlerle. Zira akrabalık bağıını kesenler hüsrana uğrayan ve kötü yurdu kendilerine mesken edinenlerdir. Ayrıca Allah-u Teâlâ Kur'an-ı Kerim'de akrabalık bağıını kesenleri lanetlemektedir:

“Allah’ın birleştirilmesini emrettiğini ayıranlar, akrabalık bağıını kesenler ve yeryüzünde bozgunculuk yapanlar, işte lanet onlara ve kötü yurt onlarıdır.”⁽¹⁾

“Allah’ın birleştirilmesini buyurduğu şeyi ayırırlar (akrabayla ilişkiyi kesenler) ve yeryüzünde fesat çıkarırlar; hüsrana uğrayanlar işte onlardır.”⁽²⁾

❖ 96 ❖

Hız. İsa (a.s) ile Şeytan’ın neler konuştuğunu biliyor musunuz?

Hız. İsa (a.s) bir gün Şeytan’ı, önünde değişik cinslerde yük vurulu beş eşekle giderken gördü ve ona eşeklere yüklenenlerin neler olduğunu sordu.

Şeytan:

— Ey İsa! Şu gördüğün yükler benim ticaret malımdır, onlara müşteri arıyorum.

Hız. İsa (a.s):

— Yükler hangi cins mallardandır.

Şeytan:

— Onlardan biri zulümdür; öteki düşmanlık, haset ve nifak-

1- Ra’d, 25.

2- Bakara, 27.

tır; diğeri kibir ve açgözlülüktür; diğeri ihanettir; öbürü ise hile ve kurnazlıktır.

Hız. İsa (a.s):

— Müşteri aradığın şu malların insanlar arasında müşterisi var mıdır?

Şeytan:

— Zulmün müşterisi sultanlardır (yöneticilerdir); düşmanlık, haset ve nifakın müşterisi halkın beceriksiz, şuursuz ve akılsız olanlarıdır; kibir ve açgözlülüğün müşterisi ulemeden bazılarıdır; ihanetin müşterisi hizmetkârlardır; hile ve kurnazlığın müşterisi ise bazı kadınlardır.

Gerçek aşkın ne olduğunu biliyor musunuz?

Sevgi sözlükte; insanı bir şeye ya da bir kimseye yakın ilgi ve bağlılık göstermeye yönelten duygu olarak tanımlanmaktadır. İbn Arabî'ye göre ise: "Sevginin tanımı yapılamaz; sevgi ancak tadılır; tadan kişi de sevginin ne olduğunu anlatamaz; sevgi, seveni sevilene bağlayan bir bağıdır ve sevgi sevenin varoluşudur."

Sevgi bazen eş sevgisi, bazen anne sevgisi, bazen evlat sevgisi, bazen de dost sevgisi olur. Sevgi insanın cimrilik yapmaması gereken en büyük İlahî nimetlerden biridir ki harcamakla asla tükenmez. Ondan tüm sevdiklerimize bol bol verebiliriz. Yeter ki sevgimizin merkezine sadece Allah'ı Teâlâ'yı koyabilelim.

Sevginin en büyük öğretmenlerinden Hız. Ali (a.s): "*İnsanlardan bir kısmı cehennem korkusundan ibadet ederler, bu kölelerin ibadetidir. Bir kısmı ise cennet beklentisi ile ibadet ederler, bu üç-*

retlilerin (tacirlerin) ibadetidir. Gerçek müminler ise sadece Allah sevgisi ve rızası için ibadet ederler.” buyurmakla ibadetin merkezine Allah-u Teâlâ’nın sevgisini koymaktadır.

Aşk ise sözlükte; aşırı sevgi ve bağlılık duygusu olarak açıklanmaktadır. Mevlana ise: “Aşk kıymetli nesnedir ve her kula nasip olmaz.” diyerek aşkın önemine dikkatimizi çekmektedir. Çünkü aşk, dünyevî boyuttan başlayarak insanı ilahî olana, Allah ve Allah’ın rızası olana ulaştırır. Yani Allah aşkına giden yol, kul aşkından geçmektedir. Aşkla insanın içindeki sevme yeteneğinin kapısı açılır. Aşk insanın derûnunda saklı olarak durmaktayken, birdenbire gelişerek aşikâr olur ve artık yaratılanı yaratan için sevmenin yolu da açılmış olur. Zira bizler aşk karakteri ile doğarız. Aşk, ruhumuz yetkinleştikçe gelişir ve bizi güzel görünen şeylere götürür.

Böylece aşkın yaratılanı yaratandan dolayı sevmekle yaşanan derin bir bağlılık ve sonsuz bir sadakat olduğunu anlamaktayız. Çünkü aşk, sevgiliye ulaşmak için Nuh (a.s) olup gemiyi tufana vurmaktır; aşk, sevgiliyi hoşnut etmek için İsmail (a.s) olup Mina kayalıklarında serden geçmektir; aşk, sevgiliye layık olabilmek için İbrahim’in (a.s) elinde keskin bıçak olup en değerli varlığın boğazında titremektir; aşk, sevgiliye giden yolda Hacer olup Safa ile Merve arasında yalınayak koşmaktır; aşk, sevgilinin rızasında Musa (a.s) olup Nil’in azgın sularına kendini vurmaktır; aşk, sevgilinin intizarında Yakub (a.s) olup hicran ateşiyle yürek dağlamaktır; aşk, sevgilinin yurduna varmak için Yusuf (a.s) olup dert rüzgârlarında savrulmaktır; aşk sevgilinin elini tutabilmek için Züleyha olup tövbe yağmurlarında arınmaktır; aşk, sevgilinin kokusunu almak için Eyyub (a.s) olup sabır taşına dönmektir; aşk, sevgiliye yakın olmak için Muhammed (s.a.a) olup Hira kayalıklarına tırmanmaktır; aşk, sevgiliye feda olmak için Ali (a.s) olup canı Habibullah’a siper etmektir; aşk, sevgilinin gözya-

şında erimek için Kamber olup Ali'nın (a.s) kederinde giryan olmaktadır; aşk, sevgiliye çölden gül koparmak için Hüseyin (a.s) olup Kerbela'da tüm azizlerden geçerek, kanla ölümsüz destan yazmaktadır; aşk, sevgiliyi incitmemek için Mevlana olup dönerek mest olmaktadır; aşk, ölmek için pervane olup maşukun narında yanmaktadır. Yani aşk, canı canana vermek ve insanın maşuku için kendi önceliklerinden vazgeçebilmesidir. Kısaca aşk, kulun Allah'a olan sevgisini artırarak O'na ulaşmasını sağlayan önemli yollardan biridir.

Fakat aşk günümüzde daha çok karşı cinsler arası duyguları izah etmek için kullanılmakta ve biraz da kutsanmış kabul edilmektedir. Dr. Ali Şeriatî: "Aşk, büyük ve güçlü bir kandırmadır. Oysa aşk; sonsuz, katışıksız, dosdoğru ve içten bir bağlılıktır." demektedir. Biz âciz kullar, gerçek aşkı tanımadığımız ve bilmediğimiz için sahte aşkların tutsağı oluyor ve hayatımızı tarumar ediyoruz. Öyleyse aşk mekânı gönlümüzün safa yurdu olması için gerçek aşkın ne olduğunu Kur'an-ı Kerim'den tanımamızda muhakkak ki yarar bulunmaktadır.

Kur'an-ı Kerim'de aşk kavramı hiç geçmemektedir, sadece tüm sevgiler için "hubb" (sevgi) kelimesi geçmektedir. Kur'an-ı Kerim'de Allah-u Teâlâ sevgisi, anne-baba sevgisi, mal sevgisi, dünya sevgisi, hatta karşı cinsler arasındaki sevgilerin tümü için "hubb" kelimesi kullanılmaktadır.

"Kadınlara, oğullara, yığın yığın biriktirilmiş altın ve gümüşlere, güzel ve cins atlara, hayvanlara ve ekinlere karşı insanların aşırı sevgisi vardır ve bu sevgi, insanlar için geçici bir sevgidir. Fakat bunlar, dünya hayatına ait güzellikten ibarettir. Sonucu varılıp gidilecek yerin güzelliğiyle ancak Allah katında (olan)dır."⁽¹⁾

1- Al-i İmran, 14.

“İnsanlar arasında Allah’ı bırakıp da O’na ortak koşanlar vardır. Onları (ortak koştuklarını), Allah’ı severcesine severler. Müminlerin Allah’a olan sevgisi daha güçlü bir sevgidir.”⁽¹⁾

Diğer bir ayette Züleyha’nın Hz. Yusuf’a (a.s) olan sevgisi ifade edilirken de “hubb” (sevgi) kelimesi kullanılmıştır:

“Şehirde birtakım kadınlar, ‘Aziz’in karısı, (Züleyha hizmetçisi olan) delikanlısından murat almak istemiş. Ona olan sevgisi yüreğine işlemiş. Şüphesiz biz onu açık bir sapıklık içinde görüyoruz.’ dediler.”⁽²⁾

Gördüğümüz üzere Züleyha’nın kendini nefsinin isteklerine uymaya ve Hz. Yusuf’a (a.s) zulmetmeye sürükleyen bu sevgisi hiçbir şekilde kutsanmamış ve hatta kınanmıştır. Böylece insanın kendisine zararı olduğu gibi maşuka da zarar verecek aşk asla mukaddes olamamıştır ve olamaz da.

Allah-u Teâlâ diğer bir ayette muhabbet ve sevgi anlamına gelen “meveddet” kelimesini kullanarak bizden Resulü’nün (s.a.a) Ehlibeyt’ini sevmemizi istemektedir ki, onlar gerçekte yeryüzünün sevgi öğretmenleri ve sevginin muhataplarıdır.

“Bu, Allah’ın, inanan ve iyi işlerde bulunan kullarını müjdelemesidir işte. De ki: Sizden, tebliğime karşılık bir ücret istemiyorum, istediğim, ancak yakınlarıma (Ehlibeyt’ime) sevgi göstermenizdir...”⁽³⁾

Yukarıda bahsi geçen ayetlerden de anlaşıldığı üzere, gerçek aşkın ve sevginin kaynağında ve ana merkezinde Allah-u Teâlâ’nın rızası, Peygamber’i (s.a.a) ve Peygamberinin Ehlibeyt’i olmalıdır. Yani aşkların muhatabı Allah-u Teâlâ’nın rı-

1- Bakara 165.

2- Yusuf, 30.

3- Şura, 23.

zası olan amellerin tümü, peygamberleri ve Ehlibeyt'tir. Zira Allah Resulü (s.a.a): *"Çocuklarınızı Peygamberinizin sevgisi, Ehlibeyt'inin sevgisi ve Kur'an-ı Kerim'in sevgisi üzere terbiye ediniz."* buyurmaktadır.⁽¹⁾

Salavat-ı Şerif getirmenin faydalarını biliyor musunuz?

1) Hz. Muhammed (s.a.a) şöyle buyuruyor:

"Allah-u Teâlâ, gönderilen yüz salavat karşılığında, yüz hacetini kabul buyurur."⁽²⁾

2) Salavat-ı şerif'i yüksek sesle okumak, (Müslümanların arasından) nifaki bertaraf eder."⁽³⁾

3) Salavat-ı şerif getirmek, amellerin (şeytani safsatalardan) temizlenmesine sebep olur.⁽⁴⁾

4) Salavat-ı şerif getiren kişinin yüzüne Allah-u Teâlâ afiyet kapısını açar.⁽⁵⁾

5) Salavat-ı şerif getirmek yoksulluğu ortadan kaldırır.⁽⁶⁾

6) Salavat-ı şerif getirmek insanın unuttuğu herhangi bir şeyi hatırlamasına sebep olur.⁽⁷⁾

7) Salavat-ı şerif getirmek insanın ebedi düşmanını (Şeytan'ı) helak eder.⁽⁸⁾

1- Camiu's-Sağir, c. 1, s. 14.

2- Hedyetu'l-Hüda, s. 20.

3- Sevabu'l-Amal, s. 190.

4- el-Emali, Şeyh Tusî, c. 1.s.219.

5- Camiu'l-Ahbar, s. 67.

6- Celau'l-Efham, s. 252.

7- Celau'l-Efham, s. 252.

8- Şerhu'l-Fezail, s. 114.

8) Salavat-ı şerif getiren kişilere, Allah-u Teâlâ ve melekleri salavat gönderirler.⁽¹⁾

9) Salavat-ı şerif getirmek insanları meleklerle benzetir ve Allah-u Teâlâ tarafından meleklerle ayrılan geniş rahmete ortak kılar.⁽²⁾

10) Salavat-ı şerif getirmek insanı Halil (Allah-u Teâlâ'ya dost olma) mertebesine yükseltir. Öyle ki Hz. İbrahim (a.s) salavat-ı şerif göndermekle Halil mertebesine sahip olmuştur.⁽³⁾

11) Salavat-ı şerif getirenler, ahiret âleminde Allah-u Teâlâ'nın Resulü'ne (s.a.a) en yakın kişiler olacaklar.⁽⁴⁾

12) Hz. Muhammed (s.a.a) Hz. Ali'ye (a.s) şöyle buyurdu:

“Her kim ben ve Ehlibeyt'ime salavat gönderirse, benim ona şefaet etmem farz olur.”⁽⁵⁾

13) İmam Rıza (a.s) buyuruyor ki:

“Her kim günahlarının kefaresini ödemeye kadir olmaz ise, bolca Peygamber'e ve Ehlibeyt'ine salavat göndersin ki, günahları bağışlansın.”⁽⁶⁾

14) Müminlerin Emîri Hz. Ali (a.s) buyuruyor ki:

“Salavat göndermek günahların ateşini söndürmede sudan daha etkilidir.”⁽⁷⁾

1- Usul-u Kafi, c. 4,s.249.

2- el-Ahbar, s. 69.

3- İlelu'ş-Şerayi, s. 34.

4- Camiu'l-Ahbar, s. 68.

5- Camiu'l-Ahbar, s. 67.

6- Camiu'l-Ahbar, s. 28.

7- Sevabu'l-A'mal, s. 184.

Acaba Salavat-ı Şerif'in anlamını biliyor musunuz?

“Allahumme salli ala Muhammed ve Âl-i Muhammed”

Salavat, lügatta dua anlamına gelmektedir. Zaten Allah-u Teâlâ'nın kullarına farz kılmış olduğu ve kulların ise, yerine getirmeleri gereken günlük namazları, çeşitli duaları içerisinde toplayan bir ibadet şekli olduğu için, namaz denilmektedir. Lakin salavat-ı şerif, halk arasında iki anlamıyla bilinmektedir.

Birincisi, selam ve dua olarak bilinmektedir ki, kullar onu Allah-u Teâlâ'ya ve Hz. Muhammed'in (s.a.a) yüce şanına yaklaşmanın özel vesilesi olduğuna inanmaktalar.

İkincisi ise, namaz olarak bilmekte ve uygulamaktalar. Yani salavat-ı şerif, Allah-u Teâlâ'dan ayrı olan mahlûkun, Halik'e (Allah'a) ittisal ve ümmetin ise, Hz. Muhammed'e (s.a.a) yaklaşma vesilesidir. İmam Muhammed Bâkır (a.s) buyuruyor ki:

“Dua etmek en üstün ibadettir. Dua ederek Allah-u Teâlâ'nın davetine icabet ediniz ki, doğru olanlardan olasınız ve Allah-u Teâlâ'nın azabından kurtulabilesiniz. Dua etmek üstün bir ibadettir, asla terk etmeyiniz. Zira Hakka ulaşmak için ondan daha iyi bir vesile bulamazsınız. Allah-u Teâlâ'nın huzurunda dua etmekten asla geri durmayınız. Büyük veya küçük, bütün isteklerinizi ve hacetlerinizi dua ederek Allah-u Teâlâ'dan isteyiniz ve dua etmekten asla yorulmayınız. Zira duanın Allah-u Teâlâ'nın katında büyük bir özelliği ve yeri vardır.”

İmam Cafer Sadık (a.s) buyuruyor ki:

“Halkın en güçsüz olanı, dua etmekten (imtina eden) aciz olanıdır. Dua etmede aciziyet göstermeyiniz.”

Zira yağmur bulutların arasında saklı olduğu gibi, Allah-u Teâlâ'nın huzurunda maksud ve hacetlerin kabul olması da duaların satırları arasında saklıdır. Edilen dualar, kabul olsun veya olmasın, Allah-u Teâlâ'nın rahmet kapılarını kullanın yüzüne açmaktadır. Şayet Allah-u Teâlâ kulunun duasını kabul eder ise, kulu mükâfata erişen bahtiyar ve muvaffak müminlerden olur, şayet kabul etmez ise, yine Allah-u Teâlâ, dua eden kuluna üç menfaat verir:

Bir: Allah-u Teâlâ, kıyamet günü ona vermek üzere, dua eden kuluna güzel nimetler hazırlar.

İki: Zarar ve belaları dua eden kulundan uzaklaştırır.

Üç: Yapılan duaları, kulun günahlarının kefareti olarak kabul eder ve onu bağışlar.

Allah-u Teâlâ kullarının kalbinden geçenleri ve ihtiyaçlarını iyi bilmektedir. Ama Allah-u Teâlâ, kullarının kendisine el açıp muhtaç olduklarını dile getirmelerini ve kerem kapısına yüz çevirmelerini beklemektedir. Nihai hedefe ve istenilenlere ulaşabilmek için ısrarla Allah-u Teâlâ'nın kapısı çalınmalıdır. Dua, belalar karşısında müminin sığınak ve siperidir, buyuran, Hz. Ali'nin (a.s) nasıl ısrarla dua ettiği örnek alınmalı ve kul, ısrarla el açıp hacetlerini Allah-u Teâlâ'dan istemelidir. Ta ki, her takdire güç yetirebilen ve keremi bol olan Allah-u Teâlâ da kulunun hacetlerini kabul buyursun ve maksat hâsıl olabilsin.

Ayrıca salavat-ı şerif, Allah-u Teâlâ tarafından insanlara verilen en iyi hediyedir. Zira salavat, Allah-u Teâlâ'yı zikir etmektir.

□ Salavat-ı şerif, cennetten dünyaya gönderilen bir armağandır.

□ Salavat-ı şerif, insanın ruhunu cilalayan önemli zikirdir.

- Salavat-ı şerif, insanın ağzındaki (hoş tat) hoş kokunun aromasıdır.
- Salavat-ı şerif, cennetin semasını süsleyen nurdur.
- Salavat-ı şerif, sırat köprüsünün karanlığını aydınlatan ışıktır.
- Salavat-ı şerif, insanın dünyası ve ahireti için şefaattçidir.
- Salavat-ı şerif, namazın kemale ermesinin sebebidir.
- Salavat-ı şerif, Allah-u Teâlâ'nın huzurunda yapılan duaların kemal ve kabulünün sebebidir.
- Salavat-ı şerif, insanların Allah-u Teâlâ'ya yaklaşma sebebidir.
- Salavat-ı şerif, Hz. Peygamber'i (s.a.a) rüyada görmenin rumuzudur.
- Salavat-ı şerif, cehennem ateşi önünde kuvvetli siperdir.
- Salavat-ı şerif, berzah ve kıyamet âlemlerinde insanlara en iyi arkadaştır.
- Salavat-ı şerif, insanın cennete geçişi için cevazdır.
- Salavat-ı şerif, insanın üç âlemde (dünya, berzah ve ahiret) güvenlik ve saadet garantisidir.
- Salavat-ı şerif, kıyamet gününün en üstün (zikir) amelidir.
- Salavat-ı şerif, kıyamet günü teraziye konulacak en ağır (zikir) amelidir.
- Salavat-ı şerif, Allah-u Teâlâ'nın ve Resulü'nün (s.a.a) katında en mahbub ameldir.
- Salavat-ı şerif, cehennem ateşini söndürecek ibadettir.

- Salavat-ı şerif, namazın ziyneti ve güzelliğidir.
- Salavat-ı şerif, yapılan günahların bağışlanma sebebidir.
- Salavat-ı şerif, yoksulluğu ortadan kaldıran dermandır.
- Salavat-ı şerif, bütün dertlerin en etkili ve en iyi manevi ilacıdır.
- Salavat-ı şerif, Allah-u Teâlâ tarafından kullara gönderilen rahmet, melekler tarafından kulların günahlarını temizleme sebebi ve kullar tarafından (zikir edildiği takdirde) ise, duadır.

Hz. Peygambere (s.a.a), salavat-ı şerif'i zikreden, daimî zakir olduğu gibi, ona iman eden bütün Müslümanların da salavat-ı şerif'e daimî zakir olmaları önem arz etmektedir. Müslümanların salavat-ı şerif'i zikir ettikleri takdirde, toplumun fezasını ve çalışma ortamını maneviyat nuruyla kuşatabilecekleri, gam, keder ve hüznlerin de kendilerinden uzak durmasını sağlayabilecekleri önemli bir duadır. Bir salavat-ı şerif zikir etmek ile cennette kendinize bir nur yaratınız. Bir salavat-ı şerif zikir etmek ile günahlarınızı temizleyerek, kendinize yeniden tevellüd ortamı sağlayınız. Bir salavat-ı şerif zikir etmek ile amel defterinize yetmiş iki şehit mükâfatı yazdırınız. Bir salavat-ı şerif zikretmek ile amel defterinize on hasene sevabı yazdırınız.⁽¹⁾

❖ 100 ❖

Hizbullah ve Hizbu's-Şeytan'ın ne demek olduğunu biliyor musunuz?

1- Hizbullah: Allah ve ahiret gününe iman edenler, Allah ve

1- Güher-i Şebçerağ, s. 7.

Peygamber'i (s.a.a) ile düşman olanlarla dostluk etmeyenler, Allah'ın kalplerine iman yazıp ruh ile desteklediği kimseler, Allah'ın kendilerinden razı olduğu kimseler ve Allah'tan razı olan kimseler, (Hizbullah) Allah taraftarıdır, Allah'ın hizbindendir.⁽¹⁾

2- Hizbu's-Şeytan: Allah'ı gazaplandıran kişileri veli edinen kişiler, ikiyüzlülük (münafıklık) yapan kişiler, bildikleri hâlde yalan yere yemin eden kişiler, yalan yeminlerle insanları Allah'tan alıkoyan kişiler, Allah'tan gayri, mal ve çocuklarına güvenip sığınan kişiler, Şeytan'ın sarılıp kuşattığı ve Allah'ın zikrini unutan kişiler, (Hizbu's-Şeytan) şeytanın taraftarlarıdır, Şeytan'ın hizbindendir.⁽²⁾

Bütün insanların önlerinde iki hizip vardır: Biri Hizbullah ve bir diğeri ise Hizbu's-Şeytan'dır. İnsanlar, ya Mücadele Suresi'nin 22. ayetinin buyurdıklarını dikkate alarak, iman eder ve amelde de ispatlayarak Hizbullah'tan olanlardan olur. Ki Hizbullah'tan olanlar, cennetin sonsuz nimetlerine sunulacak, Allah'ın rahmetine kavuşacaklardan olacaklar.

“Onlar, Allah'ın taraftarlarıdır. Muhakkak başarıya ulaşacak olanlar, Allah'ın taraftarlarıdır.”⁽³⁾

Veya yine Mücadele Suresi'nin 14. ve 19. ayetlerinin buyruklarını dikkate almayarak yalancılık, fasıklık, münafıklık yapar ve yalan yeminle de Şeytan'ın sadık yaverlerinden olduğunu ispatlayarak Hizbu's-Şeytan'dan olanlardan olur. Hizbu's-Şeytan'dan olanlar ise cehennemin azabına atılacak ve ateş yurdunda ebedi kalıcılardan olurlar.

1- Mücadele, 22.

2- Mücadele, 14, 19.

3- Mücadele, 22.

“Dikkat edin. Şüphesiz Şeytan’ın taraftarları, hüsrana uğrayanların ta kendileridir.”⁽¹⁾

“Ne kötü (münafık) kullarsınız. Zahirde Allah ve Resulüne iman ettik diyorsunuz ve şimdi zahirde iman ettik dediğiniz Allah Resulü’nün (s.a.a) zürriyetini öldürmeye gelmişsiniz. Şeytan size musallat olmuştur. Şeytan, size Allah’ı unutturmuştur. Allah’ın sonsuz laneti, siz müna-fıklara (şeytanın taraftarlarına) olsun.”⁽²⁾

1- Mücadele, 19.

2- Hz. Hüseyin’in (a.s) Aşura hutbesinden bir bölüm.

NOT:

NOT: